

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU DRAWSKIEGO w 2024 r.

Drawsko Pomorskie, luty 2025 r.

Opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Drawsku Pomorskim

Zespół autorski:

mgr inż. Monika Jorka,

mgr Aleksandra Świercz,

mgr inż. Aleksandra Koralewska,

mgr inż. Karol Rosochowaty,

mgr Adam Baranowski,

mgr Anna Mickun-Jakiel

mgr inż. Jolanta Rokosz.

Opracowanie i korekta: mgr inż. Łukasz Jorka

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 roku (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 416) na terenie powiatu drawskiego, w skład którego wchodzi gminy: Drawsko Pomorskie, Złocieniec, Czaplinek, Kalisz Pomorski i Wierzbichowo.

Zadania realizowane są poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieniczno-sanitarnymi, jakie winien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny środowiska,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji

- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie powyższych zadań polega na sprawowaniu bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców. To przede wszystkim minimalizowanie negatywnego wpływu bieżących wydarzeń na życie mieszkańców naszego regionu - informujemy, aktywizujemy i edukujemy. Państwowa Inspekcja Sanitarna to wyspecjalizowana instytucja wykonująca zadania z zakresu zdrowia publicznego, poprzez sprawowanie kontroli i nadzoru nad warunkami higieny w różnych dziedzinach życia, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez opracowanie i wdrażanie programów i planów działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna podlega ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i kieruje nią Główny Inspektor Sanitarny jako centralny organ administracji rządowej.

Powiatowa Stacja jest jednostką budżetową będącą podmiotem leczniczym, finansowanym z budżetu państwa, w stosunku do którego uprawnienia organu tworzącego posiada Wojewoda Zachodniopomorski.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wymaganiami stawianymi przez Główny Inspektorat Sanitarny i kierownictwo instytucji, w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Drawsku Pomorskim zatrudniany jest wysoko kwalifikowany personel, stale podnoszący swoje kwalifikacje.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim (PPIS) jest jednocześnie dyrektorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Drawsku Pomorskim (PSSE) działającej na terenie powiatu drawskiego, która zapewnia realizację ww. zadań.

W skład PSSE wchodzi następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

1. Oddział Nadzoru Sanitarnego nadzorowany przez Kierownika - 1 etat:

1.1 Stanowisko Pracy ds. Epidemiologii - 2 etaty,

1.2 Stanowisko Pracy ds. Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku - 5 etatów,

- 1.3 Stanowisko Pracy ds. Higieny Komunalnej - 3 etaty,
- 1.4 Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy - 1 etat,
- 1.5 Stanowisko Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży - 1 etat,
- 1.6 Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego - 1 etat;
2. Stanowisko Pracy Głównego Księgowego - 1 etat,
3. Stanowisko Pracy Radcy Prawnego - ½ etatu,
4. Stanowisko Pracy ds. Administracji i Kadr - 2 etaty,
5. Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia - 1 etat,
6. Stanowisko Pracy Informatyka - ½ etatu,
7. Kierowca – 1 etat.
8. Sprzątaczką – ½ etatu.

Obszar Epidemiologii realizuje zadania, które mają na celu zapobieganie szerzenia się chorób zakaźnych w tym:

1. prowadzenie działalności przeciwepidemicznej oraz nadzoru w zakresie zakażeń i chorób zakaźnych, m.in. poprzez: prowadzenie rejestrów zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, w tym rejestracja przypadków zakażeń/zachorowań zgodnie z definicjami na potrzeby nadzoru epidemiologicznego oraz zgonów z powodu zakażeń i chorób zakaźnych,
2. nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym podmiotów realizujących świadczenia zdrowotne,
3. ocena stanu sanitarno-higienicznego podmiotów leczniczych - nadzór nad przestrzeganiem reżimu przeciwepidemicznego, ze szczególnym uwzględnieniem warunków prowadzenia sterylizacji,
4. współpracę z Zespołami ds. Zakażeń Szpitalnych,
5. prowadzenie dochodzenia ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową,
6. współpraca z innymi służbami i inspekcjami w zakresie prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych uwzględniając prowadzenie badań epidemiologicznych w przypadku wystąpienia chorób odzwierzęcych, zwłaszcza ognisk chorób odzwierzęcych przenoszonych przez żywność we współpracy z Inspekcją Weterynaryjną,
7. pobór wymazów do badania kału i rejestracja wyników badań w kierunku nosicielstwa Salmonella i Shigella w ramach działalności nadzorowej i usług zleconych,
8. pobór testów biologicznych do badania skuteczności procesów sterylizacji, ewidencja, rejestracja,
9. realizacja programu szczepień ochronnych ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowej gospodarki preparatami szczepionkowymi.

Obszar Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku prowadzi nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywnienia przedmiotów użytku oraz kosmetyków, w tym m.in.:

1. nadzór nad warunkami produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunkami żywienia zbiorowego ,
2. nadzór nad jakością zdrowotną żywności,
3. nadzór nad warunkami zdrowotnymi produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi,

4. nadzór na warunkami sprzedaży i przetwórstwa grzybów,
5. przekazywanie informacji w ramach funkcjonującego Systemu wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (System RASFF),
6. wydawanie zarządzeń o zabezpieczeniu środków spożywczych lub materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w przypadkach uzasadnionego podejrzenia, co do zdrowotnej jakości tych środków, do czasu przeprowadzenia potrzebnych badań,
7. sprawowanie nadzoru nad żywnością importowaną,
8. udział w zwalczaniu chorób szerzących się drogą pokarmową i opracowywanie ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową,
9. upowszechnianie wiedzy o żywności, propagowanie zasad racjonalnego żywienia i zachowań prozdrowotnych, promowanie zdrowego stylu życia,
10. udział w kontrolach obiektów żywnościowo-żywieniowych poprzedzających wydanie decyzji zatwierdzającej zakład,
11. ocena działania systemów kontroli wewnętrznej w zakładach żywienia, żywności i przedmiotów użytku oraz ocena i analiza systemu GHP, GMP, HACCP,
12. nadzór sanitarny nad obiektami ruchomymi, tymczasowymi, handlem obwoźnym, targowiskami i imprezami masowymi,
13. przygotowanie sprawozdań oraz materiałów służących do oceny stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów,
14. pobieranie do badań próbek środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetyków, próbek sanitarnych oraz odpowiedzialność za zgodność z obowiązującą procedurą pobierania próbek do badań w zakresie nadzoru bieżącego oraz realizacja całorocznego planu poboru próbek w ramach monitoringu żywności oraz urzędowej kontroli żywności zgodnie z obowiązującymi wytycznymi,
15. sporządzanie harmonogramów poboru próbek zgodnie z obowiązującymi wytycznymi,
16. współpraca z innymi służbami kontrolnymi m.in. Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcją Farmaceutyczną, Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa zgodnie z zawartymi porozumieniami, a ponadto z Inspekcją Handlową oraz Policją, Prokuraturą a także organami samorządowymi,
17. prowadzenie postępowania administracyjno-egzekucyjnego w zakresie zagadnień dotyczących higieny żywienia, żywności i przedmiotów użytku,
18. sprawowanie nadzoru nad suplementami diety, żywnością przeznaczoną dla niemowląt i małych dzieci oraz żywnością specjalnego przeznaczenia medycznego i środkami spożywczymi zastępującymi całodzienną dietę do kontroli masy ciała.

Obszar Higieny Komunalnej prowadzi nadzór sanitarnym.in poprzez.:

1. nadzór higieny środowiska, obiektów użyteczności publicznej, miejsc zbiorowego wypoczynku i rekreacji, w tym nad:
  - a. jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz obiektami i urządzeniami służącymi do zaopatrzenia ludności w wodę,
  - b. kąpieliskami,
  - c. podmiotami wykonującymi działalność leczniczą,

- d. domem pomocy społecznej,
  - e. zakładami fryzjerskimi, kosmetycznymi, salonami tatuażu,
  - f. zakładami odnowy biologicznej, aptekami,
  - g. dworcami, przystankami autobusowymi,
  - h. imprezami masowymi,
  - i. zakładami pogrzebowymi , oraz właściwym postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi,
  - j. gospodarką odpadami: zakaźnymi odpadami medycznymi, komunalnymi stałymi i płynnymi,
  - k. obiektami hotelarskimi i innymi obiektami, w których są świadczone usługi hotelarskie,
  - l. ustępami publicznymi i ogólnodostępnymi,
  - m. placami zabaw, obiektów sportowych,
  - n. środkami transportu publicznego i samochodami do przewozu zwłok i szczątków ludzkich,
  - o. innymi obiektami użyteczności publicznej,
  - p. prowadzenie nadzoru w zakresie przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
2. pobór prób wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i ciepłej wody użytkowej w zakresie nadzoru bieżącego oraz tworzenie i realizacja planu poboru próbek w ramach obowiązującego harmonogramu,
  3. wykonywanie niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego i przygotowanie niezbędnych informacji w celu przekazywania do organu wyższego stopnia,
  4. prowadzenie nadzoru nad zagadnieniami dotyczącymi postępowania i unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego,
  5. współpraca z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie wzajemnego udostępniania sobie informacji w sprawie przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego wody i ochrony środowiska,
  6. opiniowanie regulaminów utrzymania porządku i czystości w gminach.

Obszar Higieny Pracy prowadzi nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, a zwłaszcza powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy, oraz wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, prekursorów, detergentów i środków powierzchniowo czynnych oraz produktów biobójczych.

Zadania realizowane są poprzez:

1. prowadzenie nadzoru m.in. w zakresie:
  - a. przestrzegania przez osoby wprowadzające substancje chemiczne i ich mieszaniny do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz przez użytkowników substancji chemicznych i ich mieszanin,
  - b. warunków i ograniczeń wprowadzania do obrotu i stosowania produktów biobójczych oraz detergentów zawierających środki powierzchniowo czynne,
  - c. przestrzegania obowiązku dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów,
  - d. przestrzeganie przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursory kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,

- e. nadzoru nad warunkami pracy pracowników narażonych na czynniki szkodliwe w tym rakotwórcze i mutagenne występujące w środowisku pracy,
  - f. nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy,
  - g. nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na rtęć i jej związki w środowisku pracy,
  - h. nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników w zakładach produkujących artykuły spożywcze,
  - i. nadzoru nad warunkami pracy i stanem zdrowia pracowników narażonych na działanie pestycydów;
- 2. prowadzenie nadzoru w zakresie egzekwowania w zakładach wytwarzających i wprowadzających do obrotu środki zastępcze;
  - 3. dokonywanie ocen stanu sanitarnego nadzorowanego terenu w zakresie bezpieczeństwa higieny pracy;
  - 4. wykonywanie niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego;
  - 5. opracowywanie ocen i analiz w zakresie środowiska pracy, zachorowań na choroby zawodowe;
  - 6. prowadzenie postępowań w sprawach administracyjnych chorób zawodowych;
  - 7. współpracę z Państwową Inspekcją Pracy, Komendą Państwowej Straży Pożarnej, Policją, Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy - w zakresie występujących zagrożeń w środowisku pracy i chorób zawodowych;
  - 8. prowadzenie działalności w zakresie promocji zdrowia w zakładach pracy.

Obszar Higieny Dzieci i Młodzieży realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania oraz higieny wypoczynku i rekreacji w szczególności poprzez:

- 1. kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w ośrodkach wypoczynku i rekreacji, higieny procesów nauczania;
- 2. prowadzenie nadzoru sanitarnego nad szkołami, placówkami oświatowo-wychowawczymi oraz placówkami wypoczynku dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie kontroli m.in. uwzględniających:
  - a. ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
  - b. ocenę realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w placówkach poprzez ocenę warunków przechowywania oraz stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin w pracowniach, klaso-pracowniach, laboratoriach i warsztatach,
  - c. ocenę warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych w szkołach,

- d. ocenę higieny pracy umysłowej ucznia /ocena rozkładu zajęć lekcyjnych;
3. opracowanie informacji, wykazów ,analiz i sprawozdań z prowadzonego nadzoru nad szkołami i placówkami, ośrodkami wypoczynku dzieci i młodzieży oraz dokonywanie oceny w zakresie bezpieczeństwa sanitarnego szkół i placówek oświatowo–wychowawczych powiatu;
4. współpraca z organami władzy samorządowej, dyrektorami szkół i placówek oraz organami prowadzącymi, innymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami w zakresie poprawy warunków środowiska fizycznego szkół i placówek jak również prowadzenie działań związanych z podnoszeniem standardu i bezpieczeństwa w placówkach nauczania i wychowania;
5. prowadzenie działań zmierzających do optymalnego rozwoju dzieci i młodzieży;
6. wykonywanie niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego w nadzorowanych placówkach i przygotowanie niezbędnych informacji w celu przekazania do organu wyższego szczebla;
7. wydawania opinii sanitarnych dotyczących spełnienia wymogów pod względem sanitarno-higienicznym dla pomieszczeń przedszkoli oraz podmiotów wykonujących działalność opiekuńczo-edukacyjną;
8. wydawanie decyzji stwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych dla pomieszczeń w których ma być prowadzony żłobek.

Obszar Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego prowadzi nadzór sanitarny w zakresie lokalizacji, zagospodarowania terenu, rozwiązań projektowych inwestycji i ich realizacji, rozwiązań projektowych i realizacji obiektów modernizowanych w szczególności:

1. opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz lokalizacji inwestycji pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
2. uzgadnianie projektów budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
3. kontrola przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w dokumentacji projektowej i przebudowy obiektów budowlanych;
4. kontrola zgodności budowlanych obiektów z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi określonymi w obowiązujących przepisach;
5. uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych oraz w przejmowaniu do eksploatacji wybudowanych i przebudowanych zakładów lub ich części;
6. określanie konieczności sporządzania raportu oddziaływania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi oraz zakresu tego raportu.

Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Bardzo ważnym obszarem działalności PSSE jest koordynacja i nadzór nad **działalnością oświatowo-zdrowotną i promocją zdrowia** mająca na celu wzrost świadomości i wiedzy mieszkańców naszego Powiatu na temat zachowań zdrowotnych, zwiększenia kontroli nad swoim zdrowiem, wpływu środowiska życia na zdrowie, propagowania zdrowego stylu życia ze szczególnym uwzględnieniem racjonalnej diety i aktywności fizycznej, przeciwdziałania następstwom palenia tytoniu i używania środków psychoaktywnych, profilaktyki nadwagi i otyłości a także przeciwdziałanie chorobom zakaźnym,

w tym HIV/AIDS. Edukacja zdrowotna realizowana jest m.in. poprzez wdrożenie w placówkach edukacyjnych i oświatowo-wychowawczych krajowych, wojewódzkich i powiatowych programów edukacyjnych, wieloletnich i cyklicznych zadań z zakresu zdrowia publicznego, zarówno dla placówek nauczania początkowego (żłobki, kluby malucha, przedszkola) jak i placówek edukacji szkolnej i szkolno-opiekuńczych (szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, ośrodki wychowawcze i zespoły placówek edukacyjno-terapeutycznych).

Powyższe zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim, realizował we współpracy m.in. z jednostkami samorządu terytorialnego, służbami mundurowymi, placówkami edukacyjnymi, inspekcjami, podmiotami działalności leczniczej i innymi Instytucjami o zasięgu powiatowym, miejskim i gminnym (Nadleśnictwa, Miejsko-Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Poradnie Specjalistyczne, zakłady pracy) celem wyeliminowania powstających zagrożeń dla zdrowia i życia mieszkańców Powiatu. Współpraca ta w znaczący sposób wpłynęła na zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego na terenie Powiatu.

Realizacja zadań odbywała się zgodnie z „Planem zasadniczych zadań na rok 2024r.” obejmującym zadania priorytetowe, pozostałe zadania statutowe oraz plan kontroli nad obiektami. Ponadto były prowadzone interwencje - głównie na skutek zgłoszeń mieszkańców powiatu drawskiego dotyczących niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w obiektach użyteczności publicznej i miejscach prowadzonej działalności usługowej oraz zagrożeń bezpieczeństwa żywności.

Przeprowadzona analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu wskazuje, że stan bezpieczeństwa sanitarnego ulega stałej poprawie. Nadal jednak stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarno-higienicznej, co świadczy o konieczności prowadzenia stałego systematycznego nadzoru obejmującego działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze. Dlatego też w trybie pilnym podejmowano wszystkie działania kontrolno-represyjne w przypadku wnoszonych interwencji.

Zebrane informacje w przedmiotowej ocenie są podstawą do lepszego poznania zadań jakie na rzecz zdrowia publicznego mieszkańców powiatu wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna oraz wyciągnięcia wniosków i podjęcia działań, które będą miały wpływ na poprawę zdrowia mieszkańców powiatu drawskiego przy ogromnym zróżnicowaniu, zmienności i nieprzewidywalności zagrożeń bezpieczeństwa sanitarnego.

Wykazaną w ocenie sytuację epidemiologiczną i stan sanitarny powiatu drawskiego, opracowano na podstawie informacji i materiałów własnych, zebranych podczas kontroli oraz wizytacji nadzorowanych obiektów a także na podstawie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych.

I. EPIDEMIOLOGIA

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie drawskim została sporządzona w oparciu o zgłoszone do PSSE w Drawsku Pomorskim wybrane choroby zakaźne zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi (Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 924 ze zm.).

Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych w 2024 roku

1	Zatrucia i zakażenia pokarmowe	2
1.1	ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową	0
2	Wirusowe zapalenie wątroby	8
2.1	WZW „A”	0
2.2	WZW „B”	4
2.3	WZW „C”	4
3	Grypa sezonowa i grypa grypopodobne	185
4	Choroby wieku dziecięcego	140
4.1	Odra	0
4.2	Ostre porażenie wiotkie do 14 r.ż	0
4.3	Krztusiec	13
4.4	Ospa wietrzna	123
4.5	Różyczka	0
4.6	Świnka	4
5	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i /lub mózgu	0
6	Inwazyjna choroba meningokokowa	0
7	Borelioza z Lyme	64
8	Styczność, narażenie na wściekliznę - potrzeba szczepień	15
9	Choroby przenoszone drogą płciową	1
10	Gruźlica	5
11	Zakażenie HIV/choroba AIDS	3
12	Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19)	250

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W okresie 01.01.2024 r. – 31.12.2024 r. na terenie powiatu drawskiego odnotowano 2 przypadki zatruc pokarmowych wywołanych przez Gram-ujemne bakterie jelitowe z rodzaju Salmonella. Osoby te z uwagi na zakażenie wymagały hospitalizacji.

W analizowanym okresie natomiast nie odnotowano ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Wirusowe zapalenie wątroby

WZW typu „A”

W analizowanym okresie 01.01.2024 r. – 31.12.2024 r. nie odnotowano przypadków zachorowania na WZW typu A.

WZW typu „B”

Na terenie powiatu drawskiego w analizowanym 2024 r. odnotowano 4 przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu „B”. Zachorowania dotyczyły 3 mężczyzn i 1 kobiety. Osoby te w związku z zachorowaniem nie wymagały hospitalizacji.

WZW typu „C”

W analizowanym 2024 r. na nadzorowanym terenie odnotowano 4 przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu „C”. Zachorowania dotyczyły 2 kobiet oraz 2 mężczyzn. Osoby te w większości nie miały objawów charakterystycznych dla wirusowego wątroby typu „C”. Informacje o zachorowaniu otrzymały m.in. przy badaniach kontrolnych, bądź w trakcie pobytu w szpitalu z powodu innych chorób przewlekłych.

Ogólna liczba nosicieli figurujących w rejestrze na dzień 31.12.2024 r., to 365 nosicieli HBsAg, 177 nosicieli anty- HCV i 5 nosicieli HBsAg + anty HCV

Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne

W 2024 roku. na terenie powiatu drawskiego odnotowano łącznie 185 przypadków zachorowań na grypę sezonową i zachorowania grypopodobne, z czego 25 osób wymagało hospitalizacji z powodu objawów ze strony układu oddechowego.

Choroby wieku dziecięcego

W okresie od 01.01.2024 r. - 31.12.2024 r. na terenie powiatu drawskiego nie odnotowano przypadku zachorowania na odrę, ostre porażenie wiotkie i różyczkę.

Krztusiec

W całym roku 2024 odnotowano 13 przypadków zachorowań na krztusiec, które objawiały się głównie długotrwałym, napadowym kaszlem, z czego 6 przypadków zachorowań dotyczyło dorosłych kobiet. Jedna z osób z rozpoznaniem krztuścem wymagała hospitalizacji.

Ospa wietrzna

Na terenie powiatu drawskiego w 2024 r. odnotowano 123 przypadki zachorowania na ospę wietrzną, tj. niemal o połowę przypadków mniej w porównaniu do 2023 r. Chorowały głównie dzieci w wieku 0 - 5 lat – około 71%, natomiast 3 przypadki zachorowań na ospę wietrzną dotyczyły osób powyżej 18 roku życia.

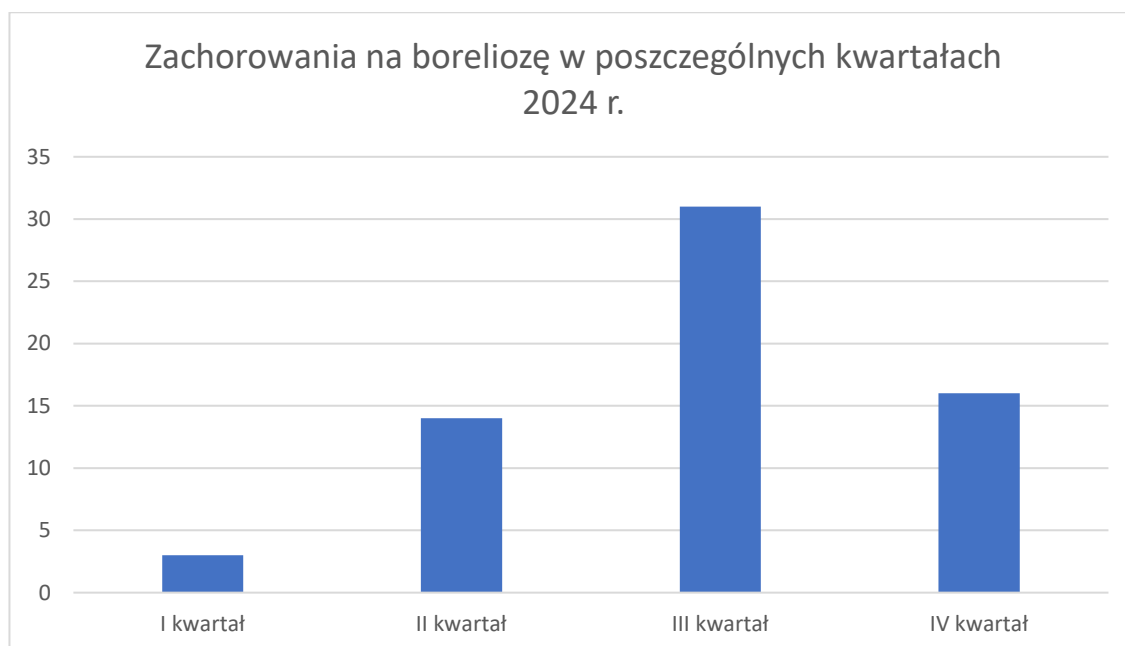
Świnka

W 2024 r. na terenie powiatu drawskiego zarejestrowano 4 przypadki możliwe zachorowania na świnkę.

Borelioza z Lyme

Na nadzorowanym terenie w analizowanym okresie 01.01.2024 r. – 31.12.2024 r. odnotowano 64 przypadki zachorowań na boreliozę, w jednym przypadku choroba przybrała postać neuroboreliozy.

U osób, u których stwierdzono boreliozę pojawiał się rumień wędrujący w miejscu ukąszenia przez kleszcza. Najwięcej przypadków zachorowań na boreliozę odnotowano w III kwartale 2024 roku.

Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień

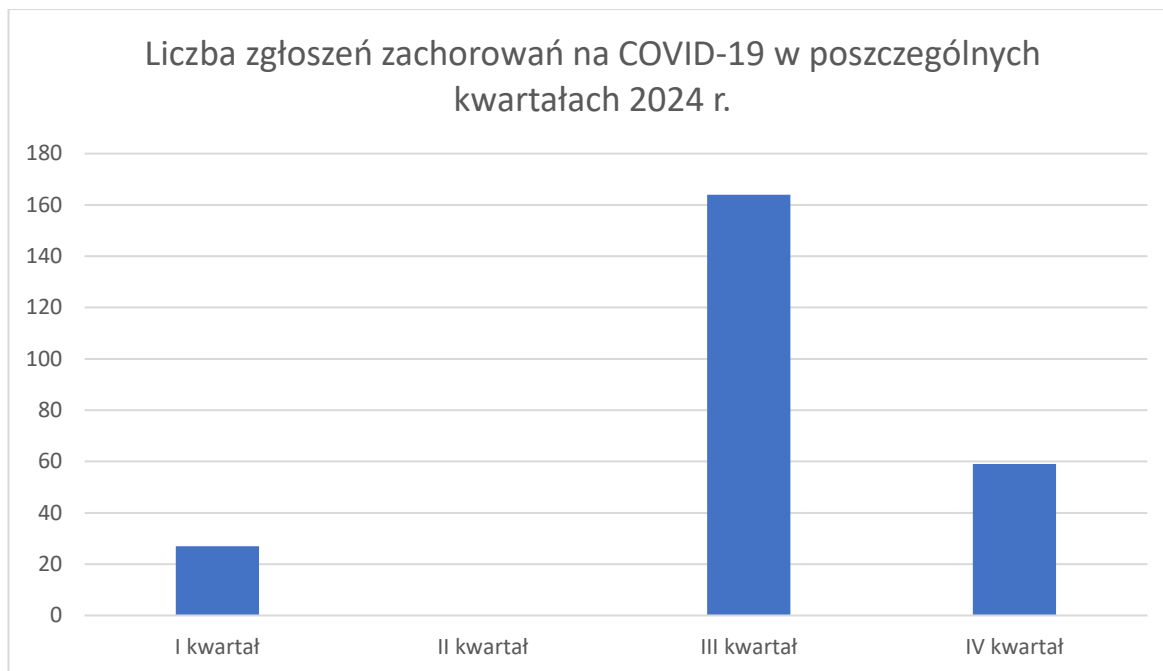
Wścieklizna to ostra choroba zakaźna ośrodkowego układu nerwowego, objawiająca się zapaleniem mózgu i rdzenia, prowadząca do śmierci. Źródłem zagrożenia mogą być wszystkie ssaki, najczęściej zwierzęta dzikie (lisy, jenoty, wilki, szczury, piżmaki, kuny, nietoperze, jeże) i zwierzęta domowe (psy, koty). W analizowanym 2024 r. na terenie powiatu drawskiego przeprowadzono 81 wywiadów epidemiologicznych w związku z otrzymaniem zgłoszenia pokąsania. 12 przypadków pokąsań dotyczyło dzieci do 14 r.ż. W 15 przypadkach u osób pokąsanych podjęto szczepienia p/wściekliznie, 1 z osób wymagała hospitalizacji z uwagi na doznane obrażenia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim w trakcie przeprowadzania dochodzenia epidemiologicznego współpracuje z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Drawsku Pomorskim, który na bieżąco informuje o wynikach obserwacji zwierzęcia. Powiatowy Lekarz Weterynarii w żadnym przypadku obserwowanych w 2024 roku zwierząt, nie stwierdził wścieklizny. Zgłoszenia dotyczyły głównie osób pokąsanych przez zwierzęta domowe (m.in. psy i koty).

Gruźlica

W analizowanym okresie 2024 roku, na terenie powiatu drawskiego zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na gruźlicę. Pacjentów oraz osoby ze styczności objęto dochodzeniem epidemiologicznym. Osoby chore zobowiązane do poddania się leczeniu, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, były hospitalizowane w oddziale gruźlicy i chorób płuc. Osoby z bliskiego kontaktu z chorymi, objęto nadzorem epidemiologicznym oraz opieką lekarską przez właściwego lekarza POZ.

Zakażenie SARS-CoV-2 (Covid- 19)

W okresie 01.01.2024 r. – 31.12.2024 r. na terenie powiatu drawskiego odnotowano 250 przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Wśród osób z zakażeniem 17 osób wymagało hospitalizacji. W analizowanym okresie nie stwierdzono zgonu związanego z zakażeniem. Najwięcej zachorowań na COVID-19 odnotowano w III kwartale 2024 roku.

W analizowanym okresie 01.01.2024 r. – 31.12.2024 r. na nadzorowanym terenie powiatu drawskiego nie odnotowano przypadków zachorowań na zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu oraz inwazyjną chorobę meningokokową. Stwierdzono natomiast 1 zakażenie chorobą przenoszoną drogą płciową oraz 3 przypadki zakażenia HIV/zachorowania na AIDS.

Realizacja szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne są istotnym czynnikiem w profilaktyce chorób zakaźnych oraz ograniczeniu i łagodzeniu ich skutków. Uodpornienie czynne dzieci w Polsce wykonywane jest głównie w oparciu o realizację Programu Szczepień Ochronnych. Choroby zakaźne, którym zapobiega się za pomocą szczepień ochronnych, są nadal realnym zagrożeniem, zwłaszcza dla dzieci. Sytuacja epidemiologiczna takich chorób, jak: błonica, krztusiec, tężec, poliomyelitis, odra, różyczka i świnka, zależy od poziomu realizacji szczepień ochronnych. Odpowiedni poziom zaszczepienia populacji wpływa na ograniczenie zachorowań wśród populacji osób zamieszkałych na terenie powiatu drawskiego na choroby zakaźne ujęte w Programie Szczepień Ochronnych obowiązującym na terenie Polski. Obowiązkowym szczepieniem ochronnym, zgodnie z kalendarzem szczepień ochronnych, podlegają dzieci i młodzież do 19 r.ż. oraz osoby szczególnie narażone na zakażenie w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznymi (np. studenci medycyny, pracownicy służby zdrowia). Szczepienia są wykonywane bezpłatnie w punktach szczepień podstawowej opieki zdrowotnej. Wykaz chorób zakaźnych objętych obowiązkiem szczepień ochronnych określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 2077 ze zm.).

Ogółem w roku 2024 prowadzono nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych poprzez:

- kontrole planowe i doraźne,
- przygotowanie kwartalnych sprawozdań z przeprowadzonych szczepień ochronnych wg ilości wykorzystanych szczepionek oraz wg informacji zawartych w kartach uodpornienia przechowywanych przez składającego sprawozdanie,
- przygotowanie półrocznych sprawozdań o osobach uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych,
- działanie organów PIS podejmowanych w celu egzekwowania wykonania obowiązku szczepień przez osoby uchylające się,
- przygotowanie rocznych sprawozdań ze szczepień ochronnych (MZ-54),
- prowadzenie rejestru niepożądanych odczynów poszczepiennych.

W roku 2024 szczepienia ochronne realizowało tak jak w latach ubiegłych 9 świadczeniodawców w 13 punktach szczepień, które obejmują swoją opieką 9 387 osób poniżej 19 r.ż. (stan na 31.12.2024 r.). W 2024 roku przeprowadzono 20 kontroli w punktach szczepień. Zakres kontroli obejmował wykonawstwo szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży w rocznikach podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym, prowadzenie dokumentacji oraz gospodarkę preparatami szczepionkowymi, a także przestrzeganie przepisów w zakresie postępowania z preparatami szczepionkowymi i zachowania łańcucha chłodniczego. Podczas kontroli sprawdzany jest stan sanitarny gabinetów zabiegowych, w których wykonywane są szczepienia, sprzęt do szczepień oraz do transportu i przechowywania szczepionek. W trakcie czynności kontrolnych zwracano również uwagę na prawidłowe prowadzenie obowiązujących rejestrów. Wszyscy świadczeniodawcy mają zawartą umowę na 2024 rok z Narodowym Funduszem Zdrowia zawierającą powierzenie wykonywania szczepień ochronnych zleconych przez Ministerstwo Zdrowia. Przechowywanie, jak i przekazywanie dokumentacji szczepień ochronnych prowadzone było zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Z przeprowadzonych kontroli w punktach szczepień wynika, że szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane u dzieci, młodzieży i osób dorosłych wykonywane są zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych. Szczepienia wykonywane są przez wykwalifikowane pielęgniarki, które ukończyły w ramach doskonalenia zawodowego specjalistyczny kurs w zakresie szczepień ochronnych. Preparaty szczepionkowe wykorzystywane były w placówkach racjonalnie i przechowywane w urządzeniach chłodniczych z kontrolą temperatury (większość ośrodków posiada system alarmowy monitorujący działanie urządzeń chłodniczych do przechowywania szczepionek). Szczepienia obowiązkowe wykonywano u dzieci i młodzieży w wieku 0-20 lat przeciwko chorobom zakaźnym takim jak: wirusowe zapalenie wątroby typu B, gruźlica, błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis, odra, świnka, różyczka, zakażenia rotawirusowe oraz powodowanymi przez bakterie *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae*. Osoby z grup podwyższonego ryzyka są szczepione również przeciwko: ospie wietrznej, błonicy, tężcowi i wściekliźnie. Szczepienia p/gruźlicy oraz pierwsza dawka szczepień p/WZW typu B realizowane są w przypadku pozytywnej kwalifikacji lekarskiej jeszcze podczas pobytu dziecka w oddziale noworodkowym. Kolejne szczepienia przeciwko WZW B i przeciwko pozostałym jednostkom chorobowym realizują świadczeniodawcy (punkty szczepień), z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowy o udzielanie tych świadczeń.

Poza obowiązkowym kalendarzem szczepień ochronnych istotną rolę odgrywają szczepienia zalecane. Każdy lekarz zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, jest zobligowany do udzielenia pełnej informacji rodzicom lub

opiekunom dziecka na temat szczepień zalecanych. Szczepienia zalecane uzupełniają szczepienia obowiązkowe. Umożliwiają szerszą ochronę dziecka przed następującymi chorobami zakaźnymi:

- ospa wietrzna;
- kleszczowe zapalenie mózgu;
- wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW typu A);
- grypa;
- zakażenia meningokokowe.

Od czerwca 2023 roku realizowany jest Powszechny Program bezpłatnych Szczepień HPV nastolatków i nastolatków. Od 1 września 2024 r. bezpłatnie w ramach narodowego programu szczepień można zaszczepić przeciw HPV dziecko, które skończyło 9 lat, a nie skończyło 14 lat również na terenie szkół. Szczepienie przeciw HPV jest wymieniane w Polskim Programie Szczepień Ochronnych jako szczepienie zalecane. Zapobiega przede wszystkim rakowi szyjki macicy oraz innym nowotworom (rak odbytu, sromu, pochwy), które może powodować wirus brodawczaka ludzkiego (HPV).

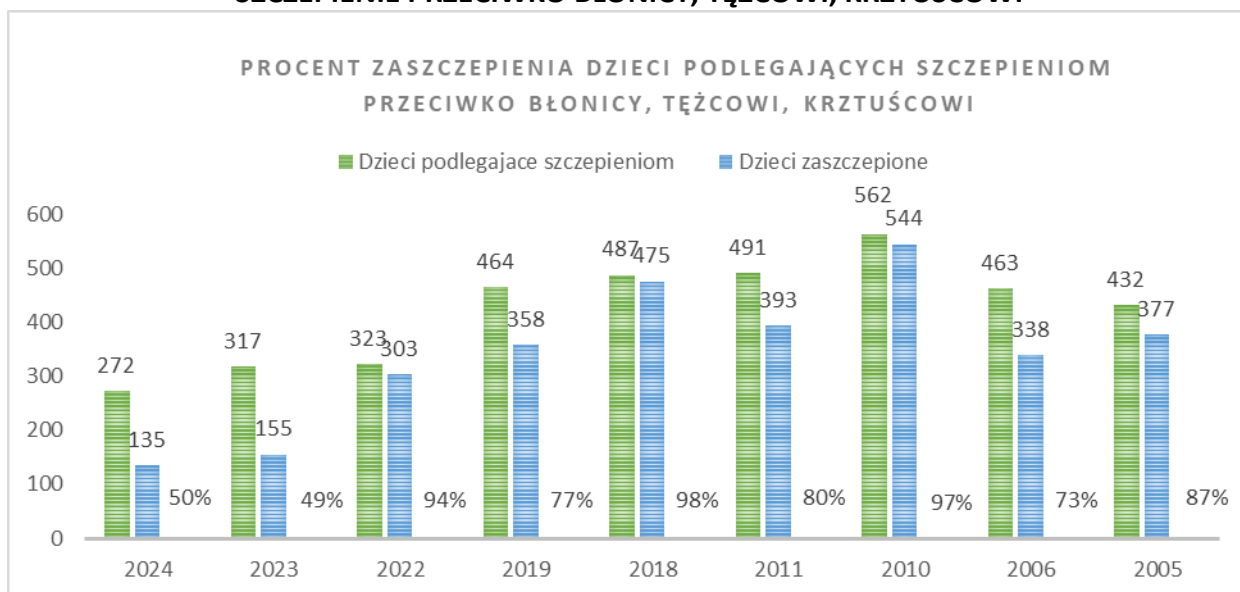
Na przestrzeni lat obserwuje się niepokojące zjawisko rozwoju ruchów antyszczepionkowych wśród rodziców, co jest jedną z głównych przyczyn spadku poziomu szczepień u małych dzieci i należy wzmocnić działania propagujące tę formę uodpornienia przeciwko chorobom zakaźnym. To niekorzystne dla realizacji szczepień ochronnych zjawisko może być w przyszłości przyczyną utraty odporności zbiorowiskowej, co skutkować może szkodliwymi społecznie następstwami - doprowadzić może do nawrotu chorób, których niska zapadalność utrzymywana jest dzięki wieloletnim programom szczepień ochronnych. Utrzymanie akceptacji społecznej szczepień, która pozwoli na osiągnięcie wysokiego poziomu uodpornienia populacji, to ważny cel w działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Liczba nie zaszczepionych dzieci w związku z uchyleniem się od obowiązku szczepień na koniec roku 2024 wynosiła 73, czyli o 14 przypadków więcej w porównaniu do roku poprzedniego. Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim polegały na informowaniu osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, 53 pism dot. podania informacji o zaległych szczepieniach obowiązkowych, zagrożeniach wynikających z uchylenia się od realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych oraz obowiązujących przepisach prawa w powyższym zakresie, 52 upomnień i 32 tytułów wykonawczych skierowanych do Wojewody Zachodniopomorskiego. W roku 2024 obowiązek dotyczący wykonawstwa szczepień ochronnych dopełniło 16 osób. W związku z wystawionymi tytułami wykonawczymi Wojewoda Zachodniopomorskim w 2024 r. nałożył 54 grzywny, na łączną kwotę 24 500 zł.

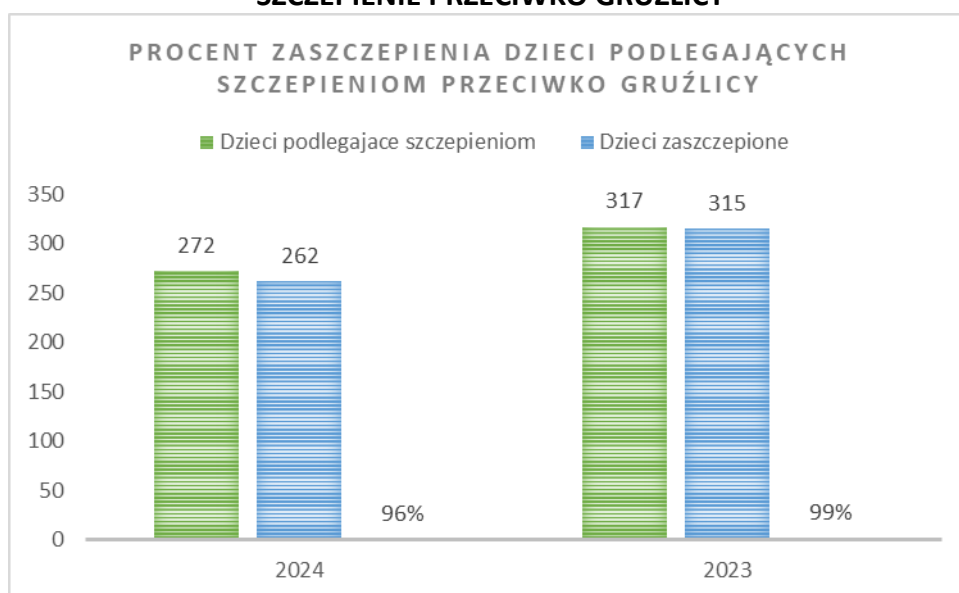
Analiza danych o wyszczepialności dzieci i młodzieży do 19. Roku życia na terenie powiatu drawskiego w roku 2024.

Wyliczając procent wszczepialności dokonano analizy dokumentacji, obejmującej roczne sprawozdania ze szczepień ochronnych (MZ-54) dostarczane przez placówki medyczne na terenie powiatu drawskiego.

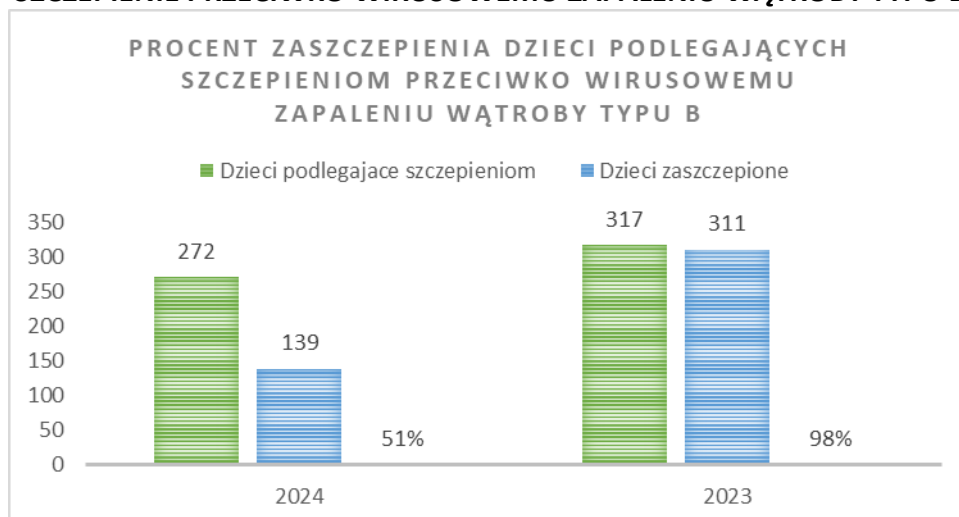
SZCZEPIENIE PRZECIWKO BŁONICY, TĘŻCOWI, KRZTUŚCOWI

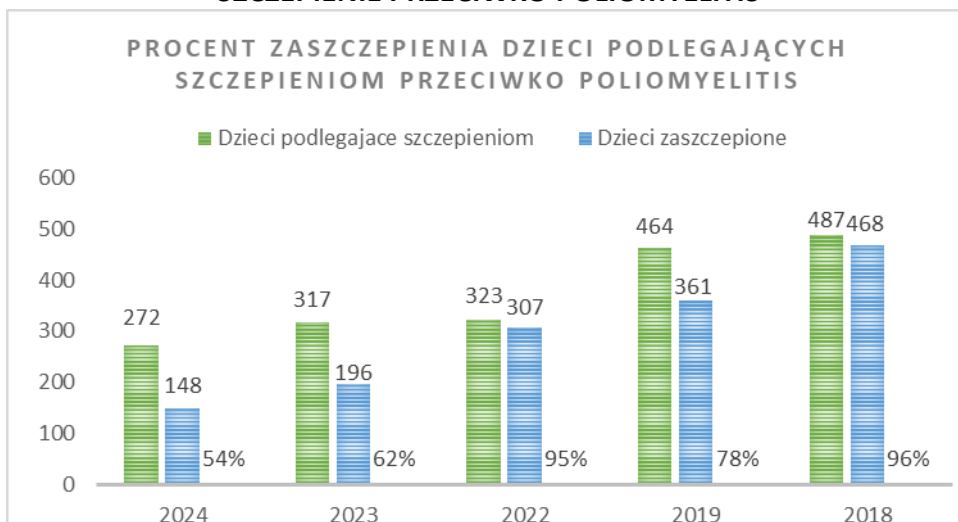
SZCZEPIENIE PRZECIWKO GRUŹLICY

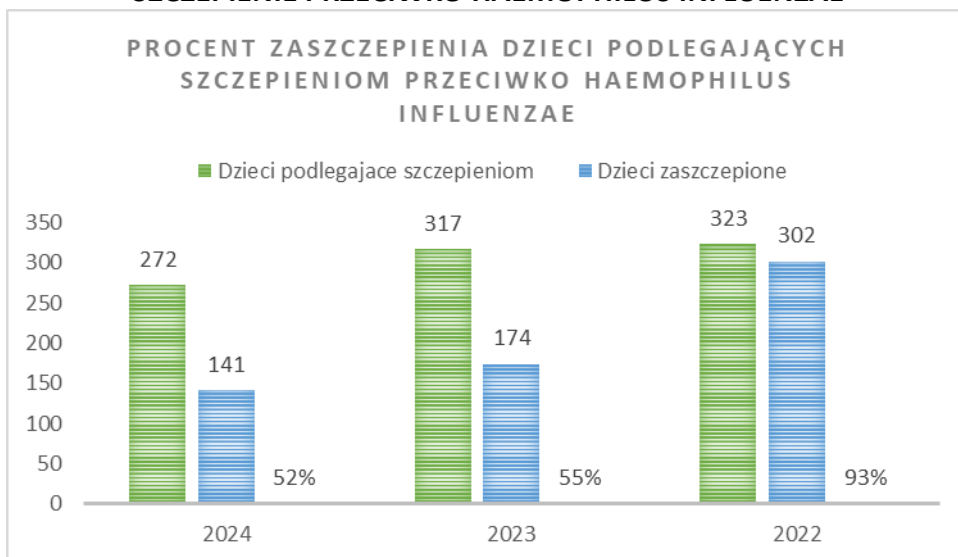
SZCZEPIENIE PRZECIWKO WIRUSOWEMU ZAPALENIU WĄTROBY TYPU B

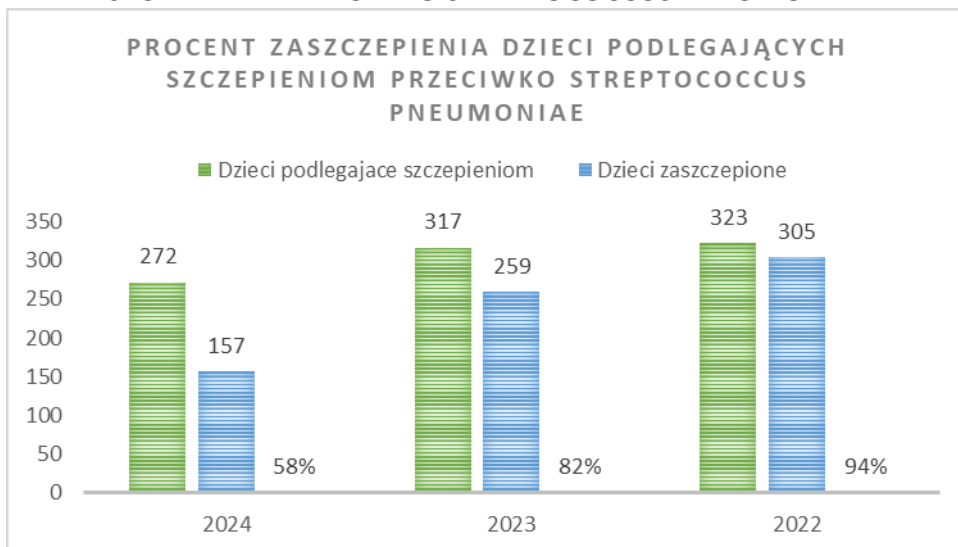
SZCZEPIENIE PRZECIWKO POLIOMYELITIS

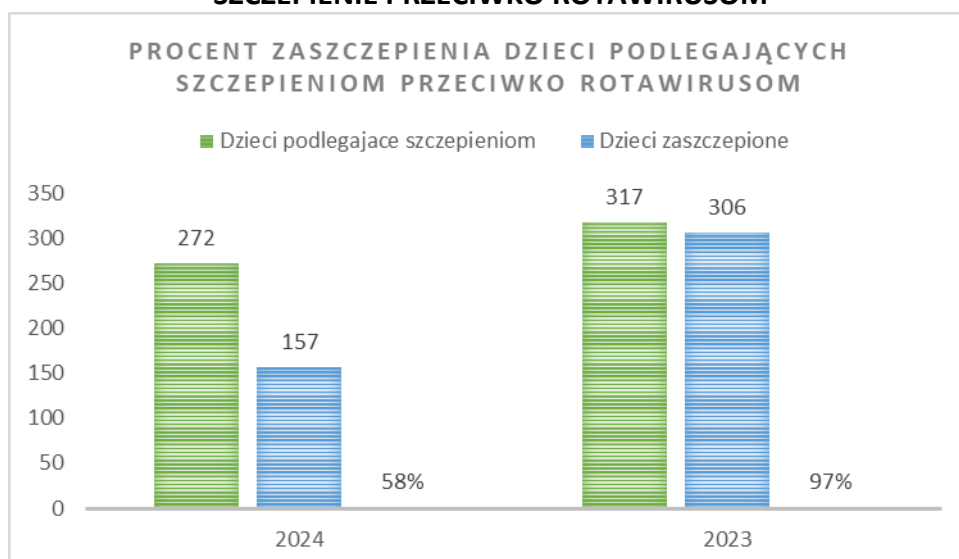
SZCZEPIENIE PRZECIWKO HAEMOPHILUS INFLUENZAE

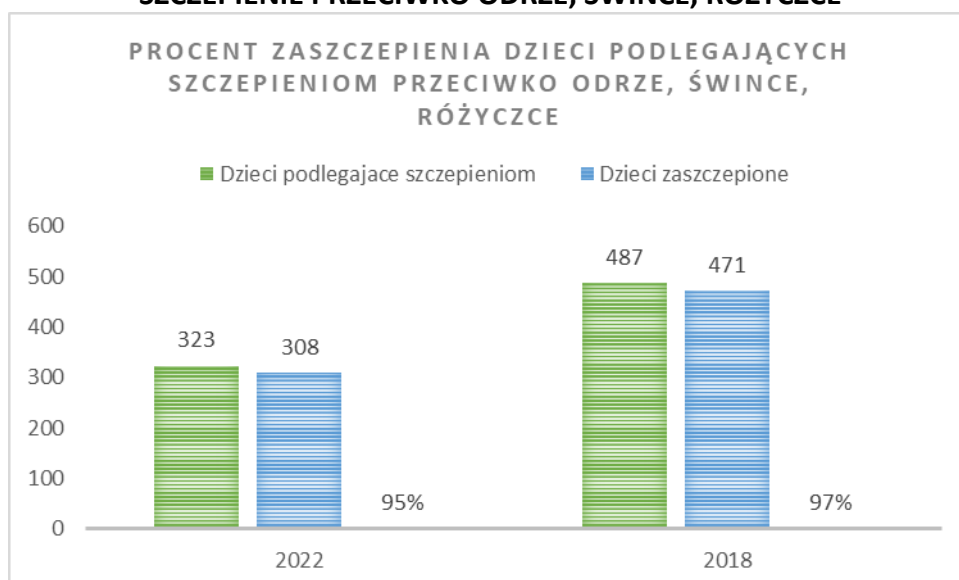
SZCZEPIENIE PRZECIWKO STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE

SZCZEPIENIE PRZECIWKO ROTAWIRUSOM

SZCZEPIENIE PRZECIWKO ODRZE, ŚWINCE, RÓŻYCZCE

Niepożądane odczyny poszczepienne

W 2024 roku nie odnotowano przypadków niepożądanego odczynu poszczepiennego. Niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) stanowi każde zaburzenie stanu zdrowia, jakie występuje po szczepieniu. W Polsce od 1995 r. wprowadzony jest system ścisłego monitorowania niepożądanych odczynów poszczepiennych. Podstawą prawną do zgłaszania odczynów poszczepiennych jest ustawa z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 924 ze zm.). Zgodnie z art. 21 lekarz lub felczer, który podejrzewa lub rozpoznaje wystąpienie niepożądanego odczynu poszczepiennego, ma obowiązek w ciągu 24 godzin od powzięcia podejrzenia jego wystąpienia zgłoszenia takiego przypadku do państwowego powiatowego inspektora sanitarnego właściwego dla miejsca powzięcia podejrzenia jego wystąpienia.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania, prowadzony jest monitoring niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Podsumowanie i wnioski

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim prowadzi czynny nadzór epidemiologiczny nad chorobami zakaźnymi, weryfikuje dane otrzymywane z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz kontynuuje działania zmierzające do poprawy zgłaszalności podejrzeń i rozpoznań zakażeń lub chorób zakaźnych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w powiecie drawskim. W 2024 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Drawsku Pomorskim wykazała łącznie 872 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, z czego w 157 przypadkach wymagana była hospitalizacja. W analizowanym okresie według prowadzonych rejestrów, sprawozdań oraz statystyk, około 1,4 % mieszkańców powiatu drawskiego zachorowało na choroby zakaźne. Sytuacja w zakresie pokąsań przez zwierzęta w stosunku do lat ubiegłych nieco uległa poprawie. Osoby, które miały styczność ze zwierzęciem nieznanym zgłaszają się zgodnie z zaleceniami do poradni chorób zakaźnych i przyjmują kolejne dawki szczepionki p/wścieklizny według wyznaczonych terminów. W przypadku zwierząt poddanych obserwacji przez Powiatowego Inspektora Weterynaryjnego w Drawsku Pomorskim, u żadnego nie stwierdzono objawów wścieklizny.

Najważniejszym celem zdrowotnym szczepień ochronnych jest zapobieganie określonemu zakażeniu lub chorobie zakaźnej u zaszczepionej osoby lub populacji. Uodpornienie czynne dzieci w Polsce wykonywane jest głównie w drodze realizacji Programu Szczepień Ochronnych. Nadal zauważalny jest wzrost liczby osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych, co w większości spowodowane jest negatywnymi opiniami nt. szczepień z internetu, czy też od innych rodziców oraz obawami rodziców o wystąpienie niepożądanych skutków poszczepiennych. Wobec powyższego w celu utrzymania odporności zbiorowiskowej populacji prowadzone są działania informacyjno-edukacyjne, a w przypadku uporczywego uchylania się od obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym wdrażane postępowanie egzekucyjne, które zgodnie z właściwością kierowane jest do Wojewody Zachodniopomorskiego.

Poziom zaszczepienia populacji wpływa na ograniczenie zachorowań mieszkańców powiatu drawskiego na choroby zakaźne ujęte w Programie Szczepień Ochronnych obowiązującym na terenie Polski. Obowiązkowym szczepieniom ochronnym, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U.2023, poz.2077) podlegają dzieci i młodzież do 19 r.ż. oraz osoby szczególnie narażone w środowisku pracy (np. studenci medycyny, pracownicy służby zdrowia). Szczepienia są wykonywane bezpłatnie w punktach szczepień podstawowej opieki zdrowotnej. Choroby zakaźne, którym zapobiega się za pomocą szczepień ochronnych, są nadal realnym zagrożeniem, zwłaszcza dla dzieci. Sytuacja epidemiologiczna takich chorób, jak: gruźlica, błonica, krztusiec, tężec, poliomyelitis, odra, różyczka i świnka, wirusowe zapalenie wątroby typu B, pneumokoki zależna jest od poziomu realizacji szczepień ochronnych.

Skuteczność działania szczepionek zależy między innymi od zachowania prawidłowego cyklu szczepień i odstępów czasu między kolejnymi dawkami szczepień. Szczepionka przeciwko odrze, śwince i różyczce (MMR) jest bardzo skuteczna w ich zapobieganiu. Zwykle gwarantuje ochronę na całe życie, a jej skuteczność wynosi około 97-99% u zdrowych dzieci, które otrzymają dwie dawki. W celu skutecznej realizacji szczepień ochronnych odpowiedniego zakwalifikowania dzieci do szczepień niezbędna jest ścisła współpraca między lekarzem i pielęgniarką, odpowiednie zakwalifikowanie dzieci do szczepień oraz stałe uświadamianie rodzicom celowości prowadzonych szczepień.

Stan sanitarny podmiotów działalności leczniczej

Obszar epidemiologii realizował zadania z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Nadzorem sanitarnym objęto placówki służby zdrowia w ramach którego prowadzono kontrolę funkcjonalności, stanu technicznego obiektów, zaopatrzenia w wodę, utrzymania czystości powierzchni pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi. Istotną z uwagi na bezpieczeństwo pacjentów i personelu jest ocena i egzekwowanie prawidłowości prowadzenia procesów dezynfekcji i sterylizacji. Podczas kontroli obiektów pracownicy inspekcji sanitarnej szczególną uwagę zwracali na ocenę procedur zapobiegających zakażeniom. Było to poddawane ocenie Państwowej Inspekcji Sanitarnej w kontekście zgodności spełnienia wymogów określonych w przepisach prawnych. Nadzorem objęto również sposób prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń chorób zakaźnych.

W 2024 r. na terenie powiatu drawskiego pod nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim znajdowało się 74 podmiotów działalności leczniczej, w tym:

- 2 szpitale,
- 30 ambulatoryjnych podmiotów leczniczych,
- 30 indywidualnych praktyk lekarskich,
- 7 indywidualnych praktyk pielęgniarek,
- 5 podmiotów stacjonarnych, innych niż szpitale.

W obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 62 kontrole dot. realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i stanu higienicznego w obiektach podmiotów wykonujących działalność leczniczą, a także przestrzegania przepisów związanych z odpadami medycznymi.

Szpital

Na terenie powiatu drawskiego znajdują się dwa szpitale:

- Szpital im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim przy ul. Chrobrego 4 należący do spółki American Heart of Poland S.A., ul. Sanatoryjna 1, 43-450 Ustroń.
- SP ZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Złocińcu, 78-520 Złocieniec, ul. Kańsko 1

Stan techniczny i funkcjonalność szpitali

Szpital im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim

Nazwa ZOZ, adres	Oddziały	Liczba łóżek
Szpital im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim przy ul. Chrobrego 4, należący do spółki American Heart of Poland S.A. ul. Sanatoryjna 1, 43-450 Ustroń	Oddz. Chirurgii ogólnej	16
	Oddz. Chorób wewnętrznych	25
	Oddz. Pediatryczny	7
	Oddz. Ginekologiczno-Położniczy	12
	Oddz. Neonatologiczny	7

	Oddz. Anestezjologii i Intensywnej Terapii	4
	Oddz. Chirurgii urazowo-ortopedycznej	20
	Szpitalny oddział ratunkowy	5
	Oddz. Kardiologiczny	23

Aktualna liczba łóżek szpitalnych w Szpitalu im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim wynosi 119. W 2024 roku w Szpitalu im. Matki Teresy z Kalkuty przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim przeprowadzili 6 kontroli, w tym:

- 4 kontrole bieżące (1 kontrolę planową poradni przyszpitalnych, 1 kontrolę w punkcie szczepień w gabinecie POZ oraz 2 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami w 2023 roku)
- 3 kontrole dot. wystąpienia ogniska epidemicznego.

W 2024 r. podczas czynności kontrolnych w Poradniach Specjalistycznych przy ul. Chrobrego 4 w Drawsku Pomorskim, przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim stwierdzili nieprawidłowości sanitarne oraz techniczne. W związku z powyższym wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną.

Szpital MSWiA w Złocięncu

Nazwa ZOZ, adres	Oddziały	Liczba łóżek
SP ZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Złocięncu 78-520 Złocieniec ul Kańsko 1	Oddział Rehabilitacji Ogólnoustrojowej (ORO)	40
	Oddział Rehabilitacji Kardiologicznej (ORK)	45
	Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych (OLZN)	24

Aktualna liczba łóżek szpitalnych w Szpitalu Specjalistycznym MSWiA - 109. W 2024 roku w Szpitalu Specjalistycznym MSWiA w Złocięncu przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakażenia szpitalne i ocena działalności szpitalnych zespołów ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.

W 2024 r. w Szpitalu im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim zarejestrowano 11 ognisk epidemicznych. W placówce podejmowano działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych oraz uodpornienia osób podatnych na zakażenie, a mianowicie:

- kohortacja i izolowanie pacjentów zakażonych,
- wzmożony reżim sanitarny oraz wzmożona higiena rąk,
- wzmożona dekontaminacja sprzętu i powierzchni kontaktowych,
- stosowanie odzieży ochronnej personelu - właściwa polityka ubraniowa,
- w miarę możliwości dedykowany personel,
- pobieranie wymazów od pacjentów oddziału.

W sytuacji raportowania podejrzeń ognisk zakażeń szpitalnych każdorazowo w działania włączał się Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim poddawane były działania podejmowane przez szpital. Wdrażane były stosowne procedury izolacji oraz pobierany był materiał do badania bakteriologicznego. Wprowadzano podwyższony reżim sanitarny w oddziałach objętych ogniskiem, uwzględniając zasady izolacji w zależności od drogi transmisji patogenów. Ponadto analizowano dotychczasowe procedury w oddziałach, prowadzono działania edukacyjne i wykonywano kontrolne badania mikrobiologiczne.

Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria oraz inne obiekty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Podmioty lecznicze działające na terenie powiatu posiadają pomieszczenia zlokalizowane w osobnych budynkach lub w wydzielonych częściach większych budynków.

Właściciele podmiotów medycznych zapewniają odbiór odpadów komunalnych i odbiór odpadów medycznych. Wszystkie odpady medyczne do czasu odbioru przez firmy utylizacyjne przechowywane były w odpowiednio niskiej temperaturze w lodówce, przenośnym urządzeniu chłodniczym lub wydzielonym chłodnym pomieszczeniu ze ścianami i podłogami łatwo zmywalnymi. Podmioty działalności leczniczej mają podpisane umowy z firmami zewnętrznymi na odbiór oraz utylizację odpadów medycznych. Skontrolowane placówki posiadały opracowane i wdrożone procedury zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, tj. procedury higienicznego mycia rąk, dezynfekcji i mycia sprzętu medycznego, sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania z brudną bielizną, postępowania z odpadami medycznymi. W przychodniach i gabinetach sprawdzano również prowadzenie kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Wszystkie przychodnie i gabinety zaopatrywane są w bieżącą zimną wodę z wodociągów publicznych będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, a w wodę ciepłą z kotłowni własnych lub podgrzewaczy przepływowych. W tej grupie zewidencjonowano 30 obiektów, skontrolowano 18 obiektów co stanowi 60%. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim prowadzi również nadzór bieżący nad obiektami Pogotowia Ratunkowego WSPR (zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego z karetkami pogotowia). Na terenie powiatu drawskiego znajdują się 4 ww. obiekty.

Indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych

Gabinety indywidualnej praktyki lekarskiej jak i indywidualne praktyki pielęgniarek i położnych zajmują wydzielone pomieszczenia w budynkach mieszkalnych jedno i wielorodzinnych, bądź dzierżawione są w przychodniach lub ośrodkach zdrowia. Udzielane są w nich świadczenia medyczne

w trybie ambulatoryjnym. Najliczniejszą kategorią objętych kontrolą sanitarną placówek w omawianej grupie były praktyki lekarzy dentyków.

W 2024 r. na 30 istniejących praktyk lekarskich, skontrolowano 17, tj.: 57%. Stan techniczno-sanitarny pomieszczeń ocenia się jako dobry. Drobne uchybienia stwierdzone w placówkach, egzekwowano stosując zalecenia pokontrolne. Nie kwestionowano bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach praktyk. W kontrolowanych obiektach używano środków ochrony osobistej jednorazowego oraz wielorazowego użytku, co ma na celu zapobiegania zakażeniom. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie sterylizacji dokonano oceny procedur sterylizacyjnych z uwzględnieniem przyjętych rozwiązań zaopatrzenia w materiały sterylne. Obiekty świadczące usługi zdrowotne przy użyciu sprzętu wielorazowego użytku wykonują sterylizację we własnym zakresie w autoklawach. W placówkach prowadzona jest kontrola, tzw. wewnętrzna procesów sterylizacji. Wysoka skuteczność procesu sterylizacji oznacza osiągnięcie wysokiego stopnia bezpieczeństwa podczas wykonywania zabiegów naruszających ciągłość tkanek. Skontrolowane placówki posiadały opracowane i wdrożone procedury zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, tj. procedury higienicznego mycia rąk, dezynfekcji i mycia sprzętu medycznego, sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania z brudną bielizną, postępowania z odpadami medycznymi. Odpady medyczne w placówkach gromadzone są selektywnie i magazynowane w urządzeniach chłodniczych przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Odpady medyczne przekazywane są do unieszkodliwienia odpowiednim zakładom utylizacji odpadów z którymi podmioty mają podpisane umowy na ich odbiór.

Podsumowanie i wnioski

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim ocenia stan bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu drawskiego w roku 2024 jako zadowalający – nie stwierdzono sytuacji, które powodowałyby zagrożenie epidemiczne. Ciągłe monitorowanie zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne oraz wdrażanie działań przeciwepidemicznych ma pozytywny wpływ na zachowanie bezpieczeństwa zdrowia publicznego. W 2024 r. w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim znajdowały się 74 obiekty prowadzące działalność leczniczą. Skontrolowano 39 ww. obiektów. Stan sanitarno-higieniczny obiektów prowadzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą nadzorowanych w powiecie drawskim w 2024 roku oceniono jako bardzo dobry.

Na podstawie prowadzonego nadzoru należy stwierdzić, iż kierownicy podmiotów leczniczych przejawiają dbałość w zakresie zapewnienia jak najlepszego stanu technicznego, a dzięki decyzjom i zaleceniom pokontrolnym, utrzymuje się zadowalający stan sanitarny. Bieżące naprawy odbywają się sukcesywnie i w krótkim czasie. Podnoszony jest standard obiektów i dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących przepisów prawnych. W większości skontrolowanych podmiotów leczniczych gospodarka odpadami medycznymi prowadzona jest w sposób prawidłowy oraz zgodnie z wymaganiami. Podmioty działalności leczniczej posiadają opracowane procedury, instrukcje oraz standardy postępowania mające na celu zapobiegania zakażeniom. Przestrzeganie przez personel medyczny podmiotów działalności leczniczej procedur higienicznych i medycznych, mających na celu zapobieganie i zwalczanie czynników zakaźnych oraz utrzymanie właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń, wpływają na zapewnienie bezpieczeństwa zarówno pacjentów jak i pracowników medycznych.

Zakażenia szpitalne stanowią istotny problem związany zarówno z funkcjonowaniem podmiotów działalności leczniczej, jak też z jakością świadczonych usług. W zapobieganiu zakażeniom duże znaczenie ma właściwy monitoring aktywnie prowadzony przez Zespoły Kontroli Zakażeń Szpitalnych w oparciu o mikrobiologiczną ocenę zagrożeń występujących w środowisku szpitalnym, który pozwala na ocenę skali zagrożenia w poszczególnych jednostkach szpitala oraz podjęcie działań przeciwepidemicznych.

II. HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia (z wyodrębnieniem produkcji pierwotnej) oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i produktów kosmetycznych.

Nadzorem sanitarnym na terenie powiatu drawskiego w 2024 r. objęto 693 obiektów - w tym:

- 77 zakładów produkcji żywności (m.in. piekarnie, ciastkarnie, producenci pierwotni, inne wytwórnie);
- 374 obiektów obrotu żywnością (m.in. sklepy spożywcze, środki transportu);
- 227 zakładów żywienia zbiorowego (m.in. zakłady małej gastronomii, blok żywienia w szpitalu, stołówki szkolne i przedszkolne);
- 15 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością;

oraz 12 obiektów produkcji, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi.

W roku 2024 realizacja harmonogramu nadzoru nad obiektami oparta była na kontrolach kompleksowych, sprawdzających, tematycznych, poborze próbek żywności do badań laboratoryjnych, interwencjach – dotyczących uchybień i nieprawidłowości stanowiących zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów oraz w związku z powiadomieniami napływającymi w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach RASFF – który służy do szybkiej wymiany informacji o zagrożeniach wykrytych w żywności, produktach kosmetycznych, paszach oraz w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wszystkie czynności związane z postępowaniem w ramach systemu RASFF były podejmowane niezwłocznie po otrzymaniu powiadomienia, zgodnie z obowiązującą procedurą.

Przeprowadzano również kontrole pozaplanowe, sprawdzające, tematyczne i interwencyjne, między innymi w każdym przypadku uzyskania informacji o uchybieniach stanowiących zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów oraz w związku z informacjami napływającymi w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych RASFF.

Czynności kontrolne podejmowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną prowadzone były w obiektach obrotu i produkcji żywności, aptekach, zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego. Łącznie skontrolowano 346 zakładów, przeprowadzono w nich 545 kontroli sanitarnych, w tym 14 kontroli związanych z produktami kosmetycznymi.

W związku z otrzymanymi zgłoszeniami interwencyjnymi, przeprowadzono 33 kontrole sanitarne interwencyjne, które miały na celu wyjaśnienie niniejszych zgłoszeń podczas których nałożono 14 mandatów karnych na kwotę 4 800 zł. Powyższe kontrole wykazały zasadność 13 zgłoszeń interwencyjnych.

W 2024r. wydano:

- 53 decyzje na poprawę stanu sanitarno-technicznego,
- 78 decyzji zatwierdzających, w tym:
  - zmieniających zakres prowadzonej działalności (rozszerzające): 25
- 50 decyzji wykreślających,
- 12 decyzji prolongujących termin wykonania obowiązków,
- 184 decyzje finansowe,
- 3 decyzje zatwierdzające warunkowo,
- 32 decyzje umarzające,

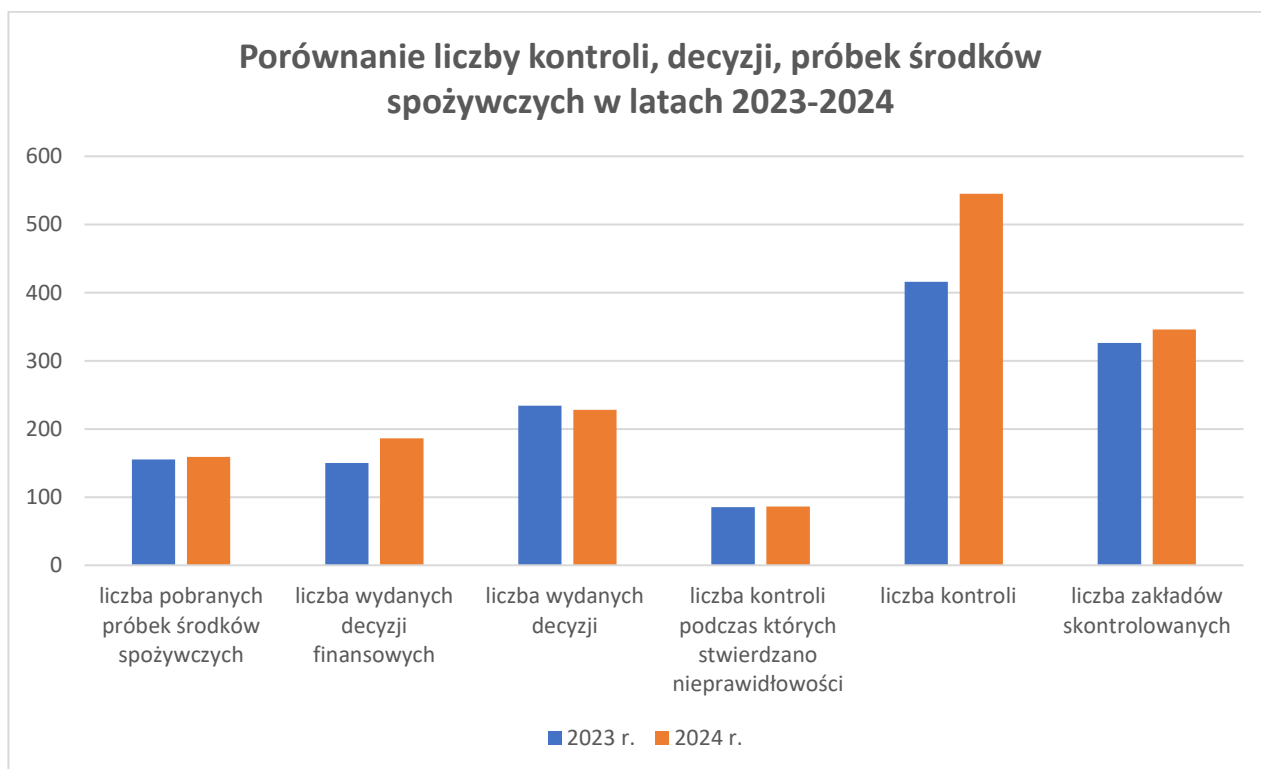
- 1 decyzja unieruchomienia/ przerwania działalności części zakładu.

Ponadto w roku 2024 skierowano do ZPWIS w Szczecinie 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej.
W 2024r. nie wydano decyzji odmawiających zatwierdzenia.

Tabele porównawcze za lata 2023-2024

Liczba kontroli, decyzji, próbek środków spożywczych w latach 2023-2024

rok	liczba skontrolowanych zakładów	liczba kontroli	liczba kontroli podczas których stwierdzano nieprawidłowości	liczba wydanych decyzji	liczba wydanych decyzji finansowych	liczba pobranych próbek środków spożywczych
2023	326	416	85	234	150	155
2024	346	545	86	229	184	159

Liczba wniosków o wymierzenie kary pieniężnej do ZPWIS, liczba decyzji zakaz wprowadzania produktu do obrotu, mandatów karnych, postanowień oraz tytułów wykonawczych.

Rok	liczba wniosków o wymierzenie kary pieniężnej do ZPWIS w Szczecinie	liczba decyzji – zakaz wprowadzania produktu do obrotu	liczba nałożonych mandatów karnych	kwota nałożonych mandatów karnych	liczba postanowień	liczba tytułów wykonawczych
2023	4	0	57	12 750, 00 zł	4	3
2024	2	2	57	13 100, 00 zł	11	3

Najczęściej stwierdzane uchybienia podczas kontroli sanitarnych dotyczyły:

- niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego oraz sanitarno - technicznego w nadzorowanych obiektach,
- braku przestrzegania zasad GHP/GMP i procedur na podstawie zasad systemu HACCP,
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości, po upływie przydatności do spożycia i dacie minimalnej trwałości.

Mandaty karne

Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 57 mandatów karnych na kwotę 13 100,00 zł, w tym:

- 8 mandatów karnych na kwotę 2200,00 zł w zakładach produkcji żywności,
- 24 mandatów karnych na kwotę 6200,00 zł w zakładach obrotu żywnością,
- 25 mandatów karnych na kwotę 4700,00 zł w zakładach żywienia zbiorowego.

Poprawę warunków sanitarno-technicznych obiektów egzekwowano decyzjami administracyjnymi.

RASFF - system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 38 kontroli interwencyjnych dotyczących systemu RASFF. Wszystkie czynności związane z postępowaniem w ramach systemu RASFF były podejmowane niezwłocznie po otrzymaniu powiadomienia, zgodnie z obowiązującą procedurą. Artykuły spożywcze, produkty kosmetyczne, materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością będące przedmiotem powiadomień alarmowych/informacyjnych były niezwłocznie wycofywane z zakładów żywienia oraz obrotu handlowego.

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOSCI

Liczba obiektów w ewidencji - 77, w tym - 52 zakładów produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej, 4 Rolnicze Handle Detaliczne, 5 piekarni, 3 automaty do lodów, 5 ciastkarni, 3 przetwórnice owocowo-warzywne, 1 wytwórnia wyrobów cukierniczych, 1 wytwórnia lodów tradycyjnych, 6 producentów żywności w warunkach domowych.

W 2024 r. skontrolowano 22 obiekty. Przeprowadzono 46 kontroli i rekontroli, w tym 2 kontrole interwencyjne. Wystawiono 8 mandatów karnych na kwotę 2200 zł.

Wytwórnie lodów (w tym automaty do lodów)

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rok 2024 ujęto 4 obiekty: 4 automaty do produkcji lodów oraz 1 wytwórnię lodów tradycyjnych. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 9 kontroli sanitarnych. Przeprowadzono 4 kontrole sanitarne kompleksowe, 5 kontroli sanitarnych tematycznych w tym 3 związane z poborem próbek lodów z automatu. Pobrano 5 próbek lodów w zakładzie produkcyjnym. Wyniki badań próbek żywności potwierdziły ich zgodność z wymaganiami w obowiązujących aktach prawnych w tym zakresie. Przekazano przedsiębiorcom wyniki badań laboratoryjnych pobranych próbek środków spożywczych. Nałożono 3 mandaty karne na kwotę 600,00 zł za nie przestrzeganie procedur wynikających z systemu HACCP, brak orzeczenia lekarskiego do celów sanitarno-epidemiologicznych zatrudnionych pracowników oraz niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych. Kontrole sprawdzające wykazały wykonanie nieprawidłowości w wyznaczonym terminie.

Piekarnie

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności ujęto łącznie 5 zakładów zlokalizowanych na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim, w których przeprowadzono łącznie 10 kontroli. Wydano 2 decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno-technicznego. Kontrole sprawdzające wykazały wykonanie nieprawidłowości w wyznaczonym terminie. Pobrano 4 próbki do badań laboratoryjnych – zmiotki z pomieszczenia produkcyjnego, kierunek badania: obecność szkodników. Próbek nie kwestionowano. Przekazano przedsiębiorcom wyniki badań laboratoryjnych. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 500,00 zł za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń w zakładzie. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nieprawidłowości w wyznaczonym terminie.

Ciastkarnie

W 2024 roku w ewidencji znajdowało się 5 obiektów. Skontrolowano 3 ciastkarnie ujęte w ewidencji. Wykonano 4 kontrole sanitarne, w tym: 3 kontrole sanitarne kompleksowe z oceną stanu sanitarnego zakładu, 1 kontrolę sprawdzającą. Ciastkarnie należą do małych, z reguły rodzinnych firm, które są prowadzone przez właścicieli zakładów i dodatkowo zatrudniają 1 - 6 pracowników. Nałożono 3 mandaty karne na kwotę 600,00 zł za niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych., nie przestrzeganie procedur opartych na zasadach systemu HACCP. Polecono w terminie natychmiastowym podjąć działania w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i bezwzględnie przestrzegać zasad GHP/GMP/HACCP. Kontrole sprawdzające wykazały usunięcie stwierdzonych uchybień oraz zdecydowaną poprawę bieżącego stanu sanitarno – higienicznego oraz sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów.

Przetwórnice owocowo-warzywne

W 2024 roku w ewidencji znajdowały się 3 obiekty. Skontrolowano 3 przetwórnice owocowo – warzywne, w których przeprowadzono łącznie 13 kontroli sanitarnych: 2 kontrole sanitarne interwencyjne, 3 kontrole kompleksowe z oceną stanu sanitarnego zakładu, 4 kontrole sanitarne tematyczne, 4 kontrole sprawdzające.

Wydano 2 decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno-technicznego, w tym 1 decyzję – zakaz wprowadzania produktu do obrotu. Kontrole sprawdzające wykazały wykonanie nieprawidłowości w wyznaczonym terminie. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 500 zł za brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych zatrudnionych osób. Pobrano 10 próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych - kierunek badań: wykrywanie obecności RNA specyficznego dla WZW A i NoV, mikrobiologia. Wyniki badań próbek żywności potwierdziły ich zgodność z wymaganiami w obowiązujących aktach prawnych w tym zakresie. Przekazano przedsiębiorcom wyniki badań laboratoryjnych pobranych próbek środków spożywczych.

Produkcja pierwotna, RHD, dostawy bezpośrednie

Liczba obiektów w ewidencji - 52, w tym - 44 zakłady produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej oraz 4 Rolnicze Handle Detaliczne. W 2024 r. przeprowadzono 6 kontroli producentów produkcji pierwotnej. Pobrano do badań urzędowej kontroli żywności 2 próbki żywności. Wyniki badań próbek żywności potwierdziły ich zgodność z wymaganiami w obowiązujących aktach prawnych w tym zakresie.

Produkcja żywności w warunkach domowych

Liczba obiektów w ewidencji – 6. W 2024r. przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową. Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych oraz sanitarno-higienicznych. Nie nakładano mandatów karnych.

ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

Sklepy spożywcze (w tym super, hipermarkety).

Sklepy są ostatnim ogniwem w łańcuchu przemieszczania artykułów spożywczych od producenta (importera) do klienta. W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli ujęto 188 obiektów. W roku 2024 przeprowadzono łącznie 194 kontrole w sklepach spożywczych oraz marketach, w 95 obiektach, w tym 36 kontroli interwencyjnych. Wydano 62 decyzje administracyjne, m.in. na poprawę stanu sanitarno – technicznego, oraz 21 decyzji zatwierdzających. Nałożono 23 mandaty karne na kwotę 5 800,00 zł za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny, brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych, niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych. Polecono w terminie natychmiastowym podjąć działania w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i zapewnienia właściwego stanu sanitarno - higienicznego pomieszczeń i bezwzględnie przestrzegać zasad GHP/GMP/HACCP. Kontrole sprawdzające wykazały usunięcie stwierdzonych uchybień natury bieżącej oraz zdecydowaną poprawę bieżącego stanu sanitarno – higienicznego oraz sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów. W zakładach obrotu pobrano 90 próbek żywności do badań

laboratoryjnych. Wyniki badań próbek żywności potwierdziły ich zgodność z wymaganiami w obowiązujących aktach prawnych w tym zakresie. Przekazano przedsiębiorcom wyniki badań laboratoryjnych pobranych próbek środków spożywczych.

Kioski

W ewidencji zakładów znajduje się **5** obiektów. Nie przeprowadzano kontroli w kioskach.

Magazyny hurtowe

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności ujęto łącznie **10** zakładów, zlokalizowanych na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pom., w których przeprowadzono łącznie 23 kontrole sanitarne, w tym 5 kontroli kompleksowych z oceną stanu sanitarnego, 2 kontrole sprawdzające oraz 16 kontroli tematycznych.

Wydano 1 decyzję administracyjną na poprawę stanu sanitarno – technicznego. Kontrola sprawdzająca wykazała zdecydowaną poprawę sanitarno – technicznego nadzorowanego obiektu. Nie nakładano mandatów karnych. Do badań laboratoryjnych pobrano 15 próbek środków spożywczych, 1 próbkę zakwestionowano. W próbce środka spożywczego pobranego w hurtowni stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów (NDP) – przekroczenie maksymalnych dopuszczalnych poziomów pozostałości acetamiprydu). Dokonano zgłoszenia w systemie RASFF. Pracownicy PSSE w Drawsku Pomorskim przeprowadzili czynności kontrole w obiekcie w którym pobrany został zakwestionowany produkt w celu ustalenia listy dystrybucyjnej. Wyniki przekazano do właściwych terenowo PSSE nadzorujących dostawcę i importera.

Obiekty ruchome i tymczasowe

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności ujęto łącznie **35** zakładów, zlokalizowanych na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim, w których przeprowadzono łącznie 9 kontroli sanitarnych. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 400,00 zł za niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych. Nie wydawano decyzji administracyjnych.

Apteki

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności ujęto łącznie **18** zakładów, zlokalizowanych na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim, w których przeprowadzono łącznie 14 kontroli sanitarnych, w tym 9 kontroli kompleksowych, 2 kontrole sprawdzające, 3 kontrole związane z poborem próbek do badań laboratoryjnych. Nie nakładano mandatów karnych. Wydano 4 decyzje na poprawę stanu sanitarno-technicznego. Kontrole sprawdzające wykazały zdecydowaną poprawę sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów. Do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki suplementów diety, kierunek badań: Witaminy i składniki mineralne, mikrobiologia, ocena organoleptyczna i ocena znakowania. Próbek nie kwestionowano. Przekazano wyniki badań przedsiębiorcy.

Środki transportu

W roku sprawozdawczym w ewidencji znajdowało się **30** środków transportu. Wszystkie obiekty posiadają opracowane i wdrożone zasady GHP/GMP. Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne. Nie wydawano decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno-technicznego

Inne zakłady/obiekty obrotu żywnością

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności ujęto łącznie **88** zakładów, zlokalizowanych na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pom., w których przeprowadzono łącznie 6 kontroli sanitarnych. Wydano 6 decyzji administracyjnych. Kontrole sprawdzające wykazała zdecydowaną poprawę sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów. Nie nakładano mandatów karnych

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO OTWARTEGO

W 2024 roku w ewidencji znajdowały się 142 obiekty żywienia zbiorowego otwartego. Przeprowadzono łącznie 139 kontroli, w tym 8 kontroli interwencyjnych. Skontrolowano 120 obiektów. Wydano 21 decyzji zatwierdzających, 18 decyzji administracyjnych, m.in. na poprawę stanu sanitarno – technicznego, umarzających postępowanie administracyjne oraz na zaprzestanie działalności zakładu w zakresie wykraczającym poza zakres z decyzji wydanej przez PPIS w Drawsku Pomorskim. Nałożono 24 mandaty karne na kwotę 4 600 zł. W 2024 roku do badań laboratoryjnych pobrano 15 próbek żywności, z czego 5 próbek zostało zdyskwalifikowanych.

Wystosowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej przez ZPWIS za prowadzenie działalności bez decyzji PPIS w Drawsku Pomorskim/wykraczającej poza zakres z decyzji wydanej przez PPIS w Drawsku Pomorskim.

Zakłady małej gastronomii

W 2024 roku w ewidencji obiektów znajdowało się 25 zakładów małej gastronomii. Skontrolowano 7 obiektów. Wykonano 19 kontroli, w tym 2 kontrole interwencyjne. Wydano 6 decyzji administracyjnych, m.in. na poprawę stanu sanitarno – technicznego, umarzających postępowanie administracyjne oraz na zaprzestanie działalności zakładu w zakresie wykraczającym poza zakres z decyzji wydanej przez PPIS w Drawsku Pomorskim. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł.

Uchybienia podczas kontroli sanitarnych dotyczyły:

1. niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitów, drzwi i podłóg w zakładach,
2. niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego obiektu,
3. wprowadzania do obrotu środków spożywczych z przekroczonym terminem przydatności do spożycia.

Gospodarstwa agroturystyczne

W 2024 r. w ewidencji obiektów znajdowało się 10 gospodarstw agroturystycznych. Skontrolowano 1 obiekt. Wykonano 1 kontrolę sanitarną kompleksową. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 300,00 zł za niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO ZAMKNIĘTEGO

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2024 r., znajdowało się 85 obiektów. W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

skontrolowano 56 zakładów. Przeprowadzono w nich łącznie 86 kontroli sanitarnych, w tym: 2 kontrole interwencyjne. Wydano 5 decyzji zatwierdzających.

Stołówki w domach wczasowych

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rok 2024 znajdowało się 12 obiektów. Działalność stołówek wczasowych obejmuje produkcję posiłków całodziennych lub dań obiadowych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 10 kontroli, skontrolowano 9 obiektów. Systematycznej poprawie ulega stan techniczny obiektów, w miarę istniejących możliwości poprawia się ich funkcjonalność, kuchnie wyposaża się w nowe urządzenia oraz sprzęt produkcyjny. Personel jest systematycznie szkolony z zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz zasad systemu HACCP. Wydano 2 decyzje administracyjne, m.in. na poprawę stanu sanitarno – technicznego, umarzających postępowanie administracyjne oraz na zaprzestanie działalności zakładu w zakresie wykraczającym poza zakres z decyzji wydanej przez PPIS w Drawsku Pomorskim. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł. Kontrole sprawdzające wykazały wykonanie nałożonych obowiązków w wyznaczonym terminie. W skontrolowanych zakładach opracowane były wymagane instrukcje i procedury z zakresu GHP. We wszystkich zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego prowadzących produkcję potraw od surowca do wyrobu gotowego opracowano i wdrożono stałe procedury na podstawie zasad systemu HACCP. Przedsiębiorcy podejmują działania w zakresie aktualizacji opracowanej analizy zagrożeń, w uzasadnionych przypadkach weryfikują wyznaczone CCP. Aktualizują również dokumentację z zakresu GHP, a szczególnie instrukcje mycia, dezynfekcji. Zapisy wynikające z w/w dokumentów (rejestry temperatur, oceny przyjmowanych dostaw wraz z identyfikacją dostawców, ocena jakości wody, szkolenia pracowników, monitoring DDD, monitoring CCP) prowadzone były systematycznie.

Bloki żywienia w szpitalach (w tym żywienie w systemie cateringowym)

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rok 2024 znajdowały się 2 obiekty, w tym 1 w systemie cateringowym. W roku 2024 przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, w tym 2 kontrole kompleksowe. Wydano 1 decyzję na poprawę stanu sanitarno-technicznego. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nieprawidłowości sanitarno-technicznych.

Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rok 2024 znajdowało się 6 obiektów, w tym 6 w systemie cateringowym. Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne z oceną stanu sanitarnego obiektu. Nie wydawano decyzji na poprawę stanu sanitarno-technicznego. Nie nakładano mandatów karnych. Nie pobierano próbek żywności do badań laboratoryjnych.

Stołówki szkolne

W roku sprawozdawczym w ewidencji znajdowało się 16 obiektów, w tym 3 w systemie cateringowym. Przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych w 13 obiektach. Zgodnie z obowiązującymi przepisami § 19 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2017 r. ze zm. oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania

konsumentom informacji na temat żywności sprawdzono podawanie informacji dotyczącej substancji powodujących alergię lub reakcje nietolerancji. W jadłospisach umieszczone są informacje dotyczące substancji alergennych mogących występować w żywności oraz podany jest skład potraw (wywieszony na tablicy ogłoszeń).

Stołówki w przedszkolach

W roku sprawozdawczym w ewidencji znajdowało się 17 obiektów, w tym 7 stołówek prowadzących żywienie w systemie cateringowym. Skontrolowano 9 obiektów, w których przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych. Wydano 2 decyzje na poprawę stanu sanitarno-technicznego, m.in. na niewłaściwy stan sanitarno -techniczny podłóg, sufitu, ścian. Kontrole sprawdzające wykazały wykonanie nałożonych obowiązków w wyznaczonym terminie. Działalność prowadzona w zakładach ma charakter żywienia zbiorowego zamkniętego i obejmuje okres całego roku w zakresie prowadzenia żywienia dla dzieci uczęszczających do placówek w przedziale wiekowym 3 - 6 lat z podziałem na grupy. W stołówkach przedszkolnych wydawane posiłki obejmują śniadania i obiady dwudaniowe z podziałem na dwa etapy: zupa, drugie danie. Między posiłkami serwowane są napoje – zazwyczaj woda mineralna oraz przekąska - owoc lub jogurt. Bazą do przygotowania potraw są: surowce, półprodukty i gotowe produkty. Posiłki przeznaczone są do bezpośredniej konsumpcji w stołówce przedszkolnej. Przygotowywana żywność podawana jest w naczyniach ceramicznych, które poddawane są procesom mycia i dezynfekcji termicznej w zmywarce. W jadłospisach znajdują się informacje dotyczące substancji alergennych mogących występować w żywności oraz o składzie potraw (wywieszone na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej placówki). Do komponowania posiłków wykorzystywane są publikacje dostępne na stronach internetowych, wydawnictwa Instytutu Matki i Dziecka, materiały ze szkoleń. Funkcjonujące w zakładach systemy warunków wstępnych GHP, GMP oraz systemy HACCP są zgodne z prowadzonymi procesami technologicznymi. Analiza zagrożeń obejmuje wszystkie etapy procesu technologicznego z wyszczególnieniem potencjalnych i rzeczywistych zagrożeń. W zakładach prowadzony jest stały nadzór /kontrola/ istotnych dla bezpieczeństwa żywności zagrożeń zidentyfikowanych w systemie HACCP.

Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych

W roku sprawozdawczym w ewidencji znajdowało się 10 obiektów, przeprowadzono ogółem 14 kontroli w 6 obiektach. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł. Działalność prowadzona w w/w obiektach ma charakter zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego. Całodzienne żywienie (śniadania, obiady, kolacje – produkowane na bazie surowców i półproduktów – 3 obiekty lub dostarczane w formie cateringu – 6 obiektów) prowadzone jest dla młodzieży przebywającej w ośrodkach. W zakładach prowadzony jest stały nadzór istotnych dla bezpieczeństwa żywności zagrożeń zidentyfikowanych w systemie HACCP. Koncepcja ta jest realizowana poprzez wdrożenie opracowanych instrukcji i procedur, okresowe szkolenia wewnętrzne pracowników oraz prowadzenie dokumentacji. Wydano 3 decyzje administracyjne w zakresie poprawy stanu sanitarno -technicznego. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nieprawidłowości sanitarno-technicznych w wyznaczonym terminie.

ZAKŁADY PRODUKCJI I WPROWADZANIA DO OBROTU MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

W ewidencji znajduje się 15 zakładów/miejsc obrotu przedmiotami użytku. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych, w tym 6 kontroli związanych z powiadomieniem alarmowym w systemie RASFF oraz 1 kontrolę związaną z poborem próbek do badań laboratoryjnych. Do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę, kierunek badania: migracja ołowiu i kadmu z obszaru obrzeża. Wyniki badań próbki potwierdziły jej zgodność z wymaganiami w obowiązujących aktach prawnych w tym zakresie. Przekazano przedsiębiorcy wyniki badań laboratoryjnych pobranych próbek środków spożywczych.

Interwencje

W związku z otrzymanymi 30 zgłoszeniami interwencyjnymi, przeprowadzono 33 kontrole interwencyjne, które miały na celu wyjaśnienie przyjętych zgłoszeń - podczas których nałożono 14 mandatów karnych na kwotę 4 800 zł. Powyższe kontrole wykazały zasadność 13 zgłoszeń interwencyjnych. Kontrole sprawdzające wykazały usunięcie stwierdzonych uchybień natury bieżącej oraz zdecydowaną poprawę bieżącego stanu sanitarno – higienicznego oraz sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów. Zgłaszane interwencje dotyczyły m.in.:

- nieprawidłowego stanu sanitarnego pomieszczeń i wyposażenia zakładów,
- nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa żywności w prowadzonych procesach technologicznych,
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- niewdrażania kontroli wewnętrznej opartej na zasadach systemu HACCP,
- sprzedaży produktów wątpliwie jakościowych i nieprzebadanych klinicznie, jako prozdrowotnych,
- niewłaściwych warunków przechowywania artykułów spożywczych m.in. niezachowania łańcucha chłodniczego, przechowywania gotowych półproduktów z surowcami,

NADZÓR NAD PRODUKCJĄ PIERWOTNĄ (liczba obiektów objętych nadzorem, liczba przeprowadzonych kontroli, stwierdzone nieprawidłowości, podjęte działania nadzоровe, oświatowe)

Na terenie powiatu drawskiego zarejestrowano 44 producentów produkcji pierwotnej. Przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych, w tym 5 kontroli kompleksowych, 1 kontrolę związaną z poborem próbek do badań laboratoryjnych. W ramach realizacji porozumienia z dnia 20 stycznia 2015r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego – w 2024 roku przeprowadzono 2 wspólne kontrole z przedstawicielem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska.

W okresie sprawozdawczym pobrano do badań laboratoryjnych 2 próbki żywności, tj.: malina, żyto – kierunek badania - oznaczanie pozostałości pestycydów.

Próbki nie zostały zakwestionowane.

Sprawozdania z badań laboratoryjnych zostały wysłane do przedsiębiorców.

Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Rodzaj produktów	Liczba próbek zbadanych	Liczba próbek zdyskwalifikowanych	Przyczyny dyskwalifikacji poszczególnych próbek
Środki spożywcze i suplementy diety	152	11	Przekroczona liczba drobnoustrojów z grupy Enterobacteriaceae w lodach z automatu Przekroczona ilość pestycydów w granacie
Zmiotki z piekarni	4	0	-
Produkty kosmetyczne	3	0	-

Powyższe próbki zbadano w następujących kierunkach:

- oznaczania obecności witamin i składników mineralnych, kwasów Omega 3,
- obecność metali szkodliwych dla zdrowia,
- ocena mikrobiologiczna,
- badanie chemiczne produktów kosmetycznych,
- obecność substancji dodatkowych (konserwanty, barwniki),
- skażenie promieniotwórcze Cez 137,
- wartość odżywcza,
- GMO,
- pozostałości pestycydów,
- obecność azotanów,
- glutenu,
- zawartość furanu,
- ocena organoleptyczna,
- ocena znakowania wybranych produktów.

Asortyment zbadanych środków spożywczych obejmował:

- przetwory mleczarskie – lody z automatu,
- przetwory zbożowo – mączne,
- przetwory mięsne,
- produkty mleczarskie,
- produkty cukiernicze,
- żywność dla niemowląt i małych dzieci,
- suplementy diety,
- mięso świeże,
- wędliny.

Kontrole tematyczne związane z poborem próbek przeprowadzane były w zakładach produkcji żywności, automatach do produkcji lodów, sklepach, aptekach, w zakładzie produkującym i konfekcjonującym kosmetyki. Jakość zdrowotną zakwestionowano w 11 próbkach żywności – w lodach z automatu – z uwagi na podwyższoną liczbę bakterii z grupy Enterobacteriaceae, przekroczenie maksymalnych dopuszczalnych poziomów pozostałości acetamiprydu w granacie. Przedsiębiorców zobowiązano do niezwłocznego podjęcia działań korygujących, zgodnie z procedurami systemu HACCP, w tym przeprowadzenia skutecznych zabiegów mycia i dezynfekcji automatów do produkcji lodów oraz wykorzystywanego sprzętu, a także zapewnienie właściwej higieny rąk personelu, w celu potwierdzenia, iż zachowane są kryteria higieny produkcji zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych. Ponadto wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia kosztów za przeprowadzone kontrole, podczas których stwierdzono nieprawidłowości oraz wystawiono decyzje finansowe. W próbce środka spożywczego pobranego w hurtowni stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów (NDP) – przekroczenie maksymalnych dopuszczalnych poziomów pozostałości acetamiprydu). Dokonano zgłoszenia w systemie RASFF. Pracownicy PSSE w Drawsku Pomorskim przeprowadzili czynności kontrole w obiekcie w którym pobrany został zakwestionowany produkt w celu ustalenia listy dystrybucyjnej. Wyniki przekazano do właściwych terenowo PSSE nadzorujących dostawcę i importera.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSPEKCJAMI, INSTYTUCJAMI, ORGANAMI SAMORZĄDOWYMI

WSPÓŁPRACA Z INSPEKCJĄ WETERYNARYJNĄ

W okresie sprawozdawczym była kontynuowana współpraca związana z realizacją obowiązującego porozumienia o współpracy pomiędzy Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Drawsku Pomorskim a Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Drawsku Pomorskim. Pod wspólnym nadzorem obydwu inspekcji znajdują się 4 obiekty – 3 gospodarstwa pasieczne i 1 hurtownia, której przedmiotem działalności jest wprowadzanie do obrotu handlowego przypraw, koncentratów białka sojowego, sztucznych osłonek do wyrobów mięsnych oraz jelit naturalnych. W 2024 r. nie przeprowadzono wspólnych kontroli z Inspekcją Weterynaryjną.

WSPÓŁPRACA Z INSPEKCJĄ FARMACEUTYCZNĄ

W związku z podpisaniem porozumienia ramowego o współpracy organów Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz porozumieniem o współpracy organów Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzony jest rejestr zakładów podlegających wspólnemu nadzorowi PSSE w Drawsku Pomorskim i Inspekcji Farmaceutycznej województwa zachodniopomorskiego, prowadzących działalność w zakresie obrotu detalicznego środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementami diety, w którym znajdują się: 1 sklep zielarski i 18 aptek ogólnodostępnych. W 2024 r. nie przeprowadzono wspólnych kontroli z Inspekcją Farmaceutyczną. Przeprowadzono łącznie 14 kontroli sanitarnych, w tym 9 kontroli kompleksowych, 2 kontrole sprawdzające, 3 kontrole związane z poborem próbek do badań laboratoryjnych. Nie nakładano mandatów karnych. Wydano 4 decyzje na poprawę stanu sanitarno-technicznego. Kontrole sprawdzające wykazały zdecydowaną poprawę sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów.

Do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki suplementów diety, kierunek badań: Witaminy i składniki mineralne, mikrobiologia, ocena organoleptyczna i ocena znakowania. Próbek nie kwestionowano. Przekazano wyniki badań przedsiębiorcom.

WSPÓŁPRACA Z INSPEKCJĄ JAKOŚCI HANDLOWEJ ARTYKUŁÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim przekazał informację według kompetencji do Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych dot. zakładu będącego pod nadzorem PPIS w Drawsku Pom. - o możliwości wprowadzania w błąd potencjalnego, końcowego konsumenta w dniu 20.05.2024 r. wraz z uzupełnieniem pisma w dniu 23.05.2024 r. Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi oraz nową żywnością, z wyszczególnieniem nadzoru nad sprzedażą tych kategorii żywności przez internet.

W 2024r. kontynuowano nadzór nad suplementami diety, żywnością dla określonych grup, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi oraz nową żywnością. Nadzór sanitarny w zakresie bezpieczeństwa suplementów diety i żywności dla określonych grup sprawowany jest zgodnie z kompetencjami ustawowymi i obejmuje zarówno aspekt produkcji, ale przede wszystkim dystrybucji tych produktów. Prowadzono nadzór nad suplementami diety, środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi oraz nową żywnością poprzez kontrole planowe i interwencyjne, realizację planu pobierania próbek, szybką wymianę informacji w ramach systemu RASFF oraz w ramach współpracy pomiędzy innymi uprawnionymi organami urzędowej kontroli. Zakres tematyczny kontroli obejmował najczęściej zagadnienia dotyczące poprawności prezentacji i reklamy oferowanych do sprzedaży produktów. Poddawano ocenie sprzedaż internetową - w szczególności suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Na terenie powiatu drawskiego zarejestrowano 4 podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży suplementów diety – w tym 3 podmioty prowadzą sprzedaż internetową. Suplementy diety, żywność dla określonych grup oraz żywność wzbogacana są ogólnie dostępne i wprowadzane do obrotu przez apteki i wyspecjalizowane sklepy, jak również sklepy i hurtownie ogólnospożywcze. W ostatnich latach bardzo popularna jest sprzedaż żywności tego typu przez internet za pośrednictwem sklepów internetowych lub portali sprzedażowych.

W okresie sprawozdawczym przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pom. prowadzili nadzór nad warunkami magazynowania, prawidłowością ekspozycji oraz znakowania przedmiotowych środków spożywczych w ww. obiektach. Przeprowadzono w tych obiektach 2 kontrole sanitarne kompleksowe z oceną stanu sanitarnego zakładu. W 1 zakładzie wydano decyzję na poprawę stanu sanitarno-technicznego. Postępowanie administracyjne jest w toku.

Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów

W okresie trwania sezonu grzybowego od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:25 do 08:30 w Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Drawsku Pom. udzielano informacji w zakresie konsultacji i wydawania atestów na grzyby świeże. Uprawnienia klasyfikatora grzybów świeżych posiadają 2 osoby. Zamieszczono na stronie internetowej PSSE Drawsko Pom. oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie PSSE informację dotyczącą wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2011r. (tj. Dz. U. z 2023r. poz. 2237) w sprawie grzybów dopuszczonych do obrotu lub produkcji

przetworów grzybowych albo środków spożywczych zawierających grzyby oraz zatruć grzybami. Poinformowano władze lokalne o organizowaniu kursów zewnętrznych dla kandydatów na klasyfikatora grzybów świeżych, celem dotarcia z ofertą do osób zainteresowanych zdobyciem uprawnień klasyfikatora grzybów świeżych.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu drawskiego znajduje się 1 punkt skupu grzybów – działalność zawieszona. W 2024r. nie wydano atestów na grzyby świeże.

Podsumowanie i wnioski

1. Liczba obiektów objętych nadzorem PPIS w Drawsku Pomorskim wg ewidencji: 693.
2. Przeprowadzono 545 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego, w tym 16 kontroli obiektów spoza rejestru oraz 14 kontroli dotyczących produktów kosmetycznych.
3. Skontrolowano 346 obiektów
4. Pobrano i zbadano ogółem 159 próbek środków spożywczych i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; zakwestionowano 11 próbek środków spożywczych
5. Nałożono 57 mandatów karnych na łączną kwotę 13 100,00 zł
6. Wydano 52 decyzje administracyjne nakazujące wykonanie określonych obowiązków
7. Sporządzono 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie

W 2024 r. zaobserwowano poprawę stanu sanitarno-technicznego kontrolowanych zakładów. Kontrole podmiotów działających na rynku spożywczym były prowadzone z częstotliwością wyznaczoną na podstawie analizy ryzyka zidentyfikowanych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi, obejmującej w szczególności stan faktyczny. Klasyfikację obiektów i zakładów do kategorii niskiego, średniego lub wysokiego ryzyka przeprowadzono na podstawie kryteriów oceny sanitarnej. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów był zróżnicowany. Wynikało to przede wszystkim z faktu, że przedsiębiorstwa działające na rynku spożywczym stanowią obszerną grupę zakładów produkcyjnych, usługowych, handlowych, transportowych, żywienia zbiorowego oraz związanych z funkcjonowaniem obiektów użyteczności publicznej (szpitale, żłobki, przedszkola, szkoły, domy opieki). Nałożone w roku sprawozdawczym mandaty karne świadczą o konieczności prowadzenia dalszego wzmożonego nadzoru w obiektach podwyższonego ryzyka. Należy jednak pamiętać iż w myśl obowiązujących przepisów prawa żywnościowego obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na podmiocie prowadzącym przedsiębiorstwo spożywcze.

III. HIGIENA PRACY

Nadzór bieżący nad zakładami pracy

W 2024 r. przeprowadzono 69 kontroli w zakresie nadzoru bieżącego nad zakładami pracy, w tym nadzoru nad: wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych, czynnikami rakotwórczymi, biologicznymi występującymi w środowisku pracy, prekursorami.

W zakładach pod nadzorem higieny pracy zatrudnione osoby pracują w ekspozycji na: hałas, pył, mikroklimat, czynniki chemiczne, drgania mechaniczne. W wyniku kontroli stwierdzono NDN w 7 zakładach będących w ewidencji higieny pracy. Czynnikiem przekraczającym normatywy był hałas stwierdzony w zakładach produkcji drzewnej. Na stanowiskach pracy, na których uniknięcie lub wyeliminowanie ryzyka zawodowego wynikającego z narażenia na hałas nie było możliwe za pomocą środków organizacyjno – technicznych udostępniono środki ochrony indywidualnej (nauszniki ochronne), oznaczono znakami bezpieczeństwa miejsca pracy, w których wielkości charakteryzujące hałas w środowisku pracy przekraczały wartości NDN.

Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego

W 2024 r. skontrolowano 58 zakładów pracy, w których przeprowadzono 69 kontroli. Liczba wydanych decyzji dot. poprawy warunków pracy w zakładach zajmujących się:

- produkcja artykułów żywnościowych (PKD 10) – 1,
- produkcję odzieży (PKD 14) – 1,
- produkcja wyrobów tartacznych (PKD 16) – 7,
- produkcja papieru i wyrobów z papieru (PKD 17) – 1,
- roboty budowlane specjalistyczne (PKD 43) – 1,
- sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach (PKD 47) – 2,
- szkoły (PKD 85) – 4.

Nakazy dotyczyły:

- przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy – 12,
- przedstawienia aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia na stanowiskach pracy – 8,
- zapewnienia pracownikom pomieszczeń higieniczno-sanitarnych – 1,
- zapewnienia właściwego stanu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz właściwego stanu znajdującego się w nich wyposażenia – 15,
- sporządzenia/zaktualizowania rejestru prac których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 1,
- sporządzenia lub zaktualizowania rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych oraz rejestr prac narażających na działanie takich czynników – 1,
- założenia lub przedłożenia rejestru chorób zawodowych i podejrzeń o takie choroby oraz wypadków przy pracy – 4,

- przedstawienia do wglądu rejestr pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 grupy zagrożenia – 3,
- przedstawienia do wglądu rejestr prac pracowników w związku z narażeniem na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 grupy zagrożenia – 2,
- przedstawienia do wglądu opracowane instrukcje postępowania w razie narażenia na szkodliwy czynnik biologiczny zakwalifikowany do grupy 3 zagrożenia – 1,
- przedstawienia do wglądu opracowane instrukcje dezynfekcji – 1.

Nie wydawano decyzji unieruchamiających stanowiska pracy/oddział, zakład pracy. Nie nałożono grzywny w drodze mandatu karnego. W wyniku prowadzonych działań kontrolnych poprawiono warunki pracy pracowników, przede wszystkim poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych pomieszczeń pracy, jak i pomieszczeń socjalnych pracowników, w tym m. in: szatni, jadalni dla pracowników, pomieszczeń pracy.

Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne

Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi

W ramach nadzoru na czynnikami rakotwórczymi w 2024 r. przeprowadzono 8 kontroli zakładów zajmujących się przerobem drewna. W trakcie kontroli zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie występowania czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie na stanowiskach pracy właściwej wentylacji ogólnej i miejscowej, stosowanie środków ochrony indywidualnej, informowanie pracowników o potencjalnych skutkach zdrowotnych, wykonywanie profilaktycznych badań lekarskich z uwzględnieniem właściwego zakresu tych badań, wykonywanie badań środowiska pracy, a w przypadku stwierdzenia przekroczeń podejmowanie działań zmierzających do obniżenia stężeń poniżej NDS. Kontrolowano prowadzenie rejestrów czynników rakotwórczych pod kątem: wykazu stanowisk pracy, na których występuje narażenie, liczby pracowników pracujących w narażeniu, rodzaju podjętych środków i działań ograniczających stopień narażenia. Pracownicy mający kontakt z czynnikami rakotwórczymi wyposażeni są w odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej. Pracownicy objęci są szkoleniami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy podczas, których informowano o skutkach zdrowotnych wynikających z styczności z czynnikami rakotwórczymi.

Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne

Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi

W zakresie szkodliwych czynników biologicznych występujących w środowisku pracy przeprowadzono 12 kontroli w tym: 1 zakład związany z leśnictwem i pozyskiwaniem drewna, 3 zakłady związane z produkcją artykułów spożywczych, 3 zakłady związane z handlem detalicznym, 3 zakłady związane z edukacją, 1 zakład związany z opieką zdrowotną, 1 zakład związany z pozostałą indywidualną działalnością usługową. Podczas kontroli stanu bezpieczeństwa i higieny pracy zakładów, w których występują zagrożenia biologiczne dokonywane są oceny działań pracodawców w zakresie oceny ryzyka zawodowego i informowania pracowników o istniejących zagrożeniach dla zdrowia. Prowadzony jest rejestr prac i pracowników narażonych na czynniki biologiczne. Pracodawcy zakwalifikowali szkodliwe czynniki biologiczne do 2 i 3 grupy zagrożenia. Pracodawcy prowadzą szkolenia obejmujące zagadnienia dotyczące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia pracowników spowodowanego działaniem czynnika

biologicznego, zastosowania środków zapobiegawczych, wymagań higieniczno-sanitarnych. Pracodawcy zapewniają wydzielone pomieszczenie do spożywania posiłków, odpowiednie środki ochrony indywidualnej, środki higieny osobistej. Pracownicy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie bez przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku wykonane przez lekarza medycyny pracy.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w tym detergentami oraz produktami biobójczymi

Substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym detergenty – wprowadzający do obrotu

W 2024 r. nie prowadzono działań kontrolnych w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin w tym detergentów.

Substancje i mieszaniny chemiczne, w tym detergenty - stosujący

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w 2024 r. nie przeprowadzono kontroli podmiotów stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Prekursory narkotyków

W 2024 r. przeprowadzono 2 kontrole dotyczącą wprowadzania do obrotu prekursorów narkotyków kat. 3. W powiecie drawskim nie prowadzi działalności eksporter (do krajów trzecich) prekursorów narkotyków kat. 2 i 3. Nie wydawano zezwoleń na wywóz prekursorów do krajów trzecich.

Produkty biobójcze

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi w 2024 r. przeprowadzono 11 kontroli podmiotów zajmujących się wprowadzaniem do obrotu ww. produkty. Kontrole dotyczyły wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, zawierających substancje czynne wymienione w Decyzjach Komisji o niewłączeniu niektórych substancji do załącznika I, IA lub IB do Dyrektywy 98/8/WE. W ocenianych produktach nie stwierdzono ww. substancji.

Choroby zawodowe

Zagrożenia będące przyczynami powstania chorób zawodowych wśród pracowników, mogą występować w każdym zakładzie pracy. Zgodnie z Kodeksem pracy za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeśli została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanych „narażeniem zawodowym”.

Choroby zawodowe odzwierciedlają stan zdrowia osób pracujących, jak również higieniczne warunki pracy. Pozostają w nierozdzielalnym związku z rozwojem przemysłu i stosowanymi technologiami, warunkami pracy oraz jej organizacją. W 2024 r. wydano 1 decyzję stwierdzającą chorobę zawodową: choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza.

Środki zastępcze

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej prowadzili działania edukacyjne, których celem było ustawiczne poszerzanie wiedzy lokalnej społeczności nt. szkodliwości środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Kontynuowano współpracę z dyrektorami placówek oświatowo – wychowawczych z terenu powiatu drawskiego w celu podejmowania działań edukacyjnych w zakresie szkodliwości

używania substancji psychoaktywnych w pracy wychowawczej i profilaktycznej z młodzieżą szkolną oraz konieczności zgłaszania prób sprzedaży lub podejrzenia sprzedaży środków zastępczych w punktach znajdujących się w pobliżu placówek.

W ramach akcji „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach” przeprowadzano prelekcje dla dzieci i młodzieży, w których uczestniczyli uczniowie oraz pedagodzy Szkół Podstawowych powiatu drawskiego.

W ramach działalności oświatowej pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Drawsku Pomorskim realizowali zadania pod nazwą „Bezpieczne wakacje”, w których uczestniczyły dzieci i młodzież wypoczywające w obiektach powiatu drawskiego. W ramach prowadzonych zajęć uczestnicy mieli okazję m. in. do skorzystania z narko- i alko-gogli.

Tabela porównująca lata 2023-2024

Rok	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji	Liczba zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych	Liczba wydanych decyzji stwierdzających chorobę zawodową
2023	74	85	35	1	4
2024	58	69	17	0	1

Podsumowanie

W roku sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim sprawował nadzór nad 58 zakładami pracy ujętymi w ewidencji, w których zatrudnionych było 1149 pracowników. Wśród ewidencjonowanych zakładów pracy dominowały zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników. W 2024 roku przeprowadzono 69 kontroli w zakresie nadzoru nad warunkami pracy. Kontrolami objęto głównie zakłady charakteryzujące się występowaniem czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia pracowników, tj.: hałasu, pyłów, drgań mechanicznych i czynników chemicznych.

Kontynuowano wzmożony nadzór nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu produkty biobójcze. Prowadzono również bieżący monitoring przestrzegania w zakładach pracy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Podczas kontroli podejmowano intensywne działania w zakresie informacyjnym i edukacyjnym wobec pracodawców, u których stwierdzono poziom hałasu przekraczający obowiązujący normatywny higieniczny oraz zobowiązano ich do podjęcia działań mających na celu ochronę pracowników poprzez wyposażenie ich w atestowane ochronniki słuchu, inne środki ochrony indywidualnej oraz monitorowanie badań profilaktycznych.

IV. HIGIENA KOMUNALNA

Stan sanitarny obiektów:

W 2024 r. zgodnie z ewidencją obiektów na terenie powiatu drawskiego znajduje się 458 obiektów użyteczności publicznej i 54 wodociągi, kontrole stanu sanitarnego przeprowadzono w 117 obiektach i 14 wodociągach. W celu poprawy stanu sanitarnego w roku 2024 wydano 11 decyzji merytorycznych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

Kontrole obejmowały:

Typ obiektu	Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli w 2024 r	Liczba obiektów skontrolowanych	%
Wodociągi	14	14	100%
Obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	48	31	64%
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, salony tatuażu, siłownie, salon odnowy biologicznej, solaria oraz zakłady świadczące kompleksowo więcej niż 1 usługę z ww.	77	71	92%
Ustępy publiczne	2	2	100%
DPS	1	1	100%
Obiekty hotelarskie skategoryzowane	2	3	150%
Domy przedpogrzebowe na cmentarzach komunalnych	2	1	50%
Zakłady karne	1	1	100%
Tereny rekreacyjne	0	2	200%
Dworce i stacje kolejowe	2	2	100%
Inne obiekty użyteczności publicznej	3	4	133%

W ramach zadań prowadzonych przez obszar higieny komunalnej w 2024 r. wydano:

- 58 decyzji na jakość wody do spożycia (15 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia, 1 decyzja warunkowa, 42 decyzje umarzające),
- 5 obszarowych ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i szacowania ryzyka zdrowotnego za rok 2023,
- 5 decyzji stwierdzających skażenie wody pałeczkami z rodzaju *Legionella* sp. w budynkach użyteczności publicznej
- 10 sezonowych ocen jakości wody w kąpielisku,
- 45 bieżących ocen o jakości wody w kąpielisku,
- 3 opinie sanitarne dotyczące zastosowanych materiałów użytych w procesie uzdatniania i dystrybucji wody zdatnej do spożycia przez ludzi,
- 4 opinie dotyczące projektów uchwał w sprawie określenia sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk na terenie gmin powiatu drawskiego,

- 152 decyzje w zakresie zgody na ekshumacje,
- 71 decyzji finansowych,
- 15 postanowień w sprawie sprowadzenia zwłok i szczątków z zagranicy,
- 3 opinie dotyczące projektów uchwał w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości
- 31 opinii dotyczących organizacji pól namiotowych i imprez masowych oraz dot. funkcjonowania obiektów hotelarskich.

Ustępy publiczne

W ewidencji PSSE w Drawsku Pomorskim znajduje się 11 ustępów publicznych, w tym 5 ustępów stale skanalizowanych oraz 6 ustępów tymczasowo skanalizowanych. W okresie sprawozdawczym skontrolowano 2 ustępy skanalizowane tymczasowo. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Obiekty świadczące usługi hotelarskie nieskategoryzowane

W ewidencji PSSE w Drawsku Pomorskim znajduje się 55 obiektów gospodarstwa agroturystyczne. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono czynności kontrolne w 22 obiektach znajdujących się w tej grupie. Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, iż obiekty utrzymane były w należytym stanie sanitarno - technicznym oraz sanitarno - higienicznym.

W ewidencji PSSE w Drawsku Pomorskim znajdują się 23 obiekty – ośrodki wczasowe. W okresie sprawozdawczym skontrolowano 6 obiektów. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. niewłaściwego stanu sanitarno- technicznego pawilonów mieszkalnych znajdujących się na ośrodku wypoczynkowym.

Stan sanitarno-techniczny i porządkowy pozostałych obiektów na terenie powiatu drawskiego nie budził zastrzeżeń. Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim w celu zapewnienia właściwego stanu sanitarnego bazy noclegowej w powiecie drawskim pozostaje łącznie 144 obiekty noclegowe. Użytkownikom zapewniono odpowiednie warunki pobytu z zabezpieczeniem bielizny i pościeli we właściwym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym przechowywanej w odpowiednich warunkach. Zapewniono dostępność do urządzeń higienicznych i sanitarnych oraz ciepłej i zimnej wody. Stan sanitarny większości obiektów w stosunku do roku poprzedniego nie uległ pogorszeniu i utrzymuje się na właściwym poziomie. Wydane zalecenia pokontrolne w zakresie uzupełnienia dokumentacji wykonywane były na bieżąco. Odpady komunalne były wywożone systematycznie, nie stwierdzono ich nadmiernego gromadzenia- usuwane były przez zakłady usług komunalnych oraz firmy prywatne i wywożone na wysypiska śmieci. Widać dużą staranność właścicieli obiektów hotelarskich o zapewnienie estetyki i właściwego stanu sanitarno- higienicznego i sanitarno-technicznego.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, solaria, fitness kluby oraz w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług

Na terenie powiatu drawskiego znajdują się łącznie 124 obiekty, takie jak: zakłady fryzjerskie, fryzjersko – kosmetyczne, gabinety odnowy biologicznej, solaria, gabinety tatuażu i fitness kluby. W tej grupie skontrolowano 71 obiektów.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- braku orzeczeń do celów sanitarno- epidemiologicznych właścicieli i pracowników w salonach fryzjerskich i kosmetycznych.
- brak urządzeń chłodniczych do przechowywania odpadów niebezpiecznych w salonach kosmetycznych i kosmetyczno- fryzjerskich.
- brak środków do dezynfekcji w terminie przydatnym do użycia.
- nieprzestrzeganie opracowanych procedur stanowiących ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi u ludzi w salonach kosmetycznych.
- niewłaściwy stan sanitarno- higieniczny ścian w pomieszczeniu usługowym tj. zabrudzenia powłoki malarskiej,

W związku z ww. nieprawidłowościami zostały wszczęte postępowania administracyjne oraz nałożone mandaty karne.

Obiekty w tej grupie charakteryzowały się dużym zróżnicowaniem - od niewielkich zakładów obsługiwanych przez jedną osobę, poprzez zakłady średniej wielkości, wyposażone w najnowszy i najnowocześniejszy sprzęt. W zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu w trakcie świadczonych usług istnieje wysokie ryzyko zakażenia, w związku z czym zarówno personel zakładów, jak i ich właściciele zobowiązani są do utrzymywania pomieszczeń, ich wyposażenia, a także sprzętu w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym. Z uwagi na zwiększone ryzyko transmisji zakażeń krwipochodnych, personelowi świadczącemu usługi, przekazywano aktualne informacje z zakresu profilaktyki zakażeń.

Podczas przeprowadzanych kontroli obiektów, głównie zakładów kosmetycznych i tatuażu, szczególną uwagę zwracano na właściwe prowadzenie procesów sterylizacji i dezynfekcji sprzętów stosowanych do wykonywania zabiegów, podczas których może dojść do naruszenia ciągłości tkanek. W większości salonów, właściciele posiadają własne autoklawy służące do sterylizacji oraz systematycznie wykonywane są badania testami biologicznymi Sporal A. Ponadto w sterylizatorach nowszego typu, praca urządzeń dokumentowana była również w postaci wydruku parametrów ze sterylizatora.

Wskazać należy, że w obiektach należących do tej grupy dezynfekcja narzędzi kosmetycznych oraz fryzjerskich prowadzona była za pomocą środków o szerokim spektrum działania. Sposób prowadzonej dezynfekcji nie budził zastrzeżeń kontrolujących, a stosowane środki dezynfekcyjne posiadały aktualne terminy ważności.

W zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu oraz na samodzielnych stanowiskach manicure powszechnie stosowano bieliznę jednorazowego użytku. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną czystą i brudną. W skontrolowanych zakładach, w miejscach widocznych, umieszczone były znaki graficzne i informacje pisemne o zakazie palenia papierosów i e-papierosów.

Odpady medyczne pochodzące z działalności kosmetycznej gromadzone były w specjalnych, oznaczonych czerwonych pojemnikach, uniemożliwiających ich ponowne otwarcie. Właściciele zakładów usługowych prowadzących działalność w zakresie kosmetologii posiadają umowy z firmami, które odbierają pojemniki z odpadami medycznymi do utylizacji, posiadającymi odpowiednie zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbioru i utylizacji odpadów niebezpiecznych.

Właściciele zakładów usługowych posiadających solaria zostali poinformowani o obowiązujących przepisach ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium, której celem jest ochrona zdrowia ludzi przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV), wydzielanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania

skóry, wywołujące efekt opalenizny. Ustawa wprowadziła: całkowity zakaz udostępniania solarium osobom małoletnim oraz obowiązek umieszczenia w miejscu udostępniania solarium informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium. W związku z obowiązującymi przepisami przeprowadzono kontrole sanitarne w obiektach wyposażonych w solaria, w których nieprawidłowości nie stwierdzono.

Nie wnosi się uwag do bieżącego utrzymania czystości w tej grupie obiektów. Opierając się na wynikach kontroli przeprowadzonych w 2024 r. oraz porównując z latami ubiegłymi stwierdza się, że właściciele obiektów stale dążą do poprawy warunków w nich panujących. Obiekty utrzymane są na właściwym poziomie, nie odnotowano większych problemów z egzekwowaniem utrzymania odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego.

Dworce, stacje i przystanki PKP

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 2 kontrole dworców PKP. W trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakład karny

Wydano 6 decyzji merytorycznych na poprawę warunków sanitarnych w Zakładzie Karnym, nakazujących zapewnienie właściwego stanu sanitarno-technicznego w celach mieszkalnych (usunięcie ubytków w powłokach malarskich oraz śladów rdzy na wyposażeniu cel).

Kontrole w 2024 r. wykazały, że do obiektu doprowadzona woda bieżąca z wodociągu gminnego. Nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji gminnej. Okazano do wglądu umowę nr na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Woda ciepła doprowadzona z budynku kotłowni opalanej paliwem gazowym oraz olejowym. Odpady komunalne składowane w pojemnikach w dobrym stanie technicznym, nieprzepełnione. Odpady komunalne odbierane przez firmę zewnętrzną. Odpady komunalne zbierane są ze wszystkich cel codziennie w godzinach porannych i wnoszone do pojemników zbiorczych przez osadzonych w obecności funkcjonariusza. Okazano do wglądu umowę na odbiór odpadów komunalnych. Odpady wielkogabarytowe oraz elektroniczne odbierane przez wyspecjalizowaną firmę. Okazano protokoły potwierdzające techniczną sprawność przewodów kominowych i podłączeń wentylacyjnych wykonane przez Usługowy Zakład Kominarski.

Środki chemiczne i sprzęt do utrzymania czystości znajdują się w wydzielonym magazynie oraz w pomieszczeniu gospodarczym zlokalizowanym na każdym oddziale. Za sprząatanie odpowiadają osadzeni. Środki chemiczne wydawane są osadzonym przez porządkowego przy obecności funkcjonariusza. Okazano do wglądu karty charakterystyk wszystkich stosowanych mieszanin chemicznych. Środki przechowywane są w opakowaniach oryginalnych, zużywane na bieżąco. Środki chemiczne posiadają aktualne daty przydatności. Przechowywanie środków czystości, dezynfekujących oraz sprzętu porządkowego prawidłowe. Sprzęt porządkowy w odpowiednim stanie technicznym.

Pościel czysta i koce przechowywane są w wydzielonym pomieszczeniu i wydawane w ramach potrzeb. Stan pościeli i koców dobry. Brudna pościel, koce i odzież zdawana jest przez osadzonych przy doprowadzeniu do łazni i składowana w przeznaczonych do tego pojemnikach. Następnie pojemniki przenoszone są do pomieszczenia sortowni i odbierane przez firmę zewnętrzną. Częstotliwość wymiany materacy w ramach potrzeb. Okazano umowę na świadczenie usług pralniczych.

Zgodnie z instrukcją Dyrektora Zakładu Karnego w Wierchowiu z dnia 16.04.2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury postępowania w przypadku stwierdzenia insektów w celach mieszkalnych -

cele w których stwierdzono występowanie insektów poddawane są wstępnej dezynsekcji z użyciem parownicy.

Okazano do wglądu umowę na świadczenie usług polegających na prewencyjnym zabezpieczeniu pomieszczeń przed dostępem szkodników sanitarnych, monitorowania zainstalowanych w tym celu urządzeń, a w razie wystąpienia szkodników, podjęcia odpowiednich kroków niezbędnych do ich likwidacji, zawartą z Zakładem dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji.

Ogółem inne obiekty użyteczności publicznej

Na terenie powiatu drawskiego znajdują się łącznie 184 obiekty, tej grupie skontrolowano 4 obiekty.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły stacji paliw tj. na stacji paliw stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno- techniczny ścian i armatury łazienkowej. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Nieprawidłowości zostały usunięte.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi to jedno z priorytetowych działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, kontrolują przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne przez:

- przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne;
- podmioty dostarczające lub wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, lub w podmiotach działających na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę.

Program monitoringu jakości wody obejmuje m. in. ocenę wyników badań jakości wody uzyskanych w ramach:

- wewnętrznej kontroli jakości wody przeprowadzanej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne;
- wewnętrznej kontroli jakości wody przeprowadzanej przez podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego lub podmiotach działających na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę;
- prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoru nad jakością wody.

Ustawowy nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na mocy art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U z 2024 r., poz. 757). Podstawę oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2022r. stanowiły wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) – normy jakości wody stanowią załączniki nr 1 oraz nr 4. Zakres badań obejmuje badania mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne oraz badania stężeń substancji promieniotwórczych w wodzie. Podstawą zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody stanowią zarówno badania wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej, jak i badania realizowane w ramach nadzoru przez Inspekcję Sanitarną. Producenci wody prowadzili badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej na podstawie uzgodnionego z PPIS

w Drawsku Pomorskim harmonogramu pobierania próbek wody z częstotliwością i zakresem zgodnym z wymaganiami w/w rozporządzenia. Sprawozdania te były na bieżąco przekazywane do inspekcji. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim weryfikował terminowość przekazywania sprawozdań, analizował wyniki badań jakości wody, w konsekwencji tego określał przydatność wody do spożycia. W sytuacji gdy woda nie odpowiadała wymaganiom rozporządzenia monitorował wywiązywanie się producentów wody z realizacji harmonogramów działań naprawczych mających na celu przywrócenie jakości wody do wymagań rozporządzenia. Każdorazowo po stwierdzeniu, że jakość wody ulega zmianie i odbiega od wymagań określonych w rozporządzeniu formułowano komunikaty o jakości wody i zaleceniach jej użytkowania, które były przekazywane władzom samorządowym odpowiedzialnym za zbiorowe zaopatrzenie w wodę do spożycia, w celu podania ich do wiadomości konsumentów.

W 2024 r. na terenie powiatu drawskiego nadzorem sanitarnym objętych było 54 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 13 podmiotów wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć, jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej (gospodarstwa agroturystyczne, oraz inne podmioty, w których woda jest wykorzystywana do działalności handlowej lub celów publicznych). Woda dostarczana w ramach zbiorowego zaopatrzenia ludności, pochodzi wyłącznie z wodociągów opartych na ujęciach podziemnych. Ze względu na produkcję wody, wodociągi zlokalizowane na terenie powiatu drawskiego dzielimy na:

- Wodociągi o produkcji wody do 100m³/dobę - 46 wodociągów;
- Wodociągi o produkcji wody od 100 do 1000m³/dobę - 6 wodociągów;
- Wodociągi o produkcji wody powyżej 1000m³/dobę - 2 wodociągi.

Wodociągi o produkcji dobowej powyżej 1000 m³/dobę zaopatrywały ponad 50% mieszkańców powiatu drawskiego. Są to wodociągi zlokalizowane na terenie miast Drawsko Pomorskie i Złocieniec.

Poza przedsiębiorstwami wodno-kanalizacyjnymi, czyli podmiotami obejmującymi zakresem swojej działalności zbiorowe zaopatrzenie w wodę, istnieją również inne podmioty wykonujące tego typu działalność, wykorzystujące wodę z indywidualnego ujęcia wody w ramach działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej, które produkują wodę na własne potrzeby. W ewidencji na koniec 2024 roku znajdowało się 13 tego typu podmiotów.

W ramach nadzoru nad jakością wody organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w oparciu o sprawozdania z badań próbek wody oraz po przeprowadzeniu oceny bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów stwierdzają:

- przydatność wody do spożycia;
- przydatność wody do spożycia na warunkach udzielonego odstępstwa;
- warunkową przydatność wody do spożycia;
- brak przydatności wody do spożycia

Woda do spożycia jest bezpieczna dla zdrowia ludzi jeśli spełnia szczegółowe wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Badania jakości wody z wodociągów realizowane były zgodnie z ustalonymi rocznymi „Harmonogramami pobierania próbek wody”, w zakresie parametrów grupy A i parametrów grupy B, z częstotliwością określoną w przywołanym powyżej rozporządzeniu. Próbkę wody pobierane były głównie z punktów zlokalizowanych na sieci wodociągowej (punkty kontroli jakości) oraz w stacjach uzdatniania wody (woda uzdatniona).

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim wszczął 58 postępowań administracyjnych. W związku z tym wydano:

- 15 decyzji o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi. Wszystkie przypadki stwierdzenia braku przydatności wody dotyczyły przekroczeń parametru mikrobiologicznego, tj. bakterie grupy coli i obowiązywały przez okres od 3 dni do 10 dni;
- 1 decyzję stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia na okres przeprowadzenia działań zmierzających do poprawy jakości wody, z uwagi na przekroczenie parametru fizykochemicznego, tj. mangan.
- 42 decyzje umarzające postępowanie administracyjne, z czego 24 dotyczyły przekroczeń parametrów fizykochemicznych, tj. mętność, mangan, żelazo a 18 dotyczyło przekroczeń parametrów mikrobiologicznych, tj. ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C i bakterie grupy coli.

Wodociągi o produkcji < 100 m3/dobę

Na terenie powiatu drawskiego w roku 2024 znajdowało się 46 wodociągów o produkcji wody do 100 m3/dobę. Sprawozdania z badań laboratoryjne próbek wody pobranych w ramach urzędowej kontroli oraz kontroli wewnętrznej wykazały przede wszystkim przekroczenia dopuszczalnych norm parametru fizykochemicznego jakim jest *mętność*, a w niektórych przypadkach także przekroczenia parametrów takich jak: *żelazo*, *mangan* a także parametrów mikrobiologicznych, tj. *ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C* oraz *liczby bakterii grupy coli*. Podejmowane przez przedsiębiorstwa wodociągowe działania (głównie polegające na płukaniu sieci) doprowadzały do uzyskania właściwej jakości wody dostarczanej odbiorcom.

W 10 przypadkach w wodociągach Chlebowo, Nowe Laski, Byszkowo, Miłkowo, Konotop, Ostrowice, Garbowo, Trzciniec zostały wydane decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia ze względu na nieprawidłowe zmiany w wartościach parametru mikrobiologicznego- *bakterie grupy coli*. Mieszkańcom zapewniono na czas trwania działań naprawczych wodę zdatną do spożycia przez ludzi w postaci zastępczego źródła wody (np. cysterny, woda butelkowana). Podjęte przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz podmioty działania polegające na czyszczeniu, dezynfekcji i płukaniu urządzeń wodociągowych doprowadziły do uzyskania właściwej jakości wody potwierdzonej przeprowadzonymi badaniami na zgodność z wymogami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wodociągi o produkcji wody 100 – 1000 m3/dobę

Na terenie powiatu drawskiego znajduje się 6 wodociągów o produkcji wody od 100 do 1000 m3/dobę. Sprawozdania z badań laboratoryjne próbek wody pobranych w ramach urzędowej kontroli oraz kontroli wewnętrznej wykazały przede wszystkim przekroczenia dopuszczalnych norm parametru fizykochemicznego jakim jest *mętność* a także parametrów mikrobiologicznych, tj. *ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C* oraz *liczby bakterii grupy coli*. Podejmowane przez przedsiębiorstwa wodociągowe działania (głównie polegające na płukaniu sieci) doprowadzały do uzyskania właściwej jakości wody dostarczanej odbiorcom.

W 4 przypadkach w wodociągach Nowe Worowo i Czaplinek zostały wydane decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia ze względu na nieprawidłowe zmiany w wartościach parametru mikrobiologicznego - bakterie grupy coli. Mieszkańcom zapewniono na czas trwania działań

naprawczych wodę zdatną do spożycia przez ludzi w postaci zastępczego źródła wody (np. cysterny, woda butelkowana). Podjęte przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz podmioty działania polegające na czyszczeniu, dezynfekcji i płukaniu urządzeń wodociągowych doprowadziły do uzyskania właściwej jakości wody potwierdzonej przeprowadzonymi badaniami na zgodność z wymogami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wodociągi o produkcji wody > 1000 m³/dobę

Na terenie powiatu drawskiego znajdują się 2 wodociągi o produkcji wody powyżej 1000 m³/dobę. Badania próbek wody z w/w wodociągów nie wykazały przekroczeń parametrów fizykochemicznych oraz mikrobiologicznych w roku 2024.

Na terenie powiatu drawskiego, ujęcia wody podziemnej (głębinowej) stanowią 100% ujęć wykorzystywanych do zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi. Podstawowym sposobem uzdatniania wody na terenie powiatu drawskiego jest odżelazianie i odmanganianie. Do dezynfekcji wody najczęściej stosowany jest podchloryn sodu. W wyniku prowadzonej oceny jakości wody stwierdzono, że najczęściej kwestionowane w wodzie parametry to: mętność, mangan oraz żelazo. Stwierdzone przekroczenia tych parametrów nie miały bezpośredniego wpływu na zdrowie konsumenta a były przede wszystkim ważnym wskaźnikiem niewłaściwie prowadzonych procesów uzdatniania wody (odżelazianie i odmanganianie) lub dystrybucji wody. Przywołane parametry wskaźnikowe w przypadku przekroczeń są uciążliwe dla konsumentów wody, pogarszają organoleptyczną jakość wody i powinny być usunięte w procesach uzdatniania przed podaniem wody do sieci wodociągowej. Pogorszenie jakości wody w zakresie mikrobiologicznym było spowodowane głównie brakiem właściwej dezynfekcji po dokonanej konserwacji, złym stanem technicznym instalacji wewnętrznej, małym rozbiorem wody, brakiem regularnego płukania sieci, co mogło być skutkiem wtórnego zanieczyszczenia w związku z odkładaniem się w przewodach związków żelaza i manganu. W niektórych przypadkach nie udało się ustalić bezpośredniej przyczyny niewłaściwej jakości mikrobiologicznej wody w systemie dystrybucji. Na uwagę zasługuje fakt, iż w przypadku stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych właściciele wodociągów niezwłocznie podejmowali działania naprawcze mające na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Dlatego też w przypadkach stwierdzanych przekroczeń parametrów fizykochemicznych oraz wskaźników zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody należy prowadzić ciągłe działania w celu zapewnienia jakości wody spełniającej wymagania w/w rozporządzenia.

Modernizacje

W roku sprawozdawczym 2024 prowadzono modernizację stacji uzdatniania wody w Broczynie, Pławnie, Starym Drawsku, Miłkowie i w Czaplinku SM Osiedle Wieszców. W październiku zostały rozpoczęte prace przełączeniowe na nową sieć wodociągową z ujęcia w m. Broczyno zasilające miejscowości: Trzciniec, Byszkowo i Kamienna Góra. W grudniu 2024r. prace zostały ukończone.

Awaryje urządzeń wodociągowych

W listopadzie 2024 roku odnotowano awarię w SUW Kalisz Pomorski ul. Wolności, która doprowadziła do przerwy w dostawie wody. Dostawca na czas remontu przełączył pobór wody na SUW Kalisz Pomorski, ul Przemysłowa. Przedsiębiorstwo po usunięciu skutków awarii, wykonało badania

przeładowe parametrów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, pochodzącej z wodociągu Kalisz Pomorski, ul Wolności. Analiza sprawozdania nie wykazała przekroczeń.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w przypadku stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych właściciele wodociągów niezwłocznie podejmowali działania naprawcze mające na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz.2294). W przypadku stwierdzenia braku przydatności wody do spożycia konsumenci niezwłocznie informowani byli o zanieczyszczeniu wody do spożycia. Przedsiębiorstwo zapewniło odbiorcom zastępcze źródło wody oraz prowadziło działania naprawcze w celu poprawy jakości wody (dezynfekcja, płukanie sieci, przegląd sieci, itp.). Dlatego też w przypadkach stwierdzanych przekroczeń parametrów fizykochemicznych oraz wskaźników zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody należy prowadzić ciągłe działania w celu zapewnienia jakości wody spełniającej wymagania w/w rozporządzenia.

Badania ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp.

W okresie sprawozdawczym prowadzono również kontrolę jakości wody ciepłej w zakresie obecności pałeczek *Legionella* sp. w zakładach opieki zdrowotnej i obiektach użyteczności publicznej. Nadzorem objęto w ciągu okresu sprawozdawczego 6 obiektów. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z przeprowadzonych badań w 4 nadzorowanych obiektach stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej ilości pałeczek *Legionella* sp. z określeniem stopnia skażenia – *bardzo wysoki* (1 przypadek), *wysoki* (1 przypadek) oraz 2 przypadki - *średni stopień skażenia*. W związku z powyższym PPIS w Drawsku Pomorskim wydał decyzje nakazujące ustalić przyczynę skażenia tj. dokonać przeglądu technicznego sieci, sprawdzić temperaturę wody ciepłej oraz podjąć działania zmierzające do redukcji liczby bakterii *Legionella* sp. w instalacji wewnętrznej wody ciepłej w budynku. Sprawozdania z badań wody pobranej po przeprowadzonych działaniach naprawczych wykazały, że doprowadzono wodę do właściwej jakości, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)

Pływalnie i baseny

W roku 2024 r. na terenie powiatu drawskiego nie funkcjonowały pływalnie ani baseny.

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W 2024 roku w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim znajdowało się 10 kąpielisk:

1. **Kąpielisko nad j. Okra ul. Jeziorna** - organizator Gmina Drawsko Pom. ul. Sikorskiego 41, 78-500 Drawsko Pomorskie
2. **Kąpielisko nad jeziorem Lubie w Gudowie** - organizator Gmina Drawsko Pom. ul. Sikorskiego 41, 78-500 Drawsko Pomorskie
3. **Kąpielisko nad j. Czaplinek** - organizator Gmina Czaplinek, ul. Rynek 6; 78-550 Czaplinek
4. **Kąpielisko nad j. Drawsko ul. Drahimska w Czaplinku**- organizator Gmina Czaplinek, ul. Rynek 6; 78-550 Czaplinek
5. **Kąpielisko Camp Drawa nad j. Żerdno w Starym Drawsku** – organizator Chris Turystyka i Rekreacja Magdalena Alchimowicz Camp Drawa, Stare Drawsko 36
6. **Kąpielisko Kusy Dwór nad j. Drawsko ul. Pięciu Pomostów 5 w Czaplinku** - organizator TKK Moda

Krzysztof Kusa Ośrodek Wypoczynkowy Kusy Dwór, ul. Pięciu Pomostów 5, 78-550 Czaplinek

7. **Kąpielisko nad j. Bobrowo Wielkie ul. Jeziorna w Kaliszu Pomorskim**- organizator Gmina Kalisz Pom ul. Wolności 25, 78-540 Kalisz Pomorski
8. **Kąpielisko Drawtur nad j. Drawsko ul. Pięciu Pomostów 1 w Czaplinku** - organizator PTiR Drawtur sp. z o.o. ul. Pięciu Pomostów 1, 78-550 Czaplinek
9. **Kąpielisko nad jeziorem Kaleńskim na terenie OSiR Stare Kaleńsko** - organizator Ośrodek Sportu i Rekreacji PHU „DJ INWEST” Dariusz Jedliński, Stare Kaleńsko 1, 78-550 Czaplinek
10. **Kąpielisko nad jeziorem Siecino- Wyspa Ostrów** - organizator Gmina Złocieniec ul. Stary Rynek 3, 78-520 Złocieniec.

Do najistotniejszych elementów nadzoru sanitarnego nad kąpieliskami należy ocena jakości wody, prowadzona zgodnie z przepisami. Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego organizatorzy w porozumieniu Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym ustalili harmonogramy pobierania próbek wody z kąpielisk, z określeniem punktów pobrania próbek wody. Harmonogramy te uwzględniały terminy pobierania i analizy nie mniej niż czterech próbek wody w sezonie kąpielowym, tak aby przerwa między badaniami nie przekraczała miesiąca. W ramach kontroli urzędowej w oparciu o badania własne, jak i te przekazywane przez organizatorów dokonywano bieżącej oceny jakości wody. W przedmiotowej ocenie uwzględniano przede wszystkim wskaźniki mikrobiologiczne tj. liczba enterokoków, najbardziej prawdopodobna liczba *Escherichia coli* oraz zakwity sinic.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim w 2024 roku, jak i w latach ubiegłych współuczestniczył w prowadzeniu internetowego Serwisu Kąpieliskowego, który prezentuje wykaz wszystkich wyznaczonych uchwałami rad gmin kąpielisk oraz przedstawia aktualne informacje o jakości wody w kąpieliskach i infrastrukturze kąpielisk. Serwis jest informatorem o jakości wody w kąpieliskach, obrazującym na mapie Polski wykaz wszystkich wyznaczonych uchwałami Rad Gmin kąpielisk w kraju. Serwis kąpieliskowy zawiera dane podstawowe kąpielisk tj. dane adresowe, czas trwania sezonu kąpielowego, godziny otwarcia oraz wskazanie stacji sanitarno-epidemiologicznej nadzorującej poszczególne kąpieliska, jak również informacje o infrastrukturze kąpieliska w postaci piktogramów. Organizatorzy kąpielisk brali czynny udział we wprowadzaniu do Serwisu warunków panujących na kąpielisku, tj.: temp. wody [°C], temp. powietrza [°C], prędkość wiatru [B], rodzaj flagi, o czym świadczyły codzienne wpisy aktualizujące w serwisie kąpieliskowym. Należy zaznaczyć, iż wszystkie podmioty zaangażowane w organizację kąpielisk, a szczególności burmistrz i wójt, powinny dążyć do zwiększenia na administrowanym obszarze liczby kąpielisk i promowania bezpiecznej kąpeli w obszarze kąpielisk, które charakteryzują się najwyższymi standardami bezpieczeństwa.

W 2024 roku zaplanowano pobór łącznie 41 próbek wody, w tym 10 w ramach kontroli urzędowej przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego na poszczególnych kąpieliskach i 31 w ramach kontroli wewnętrznej realizowanej przez organizatorów kąpielisk. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim wydawał 43 oceny o przydatności wody do kąpeli oraz 2 oceny o braku przydatności wody do kąpeli z uwagi na zakwit sinic (dot. kąpieliska przy ul. Drahimskiej w Czaplinku). Po zakończeniu sezonu kąpielowego PPIS w Drawsku Pomorskim dokonał klasyfikacji jakości wody w nadzorowanych kąpieliskach zgodnie z Dyrektywą 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz wydał 10 sezonowych ocen jakości wody w kąpieliskach. W sezonie kąpielowym 2024 przeprowadzono kontrole stanu sanitarnego na 4 kąpieliskach. W toku czynności kontrolnych w tym aspekcie nie odnotowano nieprawidłowości.

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W roku 2024 na terenie powiatu drawskiego nie utworzono miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W ewidencji ujętych 27 cmentarzy (na 5 cmentarzach zlokalizowany jest dom przedpogrzebowy)
- skontrolowano 1 dom przedpogrzebowy.

Tabela. Dane dot. ekshumacji

Liczba cmentarzy ogółem	Liczba decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba decyzji nie zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba przeprowadzonych ekshumacji	Liczba nadzorowanych ekshumacji	Liczba wstrzymanych ekshumacji i powód ich wstrzymania
27	152	0	108	8	0

W roku 2024 r. do PSSE w Drawsku Pomorskim wpłynęło 144 wniosków o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich. Wydano łącznie 152 decyzje administracyjne zezwalające na ekshumację (wydano 8 decyzji w związku z postępowaniem administracyjnym rozpoczętym w 2023 r.) Uczestniczono przy nadzorze 8 ekshumacji. Kontrole polegające na nadzorze nad prawidłowym wykonaniem ekshumacji szczątków ludzkich wykazały, iż wykonywane były one zgodnie z wydawanymi decyzjami, zgodnie z ustawą z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 576) przy zachowaniu warunków sanitarnych, zgodnych z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. Nr 153 poz. 1783 ze zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków (Dz. U. z 2011 r. Nr 75, poz. 405). Ekshumacje były wykonywane przez uprawnione firmy. Osoby przeprowadzające ekshumację posiadały odzież ochronną i środki do dezynfekcji. Ekshumowane zwłoki lub szczątki w drewnianych skrzyniach, bądź w trumnach przewożone były (do kremacji lub do grobu na innym cmentarzu) wyspecjalizowanymi środkami transportu.

Dane dot. zakładów pogrzebowych

Lp.	Nazwa zakładu pogrzebowego/domu przedpogrzebowego	Liczba chłodzi	Liczba miejsc w chłodzi	Liczba specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków jakim dysponuje zakład/dom
1.	Centrum Pogrzebowe "Arkadia" Marta Ściurkowska ul. Dworcowa 17A 78-520 Złocieniec	2	6	3

2.	Beata Nagrabska Zakład Pogrzebowy "Kirr 2" ul. Toruńska 10b, 78-540 Kalisz Pomorski	0	0	2
3.	ZGK Sp. z o.o. ul. Grunwaldzka 2 78-550 Czaplinek	2	4	2
4.	P.H.U aw-i-n Piotr Skrzypczak ul. Kosynierów 3 78-500 Drawsko Pom.	1	4	3
5.	Zakład Kamieniarski Roksana Buca ul. Świerkowa 7 78-520 Złocieniec	0	0	1
6.	PGKiM ul. Wolności 10, 78-540 Kalisz Pomorski Cmentarz Komunalny w Kaliszu Pomorskim	1	2	-
8.	GZGK ul. Szkolna 6, 78- 530 Wierzchowo Cmentarz Komunalny w Wierzchowie	1	2	-

W 2024 r. na wniosek Starosty Powiatowego- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim wydał 15 postanowień w sprawie sprowadzenia do kraju zwłok/urny z prochami z zagranicy.

Szpital

Zaopatrzenie w wodę

Tabela. Zaopatrzenie szpitali w wodę do spożycia

Lp.	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	źródło zaopatrzenia podstawowe		rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę			Uwagi (np. program dostosowawczy)
			wodociąg własny	wodociąg sieciowy	wodociąg własny	wodociąg sieciowy	zbiornik	
1	American Heart of Poland S.A. Ul. Sanatoryjna 1, 43-450 Ustroń Szpital imienia Matki Teresy z Kalkuty ul. Bolesława Chrobrego 4,	Drawsko Pomorskie ul. Chrobrego 4		Tak-wodociąg publiczny Drawsko Pomorskie	brak	brak	brak	Wydano decyzję merytoryczną na zapewnienie rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę

	78-500 Drawsko Pomorskie							
2	SP ZOZ Szpital Specjalistyczny MSWIA w Złocińcu, 78-520 Złocieniec, Kańsko 1	Złocieniec, Kańsko 1	Tak - indywidualne ujęcie wody			Tak-wodociąg publiczny Złocieniec		

American Heart of Poland S.A. Szpital im. Matki Teresy z Kalkuty ul. Bolesława Chrobrego 4, 78-500 Drawsko Pomorskie:

Obiekt zaopatrzony jest w instalację wodociągową zimnej i ciepłej wody. Ciepła woda pochodzi z kotłowni własnej szpitala. W ramach prowadzonego monitoringu badania ciepłej wody w kierunku wykrywania pałeczek *Legionella sp.* próbkobiorca PSSE w Drawsku Pomorskim w 2024 r. dokonał poboru 15 próbek wody ciepłej użytkowej. W 4 badanych próbkach wody wykryto bakterie Legionella w stopniu bardzo wysokim i wysokim. Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi jest wodociąg publiczny w Drawsku Pomorskim. Szpital nie posiada zastępczego źródła wody, w związku z powyższym PPIS w Drawsku Pomorskim wydał decyzję w tej sprawie.

SP ZOZ Szpital Specjalistyczny MSWIA w Złocińcu, 78-520 Złocieniec, Kańsko 1:

Obiekt zaopatrzony jest w instalację wodociągową zimnej i ciepłej wody. Ciepła woda pochodzi z kotłowni własnej szpitala. W ramach prowadzonego monitoringu badania ciepłej wody w kierunku wykrywania pałeczek *Legionella sp.* próbkobiorca PSSE w Drawsku Pomorskim w 2024 r. dokonał poboru 10 próbek wody ciepłej użytkowej. W 2 badanych próbkach wody wykryto bakterie Legionella w stopniu średnim. Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi jest indywidualne źródło ujęcia wody. Szpital posiada zastępcze źródło zaopatrzenia w wodę, którym jest wodociąg publiczny w m. Złocieniec.

Postępowanie z bielizną szpitalną i pralnictwo

SZPITAL IMIENIA MATKI TERESY Z KALKUTY UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 4 W DRAWSKU POMORSKIM

Usługi pralnicze w zakresie prania bielizny pościelowej, odzieży medycznej i operacyjnej świadczone są przez HOLLYWOOD TEXTILE SERVICE sp. z o.o. Obiekt posiada umowę zawartą na okres nieokreślony. Wykonujący usługę zapewnia świadczenie kompleksowych usług pralniczych w zakresie bielizny szpitalnej wraz z transportem (odbiosem oraz dostawą). Wykonawca usług w ramach umowy zobowiązał się do stosowania odpowiednich technologii pralniczych w zależności od zabrudzeń oraz rodzaju pranego asortymentu, usuwania możliwych do usunięcia zanieczyszczeń i plam z bielizny, składania i segregacji z podziałem na asortyment, transportu oraz załadunku brudnego i rozładunku

czystego asortymentu. Zgodnie z przedstawioną umową odbiór brudnych i dostawa czystych tekstyliów odbywa się raz dziennie, trzy razy w tygodniu. Asortyment, który w ocenie wykonawcy usług pralnych, powinien być wycofany z obiegu, jest przekazywany w oddzielnym opakowaniu z opisem „kasacja”. Sposób postępowania z bielizną czystą i brudną oraz transport bielizny prowadzony jest zgodnie z opracowanymi w obiekcie procedurami. Okazano do wglądu Procedurę postępowania z bielizną szpitalną. Postępowanie z bielizną na oddziałach szpitalnych jest prawidłowe. Bielizna pościelowa wkładana jest do worków koloru czerwonego (skażona) lub niebieskiego (brudna) zawieszonych na stelażach o przestrzeni ładunkowej zamkniętej. W oddziałach składowana w brudownikach lub w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych i tzw. „brudnymi wózkami” transportowana jest tzw. „windą starą” do magazynu brudnej bielizny zlokalizowanego na terenie szpitala, skąd odbierana jest przez firmę. Bielizna czysta z pralni w opakowaniach ochronnych transportowana jest bezpośrednio na oddziały szpitalne (zabezpieczana jest w podwójne worki foliowe, oznakowane i posegregowane według oddziałów) wydzielonymi wózkami i windą wewnątrzszpitalną. Bielizna składowana w poszczególnych oddziałach w szafach na półkach w pojedynczych workach (worek zewnętrzny zdejmowany przed wejściem na oddział) w szafach przeznaczonych do przechowywania wyłącznie czystej bielizny. Wózki i pojemniki transportowe po każdym użyciu są myte i dezynfekowane w wydzielonym pomieszczeniu porządkowym szpitala. Zarówno wózki „czyste”, jak i „brudne” po myciu i dezynfekcji przetrzymywane są odpowiednio w magazynach bielizny czystej i brudnej.

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ SZPITAL SPECJALISTYCZNY MSWIA W ZŁOCIEŃCU KAŃSKO 1

Usługi pralnicze w zakresie prania bielizny pościelowej, odzieży medycznej i operacyjnej świadczone są przez HOLLYWOOD TEXTILE SERVICE sp. z o.o. Okazano do wglądu umowę. Wykonujący usługę zapewnia świadczenie kompleksowych usług pralniczych w zakresie bielizny szpitalnej wraz z transportem (odbiosem oraz dostawą). Wykonawca usług w ramach umowy zobowiązał się do stosowania odpowiednich technologii pralniczych w zależności od zabrudzeń oraz rodzaju pranego asortymentu, usuwania możliwych do usunięcia zanieczyszczeń i plam z bielizny, składania i segregacji z podziałem na asortyment, transportu oraz załadunku brudnego i rozładunku czystego asortymentu. Postępowanie z bielizną na oddziałach szpitalnych jest prawidłowe. Bielizna pościelowa wkładana jest do worków koloru czerwonego (skażona) lub niebieskiego (brudna) zawieszonych na stelażach o przestrzeni ładunkowej zamkniętej. Składowana w brudniku zlokalizowanym na terenie szpitala, skąd odbierana jest przez firmę. Bielizna czysta z pralni w opakowaniach ochronnych transportowana jest bezpośrednio do pomieszczenia przeznaczonego na jej przechowywanie. Bielizna składowana na regałach. Wózki i pojemniki transportowe po każdym użyciu są myte i dezynfekowane w wydzielonym pomieszczeniu porządkowym szpitala. Zarówno wózki „czyste”, jak i „brudne” po myciu i dezynfekcji przetrzymywane są odpowiednio w magazynach bielizny czystej i brudnej.

Postępowanie z odpadami medycznymi w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego

SZPITAL IMIENIA MATKI TERESY Z KALKUTY UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 4 W DRAWSKU POMORSKIM

Szpital posiada opracowaną i wdrożoną procedurę postępowania z odpadami medycznymi na stanowiskach pracy, gdzie wytwarzane są odpady medyczne. Odbiorcą odpadów niebezpiecznych jest firma Emka S.A. ul. Jaktorowska 15A 96-300 Żyrardów z którą obiekt posiada umowę. Odpady zakaźne,

z wyjątkiem odpadów o ostrych końcach i krawędziach, zbierane są do worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej koloru czerwonego, nieprzezroczystych, wytrzymałych, odpornych na działanie wilgoci i środków chemicznych, z możliwością jednokrotnego zamknięcia, posiadających widoczne oznakowanie identyfikujące m.in. kod odpadów medycznych, datę i godzinę rozpoczęcia użytkowania oraz zamknięcia. Odpady medyczne zakaźne o ostrych końcach i krawędziach zbierane są do odpowiednich pojemników sztywnych jednorazowego użycia, odpornych na działanie wilgoci, mechanicznie odpornych na przekłucie bądź przecięcie. Pojemniki z odpadami medycznymi o ostrych końcach i krawędziach wymieniane są na nowe nie rzadziej niż co 72 godziny. Nie rzadziej niż raz na dobę worki z odpadami medycznymi zbierane są przez personel sprzątający z poszczególnych oddziałów, ważone i transportowane są w pojemnikach wielokrotnego użycia, wózkiem przeznaczonym do transportu odpadów medycznych do magazynu. W pomieszczeniu zapewniono wentylację grawitacyjną i klimatyzację- dopuszcza się zastosowanie wentylacji grawitacyjnej pod warunkiem magazynowania odpadów medycznych w szczelnie zamkniętych pojemnikach lub kontenerach i oznakowanych w zależności od rodzaju magazynowanych odpadów medycznych. Na zgodność z procedurą dezynfekcji urządzeń i sprzętu wózki oraz pojemniki wielokrotnego użycia poddawane są myciu i dezynfekcji w pomieszczeniu centralnej sterylizatorni wyposażonym w urządzenia przeznaczone do m.in. mycia wózków i innych elementów transportowych. Obiekt prowadzi codzienne ewidencje zebranych odpadów medycznych wraz z wyszczególnionym oznaczeniem wagowym z podziałem na poszczególne oddziały. Odpady medyczne zakaźne magazynowane są na terenie obiektu w wydzielonym, wolnostojącym budynku. W budynku do magazynowania odpadów medycznych znajduje się również przenośne urządzenie chłodnicze przeznaczone wyłącznie do ich magazynowania. Budynek oznakowany informacją o przechowywaniu materiałów zakaźnych, zabezpieczony przed dostępem osób nieupoważnionych, klucz do budynku posiada upoważniony pracownik. Prowadzone są zapisy mycia i dezynfekcji magazynu odpadów medycznych oraz przenośnego urządzenia chłodniczego na zgodność z zasadami utrzymania czystości pomieszczeń i sprzętu. Pomieszczenie zabezpieczone również przed dostępem owadów, gryzoni i innych zwierząt.

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ SZPITAL SPECJALISTYCZNY MSWIA W ZŁOCIEŃCU, KAŃSKO 1

Szpital posiada opracowaną i wdrożoną procedurę postępowania z odpadami medycznymi na stanowiskach pracy, gdzie wytwarzane są odpady medyczne. Odbiorcą odpadów medycznych jest firma „MEDIMAR” Marcin Jóźwiak Odbiór odpadów medycznych Łęknio 13, 76-037 Będzino. W dniu kontroli okazano do wglądu karty przekazanych odpadów niebezpiecznych od początku 2024 r. Odpady zakaźne, z wyjątkiem odpadów o ostrych końcach i krawędziach, zbierane są do worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej, koloru czerwonego, nieprzezroczystych, wytrzymałych, odpornych na działanie wilgoci i środków chemicznych, z możliwością jednokrotnego zamknięcia umieszczonych w sztywnych pojemnikach wielokrotnego użycia. Odpady medyczne zakaźne o ostrych końcach i krawędziach zbierane są do odpowiednich pojemników sztywnych jednorazowego użycia, odpornych na działanie wilgoci, mechanicznie odpornych na przekłucie bądź przecięcie. W trakcie przeprowadzania kontroli stwierdzono, iż pojemniki i worki wypełniane są odpadami nie więcej niż do 2/3 objętości. Pojemniki z odpadami medycznymi o ostrych końcach i krawędziach wymieniane są na nowe nie rzadziej niż co 72 godziny. Worki z odpadami medycznymi, z wyjątkiem odpadów o ostrych końcach i krawędziach, wymieniane są na nowe codziennie. Pojemniki i worki są opisane kodem odpadu oraz data otwarcia

i zamknięcia pojemnika. Odpady medyczne zakaźne magazynowane są na terenie obiektu w wydzielonym pomieszczeniu gdzie znajduje się również urządzenie chłodnicze przeznaczone wyłącznie do ich magazynowania. Pomieszczenie oznakowane, posiada niezależne wejście, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Pomieszczenie zabezpieczone jest również przed dostępem gryzoni i innych zwierząt. Pojemniki i worki z odpadami medycznymi są prawidłowo oznakowane, posiadają widoczne oznakowanie identyfikujące.

Postępowanie ze zwłokami w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego, prosektoria.

Lp.	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	Prosektorium	Miejsce przechowywania zwłok		Uwagi
				Pro – morte (ilość miejsc)	Chłodnia* (ilość miejsc)	
	American Heart of Poland Spółka Akcyjna ul. Sanatoryjna 1 43-450 Ustroń dot. Szpitala imienia Matki Teresy z Kalkuty	ul. Bolesława Chrobrego 4 78-500 Drawsko Pomorskie	*	1	3*	-
	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Specjalistyczny MSWIA	Kańsko 1 78-520 Złocieniec		0	0	Szpital posiada podpisaną umowę z zakładem pogrzebowym- Centrum Pogrzebowe Arkadia Marta Ściurkowska ul. Dworcowa 17a 78-520 Złocieniec. W razie śmierci pacjenta zakład pogrzebowy obiera ciało ze szpitala i przechowuje w chłodni do czasu pogrzebu.

* chłodnia i prosektorium zarządzane są przez firmę American Heart of Poland Spółka Akcyjna ul. Sanatoryjna 1 43-450 Ustroń

Pomieszczenie PRO-MORTE zlokalizowane w Szpitalu im. Matki Teresy z Kalkuty ul. Bolesława Chrobrego 4 78-500 Drawsko Pomorskie - wspólne dla całego szpitala. Wentylacja mechaniczna. Podłogi

i ściany pomieszczenia wykonane z materiałów gładkich, łatwo zmywalnych i umożliwiających dezynfekcję, prowadzone są zapisy mycia i dezynfekcji. W pomieszczeniu przechowywane są zwłoki nie dłużej niż 2 godziny, a następnie transportowane do chłodni zgodnie z obowiązującymi procedurami. Okazano do wglądu Procedurę- Zasady postępowania przy zgonie pacjenta oraz z pacjentem w stanie terminalnym. W budynku z chłodnią znajduje się wózek metalowy (wykonany z materiałów gładkich, łatwo zmywalnych i umożliwiających dezynfekcję) przeznaczony wyłącznie do przewozu zwłok z pomieszczenia PRO-MORTE do chłodni. Pomieszczenie PRO-MORTE utrzymane w dobrym stanie sanitarno- higienicznym i sanitarno-porządkowym.

Postępowanie z odpadami komunalnymi

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ SZPITAL SPECJALISTYCZNY MSWIA W ZŁOCIEŃCU, KAŃSKO 1

Odpady komunalne zbierane są na salach w poszczególnych oddziałach do pojemników wyłożonych workami foliowymi. Po napełnieniu nie rzadziej niż raz na dobę worki zbierane są przez personel sprzątający do dużego worka transportowego jednorazowego użytku w kolorze czarnym i wynoszone do pojemników zlokalizowanych na zewnątrz budynku na terenie utwardzonym 5 pojemników 1100l i 2 pojemnikach 240l. Obiekt zaopatrzony jest w wystarczającą ilość pojemników na odpady komunalne. Stan techniczny pojemników dobry, otoczenie utrzymane czysto. Okazano umowę na wywóz odpadów komunalnych zawartą z Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. ul. Piaskowa 1, 78-520 Złocieniec dnia 30.01.2019r. zawartą ma czas nieokreślony.

SZPITAL IMIENIA MATKI TERESY Z KALKUTY UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 4 W DRAWSKU POMORSKIM

Odpady komunalne zbierane są na salach w poszczególnych oddziałach do pojemników z wkładami foliowymi. Po napełnieniu nie rzadziej niż raz na dobę worki zbierane są przez personel sprzątający do dużego worka transportowego jednorazowego użytku w kolorze czarnym i wynoszone do 4 kontenerów o pojemności 7,5 m³ zlokalizowanych na utwardzonej powierzchni. Obiekt zaopatrzony jest w wystarczającą ilość pojemników na odpady komunalne. Stan techniczny pojemników dobry, otoczenie utrzymane czysto. Okazano umowę na wywóz odpadów komunalnych z dnia 25.03.2022r. zawartą z REMONDIS Szczecin sp. z o.o.

Liczba i zabezpieczenie imprez masowych

W roku 2024 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim wpłynęły 4 wnioski na zabezpieczanie imprez masowych tj. Festival Pol'and'Rock 2024, Dni Drawska Pomorskiego 2024, Jarmark nad Jeziorem Ogórkowym i XI Święto Drawy, które zostały rozpatrzone pozytywnie. W związku z powyższym przeprowadzono kontrole podczas trwania imprez masowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Interwencje

W okresie sprawozdawczym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim wpłynęły łącznie 24 zgłoszenia interwencyjne. W rozpatrzonych interwencjach zarzuty dotyczyły m.in. posesji mieszkalnych i mieszkań a także ich otoczenia:

- **1 interwencja dotycząca niewłaściwie działającej instalacji wentylacyjnej i kanalizacyjnej**

w budynku mieszkalnym wielorodzinnym- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim przekazał interwencje do właściwych organów w celu podjęcia czynności zgodnie z kompetencjami.

- **1 interwencja dotycząca nielegalnie prowadzonego złomowiska-** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim przekazał interwencje do właściwych organów w celu podjęcia czynności zgodnie z kompetencjami.
- **1 interwencja dotycząca budowy wiat śmietnikowych w niewłaściwej odległości od posesji mieszkalnych-** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim przekazał interwencję do właściwych organów w celu podjęcia czynności zgodnie z kompetencjami.
- **1 interwencja dotycząca zakłócania ciszy nocnej i hałasu w lokalu Restauracja Pizza Casino-** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim przekazał interwencję do właściwych organów w celu podjęcia czynności zgodnie z kompetencjami.
- **1 interwencja dotycząca niezgłoszonej imprezy masowej w ośrodku wczasowym-** upoważnieni przedstawiciele PPIS w Drawsku Pomorskim przeprowadzili kontrolę sanitarną, w wyniku której nie stwierdzono organizacji imprezy masowej na polu namiotowym w ośrodku wczasowym. Interwencja niezasadna.
- **1 interwencja dotycząca fetoru z rowu melioracyjnego i odprowadzanych tam nieczystości płynnych-** upoważnieni przedstawiciele PPIS w Drawsku Pomorskim dokonali czynności sprawdzających, które nie potwierdziły fetoru ani znajdujących się w rowie melioracyjnym nieczystości płynnych. PPIS przekazał informację do właściwych organów w celu podjęcia czynności zgodnie z kompetencjami.

W ramach interwencji zgłaszano również nieprawidłowości w obiektach, które dotyczyły głównie:

- **1 interwencja dotycząca uciążliwego zapachu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi-** w trakcie czynności kontrolnych pobrano próbki wody do badań, w wyniku czego nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Interwencja niezasadna.
- **3 interwencje dotyczące prowadzenia działalności kosmetycznych w lokalu mieszkalnym-** przeprowadzono przesłuchania wyjaśniające. Interwencje niezasadne.
- **2 interwencje dotyczące występowania insektów w zakładzie karnym** - w wyniku czynności kontrolnych nie stwierdzono występowania insektów oraz nieprawidłowości w realizacji zwalczania gryzoni, insektów i szkodników, które stanowiłyby naruszenie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Zakład karny posiada umowę na świadczenie usług polegających na prewencyjnym zabezpieczeniu pomieszczeń przed dostępem szkodników sanitarnych, monitorowaniu zainstalowanych w tym celu urządzeń, a w razie wystąpienia szkodników, podjęcia odpowiednich kroków niezbędnych do ich likwidacji. Interwencja niezasadna.
- **6 interwencji dotyczących niewłaściwego stanu sanitarnego w zakładzie karnym** - w toku czynności kontrolnych przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim stwierdzali naruszenia wymagań sanitarno- technicznych. Wydano 6 decyzji merytorycznych na poprawę warunków sanitarnych w Zakładzie Karnym, nakazujących zapewnienie właściwego stanu sanitarno- technicznego w celach mieszkalnych (usunięcie ubytków w powłokach malarskich oraz śladów rdzy na wyposażeniu cel).

- **1 interwencja dotycząca braku sanitariatów na polu namiotowym.** Przeprowadzono czynności kontrolne. Interwencja niezasadna.
- **1 interwencja dotycząca niewłaściwych warunków sanitarno- higienicznych i sanitarno-technicznych na ośrodku wypoczynkowym-** podjęto próbę skontrolowania, lecz ośrodek został zamknięty.
- **1 interwencja dotycząca niewłaściwych warunków sanitarno- higienicznych i sanitarno-technicznych na ośrodku wypoczynkowym podczas trwania wypoczynku dzieci i młodzieży -** w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wymagań sanitarno- technicznych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim wydał decyzję nakazującą stronie postępowania usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli. Postępowanie w toku.
- **1 interwencja dotycząca zgłoszenia prawdopodobnego wystąpienia sinic -** podczas czynności kontrolnych nie stwierdzono występowania sinic.
- **1 interwencja dotycząca niewłaściwego stanu sanitarnego w salonie kosmetycznym -** przeprowadzono czynności kontrolne w wyniku, których stwierdzono nieprawidłowości za co został nałożony na przedsiębiorcę mandat karny. Interwencja zasadna.
- **1 interwencja dotycząca niewłaściwego stanu sanitarnego w obiekcie pokoje gościnne- -** przeprowadzono czynności kontrolne w wyniku, których nie stwierdzono nieprawidłowości. Interwencja niezasadna.

W każdym z wyżej wymienionych przypadków Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim przeprowadził odpowiednie działania, adekwatne do stwierdzonej sytuacji. Interwencje, które nie należały do kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazywano do właściwego organu.

Podsumowanie

Przeprowadzone kontrole stanu sanitarnego w obiektach użyteczności publicznej w 2024 r. wykazały w większości poprawę stanu sanitarnego i technicznego obiektów w porównaniu z poprzednimi latami. Ponadto systematycznie poprawia się estetyka oraz wizerunek miejscowości a także miejsc noclegowych oferowanych turystom. Jakość świadczonych usług z roku na rok ulega poprawie, a obiekty są remontowane i modernizowane, co przyczynia się do podnoszenia standardów świadczonych usług. W przypadku stwierdzenia drobnych nieprawidłowości, na bieżąco wydawano zalecenia w celu doprowadzenia obiektów do właściwego stanu sanitarno-technicznego.

Należy stwierdzić, iż sprawowany w 2024 r. przez PPIS w Drawsku Pomorskim nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przy odpowiedniej współpracy z producentami wody i organami samorządowymi pozwolił zapewnić właściwą jej jakość i pełne bezpieczeństwo zdrowotne przy zachowaniu ciągłości zaopatrzenia.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w przypadku stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych właściciele wodociągów niezwłocznie podejmowali działania naprawcze mające na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

V. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Obszar Higieny Dzieci i Młodzieży realizuje zadania z zakresu:

- nadzoru nad przestrzeganiem warunków sanitarno-higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży;
- dokonywania oceny higieny procesu nauczania;
- oceny higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych,
- oceny dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii;
- nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami w szkolnych pracowniach chemicznych;
- wydawania opinii sanitarnych dotyczących spełnienia wymogów pod względem sanitarno-higienicznym dla pomieszczeń przedszkoli oraz podmiotów wykonujących działalność opiekuńczo-edukacyjną;
- wydawanie decyzji stwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych dla pomieszczeń, w których ma być prowadzony żłobek.

Informacje wstępne

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim obejmował nadzorem:

- **49** placówek stałych (m.in. 2 żłobki publiczne, 3 żłobki niepubliczne, 2 kluby dziecięce niepubliczne, 5 przedszkoli publicznych, 8 przedszkoli niepublicznych, oraz 1 przedszkole specjalne, 13 szkół podstawowych publicznych, 2 szkoły specjalne niepubliczne, 6 zespołów szkół publicznych w tym 1 zespół szkół specjalnych, 1 placówka kształcenia ustawicznego – centrum szkolenia zawodowego publiczne, 2 placówki z pobytem całodobowym w tym 1 młodzieżowy ośrodek wychowawczy publiczny, 1 młodzieżowy ośrodek wychowawczy niepubliczny, 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza publiczna, 3 placówki wsparcia dziennego publiczne, inne publiczne 1);
- **132** turnusów wypoczynku letniego;
- **7** turnusów wypoczynku zimowego.

W **49 (stałych)** skontrolowanych placówkach stałych przebywało – **8 124** dzieci/młodzieży.

Funkcjonalność budynków

Wszystkie skontrolowane szkoły i placówki oświatowe zlokalizowane są w budynkach spełniających wymagania w zakresie funkcjonalności określone dla obiektów użyteczności publicznej. Nie wszystkie placówki dostosowane są do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jednak na terenie powiatu funkcjonują placówki zapewniające możliwość pobierania nauki również osobom z niepełnosprawnością ruchową.

Stan techniczny oraz sanitarny budynków

W ramach prowadzonego nadzoru nad szkołami, placówkami oświatowymi oraz wypoczynkiem zostało przeprowadzonych **161** kontroli, w trakcie których ocenie poddano **90 %** placówek stałych tj. **44** placówek na **49** w ewidencji (kontroli kompleksowej nie poddano: 5 placówek nie zaplanowanych do kontroli na rok 2024 r. co wynikało z oceny ryzyka, w 1 placówce przeprowadzono kontrolę związaną z wydaniem opinii w formie decyzji- placówka nowoutworzona) oraz **42 %** wypoczynku zimowego i letniego. Spośród skontrolowanych szkół i placówek wszystkie oceniono jako funkcjonujące w dobrym

stanie technicznym w związku z powyższym nie zachodziła konieczność wyłączenia z użytkowania części obiektu czy też całego budynku.

W 2024 r. na terenie Województwa Zachodniopomorskiego była kontynuowana wojewódzka kampania #MojaSzkołaZdrowaSzkoła. W ramach kampanii realizowano m.in. działania związane z oceną ergonomii mebli, właściwą wagą plecaka w stosunku do masy ciała ucznia oraz zapewnieniem właściwego natężenia oświetlenia w placówkach. W ramach kampanii na terenie powiatu drawskiego jak również działań związanych ze światowym dniem plecaka dokonano pomiaru wagi plecaków w 5 placówkach – 36 oddziałach u 500 uczniów. W wyniku analizy zaobserwowano, że 260 uczniów miało plecaki do 10% masy swojej wagi, 182 uczniów miało plecaki 10%-15% masy ciała natomiast 62 uczniów miało plecaki powyżej 15% masy ciała.

Ważnym aspektem są pomiary natężenia oświetlenia. Niestety na terenie powiatu drawskiego problem jest znaczący. W odniesieniu do zapewnienia właściwych pomiarów natężenia oświetlenia zaobserwowano, że część z placówek nie posiada pomiarów natężenia oświetlenia a w tych placówkach w których są one dostępne w znaczącej części są one niezgodne z wymaganiami. Nowa norma nakłada obowiązek zapewnienia wartości natężenia oświetlenia w pomieszczeniach nauki 500 lx. Pomimo iż pomiary były opracowywane w oparciu o normę 300Lx dla sal nauki i tak ich wartości są zaniżone. Na terenie powiatu drawskiego prowadzone jest postępowanie w zakresie zapewnienia właściwych pomiarów natężenia oświetlenia czy też samych pomiarów natężenia oświetlenia w stosunku do 5 placówek (5 placówek podlegających pod powiat, 5 placówek gminnych).

W 2024 r. nie były przeprowadzane rozbudowy szkół ani nie nastąpiły zmiany organizacyjne w żadnej skontrolowanej placówce. W roku 2024 r. utworzono 1 oddział w innej lokalizacji już istniejącego już przedszkola niepublicznego. W roku 2024 r. zlikwidowaniu uległ Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy jednak dzieci uczęszczające do ww placówki przeniesione zostały do szkoły podstawowej specjalnej.

W związku ze stwierdzonymi podczas prowadzonych kontroli sanitarnych naruszeniami przepisów bezpieczeństwa sanitarnego i higieny w zakresie higieny dzieci i młodzieży wydano **61 decyzji administracyjnych** dotyczących wykonania nałożonych obowiązków w tym 37 decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych na stronę obowiązków oraz **30 decyzji płatniczych**. Podstawą wydania decyzji administracyjnych najczęściej były nieprawidłowości polegające na niespełnieniu wymagań technicznych i sanitarnych określonych w obowiązujących przepisach w obiektach oraz pomieszczeniach w których odbywa się nauka lub pobytu dzieci i młodzieży jak również na terenach należących do placówek.

Decyzje dotyczyły:

- stanu sanitarno-technicznego dróg dojścia i ogrodzenia – 2,
- ciągów komunikacyjnych w budynkach – 13,
- sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży – 13
- dostosowania mebli i/lub posiadania certyfikatów mebli oraz sprzętu sportowego – 1
- stanu sanitarno-higienicznego toalet, w tym sprawności technicznej armatury oraz wyposażenia w środki higieniczne – 9 ,
- pracowni komputerowych i innych pracowni zawodowych – 1;
- gabinetów profilaktyki zdrowotnej – 1;
- stanu sanitarno-higienicznego i technicznego w pokojach mieszkalnych – 3;
- inne: 1 decyzja/opinia przedszkole, 5 oświetlenie

W **2024 r.** zgodnie z uzasadnionymi i udokumentowanymi wnioskami stron (dyrektorów szkół i placówek/organów prowadzących placówki) zmieniono terminy wykonania nałożonych obowiązków w **37** decyzjach administracyjnych. Jako główne przyczyny podawano:

- uzgodnione z organami prowadzącymi szkoły i placówki terminy realizacji obowiązków,
- decyzji administracyjnych zgodne z ich możliwościami finansowymi,
- ustalone przez organy samorządowe harmonogramy prac remontowych na dany rok, itp.

Do końca roku **2024 r.** zostały wyegzekwowane obowiązki nałożone w **15** decyzjach administracyjnych, w tym **9** z lat ubiegłych.

W roku 2024 wydano 5 decyzji umarzających ze względu na bezprzedmiotowość toczącego się postępowania.

W roku 2024 r. wydano 1 decyzję/opinię dotyczącą placówki nowopowstałej (oddział przedszkola).

Warunki do utrzymania higieny w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych

W liczbie **43** skontrolowanych szkół i placówek:

- **43** podłączonych jest do wodociągu miejskiego/gminnego,
- **1** posiada własne ujęcie wody,
- **42** podłączonych jest do sieci kanalizacyjnej centralnej miejskiej/gminnej,
- **2** nie posiada podłączenia do sieci kanalizacyjnej nieczystości ciekłe z instalacji sanitarnej odprowadzają do własnej oczyszczalni ścieków, zbiornika bezodpływowego.

We wszystkich skontrolowanych szkołach i placówkach ocenie poddano warunki do utrzymania higieny osobistej dla uczniów, **32 na 44 placówki skontrolowane** zapewniło prawidłowe, tj. takie w których dzieci i młodzież mają dostęp do bieżącej ciepłej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowych, papieru toaletowego w kabinach WC natomiast w 12 przypadkach w 2024 r. wszczęto postępowanie administracyjne w zakresie niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego. Prowadzone jest postępowanie w zakresie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w 3 zespołach szkół podlegających pod powiat z roku 2022 oraz 1 szkole podstawowej z roku 2023 r. podlegającej gminie.

Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach.

w ewidencji				LICZBA PLACÓWEK									
	Skontrolowanych w 2023				skontrolowanych, w których stwierdzono				w których w wyniku kontroli, w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej		nałożonych mandatów i kar		
		właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej	niewłaściwe warunki do utrzymania higieny osobistej										
			Przekroczo	brak bieżącej	brak wyposażenia w środki	zaniedbana czystość i	niewłaściwy	wydano decyzje	wydano zalecenia kontrolne	liczba	kwota		
49	44	43	1	0	0	0		12	11	0	0	0	0

* 12z czego 11 wydanych decyzji w 2024 r. 1 decyzja wydana w 2025 r.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

Stan infrastruktury do realizacji zajęć z wychowania fizycznego w **20** skontrolowanych placówkach na terenie powiatu jest zróżnicowany:

- szkolny zespół sportowy z boiskiem posiada 9 szkół;
- szkolny zespół sportowy bez boiska posiadają 2 szkoły;
- salę(e) zastępczą(e) /rekreacyjną(e)* z boiskiem posiada 1 szkoła;
- salę(e) zastępczą(e) /rekreacyjną(e) posiada 1 szkoła;
- salę(e) gimnastyczną(e) z boiskiem posiadają 3 szkoły;
- salę(e) gimnastyczną(e) i salę(e) zastępczą(e) /rekreacyjną(e)* z boiskiem posiada 1 szkoła.

Liczba placówek korzystających z infrastruktury do wychowania fizycznego poza placówką (9):

- boiska/stadionu sportowego – 8;
- hali - 1.

Również stan sanitarno – techniczny posiadanej przez szkoły bazy sportowej jest zróżnicowany. 3 placówki nie posiadają specjalistycznej sali do prowadzenia wyłącznie zajęć sportowych (2 szkoły specjalne prowadzone przez 1 podmiot, 1 szkoła podstawowa).

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

Liczba placówek		Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć WF										Liczba placówek, nieposiadających infrastruktury do prowadzenia zajęć WF		Liczba placówek, w których niezależnie od posiadanej infrastruktury zajęcia WF prowadzi się na korytarzach.		Korzystanie z infrastruktury do WF poza placówką					
w ewidencji	skontrolowanych	liczba placówek posiadających:														Liczba placówek korzystających z:					
		tylko		boisko (a) sportowe	salę(e) gimnastyczną(e) z boiskiem	* salę(e) zastępczą(e) /rekreacyjną(e)	salę(e) gimnastyczną(e) i salę(e) zastępczą(e) /rekreacyjną(e)*		szkolny zespół sportowy**	natryskownie						ogółem	sali gimnastycznej	hali sportowej	siłowni/ fitness klubu/ innej sali	basenu	boiska/stadionu sportowego
		z boiskiem	bez boiska				z boiskiem	bez boiska		czy nne	nieczynne										
21	20	0	1	0	3	1	1	0	9	2	11	0	3	1	9	0	1	0	0	8	

Ergonomia w placówkach nauczania i wychowania

W 2024 r. meble szkolne i przedszkolne oceniono w **32** placówkach w **90** oddziałach, na **1154** stanowiskach - nieprawidłowości nie stwierdzono. We wszystkich skontrolowanych placówkach (32) przeprowadzono ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii w tym **13** przedszkolach, **13** szkołach podstawowych, **6** zespołach szkół, co stanowi 100 % skontrolowanych szkół i przedszkoli na terenie powiatu drawskiego. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w zakresie oceny

stanu sanitarnego, nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z niedostosowaniem mebli do wzrostu uczniów. Szkoły dokumentują dokonanie pomiarów wzrostu ciała oraz wysokości podkolanowej uczniów oraz odpowiedniego dostosowania mebli edukacyjnych. Zapisy dokonywane są najczęściej w dziennikach lekcyjnych lub w założonych rejestrach. Meble są prawidłowo oznakowane kolorem lub numerem oraz właściwie zestawione. Ich stan techniczny jest prawidłowy.

W roku 2024 kontynuowano realizację wojewódzkiej kampanii #MojaSzkołaZdrowaSzkoła w ramach, którym prowadzono monitoring ergonomii mebli oraz obciążenia ciężarem tornistrów.

Dostosowanie mebli do wzrostu uczniów.

Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych					
oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków			nieprawidłowe stwierdzono		
w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk
32	90	1154	0	0	0

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

W 2024 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła również nadzór nad higieną procesów nauczania. Tygodniowy rozkład lekcji skontrolowano w 18 placówkach w 96 oddziałach. W 2024 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieny procesu nauczania, stwierdzone rozbieżności w planie w miarę możliwości był na bieżąco korygowane, w sytuacjach gdy nie było takiej możliwości Dyrektorzy placówek pisemnie wyjaśniali z czego wynikały rozbieżności. Za najczęstsze powody podawali oni podstawę programową, organizację szkoły, pracę nauczycieli w kilku placówkach, dostępność do sal lekcyjnych. Żaden rodzic nie zgłaszał w okresie sprawozdawczym uwag do planu zajęć.

Wyniki przeprowadzonych analiz tygodniowych rozkładów lekcyjnych.

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych			
ocenie poddano rozkład zajęć szkolnych		nieprawidłowe stwierdzono	
w ilu szkołach	w ilu oddziałach	w ilu szkołach	w ilu oddziałach
18	94	0	0

Ocena warunków higieniczno – sanitarnych wypoczynku dzieci i młodzieży

Wypoczynek zimowy:

W 2024 r. w powiecie drawskim w ramach ferii zimowych zorganizowano 3 formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży (baza MEN), w tym:

- **1** odbyło się w obiektach całorocznych świadczących usługi hotelarskie,
- **2** w miejscu zamieszkania.

W skontrolowanych placówkach z wypoczynku skorzystało **125** uczestników. W ramach nadzoru nad wypoczynkiem skontrolowano **2** organizatorów. Przeprowadzono w nich **2** kontrole sanitarne.

Do Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Drawsku Pomorskim nie wpłynęła, żadna interwencja a organizatorzy dostosowali się do obowiązujących przepisów. Wypoczynek zimowy na terenie powiatu przebiegł bez nieprawidłowości.

Wypoczynek letni

W 2024 r. w powiecie drawskim w ramach wakacji zorganizowano **132** form wypoczynku dla dzieci i młodzieży (baza MEN), w tym:

- **90** odbyło się w obiektach całorocznych świadczących usługi hotelarskie,
- **17** w obiektach sezonowych,
- **3** obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej,
- **22** w miejscu zamieszkania.

W ramach przygotowania do sezonu letniego przeprowadzono wspólnie z pracownikiem OZiPZ spotkanie z przedstawicielami jednostek samorządowych, przedstawicielami straży pożarnej, straży miejskiej, policji, przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wspólnego współdziałania podczas wakacji w 2024 r. W skontrolowanych placówkach z wypoczynku skorzystało **2345** uczestników. W ramach nadzoru nad wypoczynkiem letnim skontrolowano **56** organizatorów.

U których przeprowadzono **56** kontroli sanitarnych.

W trakcie wypoczynku letniego wpłynęła do PSSE w Drawsku Pomorskim 1 interwencja dotycząca niewłaściwych warunków podczas wypoczynku. Z obszaru Higieny Dzieci i Młodzieży kontroli został poddany organizator wypoczynku. Z obszaru Higieny Komunalnej kontroli poddano ośrodek. Były to dwa osobne podmioty. W wynikach kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego w części pokoi mieszkalnych jak również części pomieszczeń sanitarno-higienicznych. Stwierdzone nieprawidłowości skutkowały prowadzeniem dalszego postępowania administracyjnym z obszaru Higieny Komunalnej nakładającym obowiązek usunięcia nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego ośrodka wypoczynkowego.

Przeprowadzono 2 kontrole obozów pod namiotami w trakcie których obecni byli m.in. przedstawiciele: Policji, Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Drawsku Pomorskim. Podczas czynności kontrolnych obecni byli również pracownicy PSSE w Drawsku Pomorskim z obszaru Higieny Żywności i Żywności i Przedmiotów Użytku oraz pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia-którzy ze swoich działań sporządzili osobną dokumentację w ramach wspólnych działań.

W ramach działań OZiPZ prowadzona była dystrybucja materiałów informacyjnych dla wypoczywających – prowadzone były rozmowy instruktażowe z opiekunami grup wypoczywających dzieci.

Pod względem epidemiologicznym sezon letni przebiegał prawidłowo. Nie odnotowano ognisk chorób zakaźnych, czy też przenoszonych drogą pokarmową.

Opinie o zawieszeniu zajęć i zmianie trybu nauczania

W 2024 r. nie wydano opinii o zawieszeniu zajęć w szkołach/przedszkolach i przejściu na trybu zdalnego nauczania.

Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

W roku 2024 dokonano oceny warunków profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w 20 placówkach w tym w 12 szkołach podstawowych, 2 specjalnych oraz 6 zespołach szkół. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono: w 8 szkołach podstawowych publicznych oraz 5 zespołach szkół zapewniony jest gabinet profilaktyki zdrowotnej (do wyłącznej dyspozycji szkoły). Gabinety znajdują się w dobrym stanie sanitarnym i technicznym. Jedynie nieprawidłowości stwierdzono w 1 gabinecie (co skutkowało prowadzeniem postępowania administracyjnego, w zakresie ww nieprawidłowości po sprawdzeniu w roku 2024 r. potwierdzono wykonania ww obowiązku). Wyposażone są w punkt poboru ciepłej i zimnej wody, podłogi wykonane są z materiałów umożliwiających ich mycie i dezynfekcję, w gabinetach dostępne są środki myjąco-dezynfekujące. W 4 szkołach podstawowych publicznych, 2 specjalnych oraz 1 zespole szkół zapewniono zastępcze pomieszczenie na terenie placówki z przeznaczeniem na działalność pielęgniarstwa szkolnego. Są to z reguły gabinety wspólne z logopedą lub pedagogiem szkolnym, niespełniające definicji gabinetu profilaktyki zdrowotnej.

Nadzór nad substancjami chemicznymi

W 2024 roku pod kątem nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w szkołach skontrolowano 7 szkół podstawowych publicznych oraz 4 zespoły szkół. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono: każda skontrolowana placówka posiadała aktualny spis substancji chemicznych i ich mieszanin, we wszystkich gabinetach/pracowniach/salach chemii odczynniki chemiczne były prawidłowo oznakowane, trwale zabezpieczone, przechowywane w metalowych szafach, zamykanych na klucz i prawidłowo oznakowanych oraz posiadały aktualne karty charakterystyk. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Realizacja Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

Realizacja powyżej wymienionej ustawy sprawdzana jest podczas każdej kontroli przeprowadzanej przez obszar higieny dzieci i młodzieży. W roku 2024 w tym zakresie skontrolowano 24 placówki stałe oraz 59 turnusy wypoczynku. W trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono złamania zakazu palenia papierosów tradycyjnych i używania papierosów elektronicznych. W każdej placówce wiszą stosowane oznaczenia o zakazie palenia w formie słownej i graficznej. W 2024 roku nie wydano decyzji, ani mandatów karnych w tym zakresie. W ramach powyższych działań obszar OZiPZ w 13 placówkach przeprowadził prelekcje dotyczące ww zagadnienia.

Prowadzenie dożywiania w szkołach na terenie powiatu drawskiego

W 2024 r. na terenie powiatu drawskiego dożywianie prowadzone było w 11 szkołach podstawowych, 2 szkołach specjalnych oraz 3 zespołach szkół. Posiłki przygotowywane na miejscu w stołówkach szkolnych są w 10 szkołach podstawowych oraz 3 zespołach szkół, a do 1 szkoły podstawowej, 1 zespołu szkół oraz 2 szkół specjalnych posiłki dowożone są przez firmę cateringową. Liczba dzieci i młodzieży korzystających z posiłków 2 444, w tym z obiadów dwudaniowych 1 777, a z posiłków jednodaniowych 667. W tym liczba dzieci i młodzieży korzystających z dofinansowania do posiłków 236. Dodatkowe formy dopajania dla dzieci i młodzieży stosowane w placówkach to przede wszystkim kompot, woda lub herbata przygotowywane na stołówkach szkolnych – dostępne w godzinach pracy stołówki.

Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych dla dzieci

W roku 2024 pod kątem standardów dostępności do urządzeń sanitarnych dla dzieci i młodzieży skontrolowano 34 placówki w tym 13 przedszkoli (w tym 5 publicznych, 8 niepublicznych), 12 szkół podstawowych, 6 zespołów szkół, 2 szkoły specjalne, 1 placówka kształcenia ustawicznego. W skontrolowanych placówkach w roku 2024 nie stwierdzono nowych przekroczeń standardów dostępności do urządzeń sanitarnych. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w latach 2022/2023 - nadal są one niewyegzekwowane (prowadzone w 1 szkole podstawowej z 2023 r. oraz w 3 zespołach szkół z 2022 r.).

Wnioski

Dane uzyskane w wyniku prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną nadzoru nad szkołami, placówkami oświatowymi oraz wypoczynku wskazują poprawę zarówno infrastruktury jak i stanu sanitarno - technicznego szkół i placówek, pomimo wykazywanych trudności finansowych w gminach i powiecie i niezapewnienia przez organy prowadzące środków finansowych na pełną realizację potrzeb remontowych. Zarówno dyrektorzy placówek, organy prowadzące jak i organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, odpowiedzialni za stan infrastruktury oświatowej i wypoczynkowej starają się zapewnić dzieciom i młodzieży oraz uczestnikom wypoczynku, bezpieczeństwo sanitarne i zdrowotne na terenie placówek.

1. Poprawa przestrzegania przepisów sanitarnych w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania, opieki oraz wypoczynku jest wynikiem skutecznego współdziałania PIS:

- z dyrektorami szkół i placówek oświatowych oraz organami prowadzącymi,
- na poziomie administracji samorządowej gmin ze strażą pożarną, policją oraz innymi jednostkami pozarządowymi, które zapewniają bezpieczeństwo oraz prawidłową organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży,

a także wskutek:

- prowadzonych działań informacyjnych, szkoleniowych oraz prewencyjnych,
- wnikliwego analizowania i priorytetowego rozpatrywania wszystkich zgłaszanych do Państwowej Inspekcji Sanitarnej interwencji.

2. Nieznaczna poprawa widoczna jest w zakresie:

- infrastruktury szkół i placówek oświatowych (tj. remontów lub modernizacji już istniejących, budynków oświatowych),
- stanu sanitarno – technicznego obiektów oświatowych w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej.

3. Nadal jednak funkcjonują szkoły i placówki, które wymagają poprawy m.in. w zakresie:

- stanu technicznego i sanitarnego pomieszczeń w tym w salach dydaktycznych, pokojach mieszkalnych, pomieszczeniach sanitarno-higienicznych;
- zapewnienia prawidłowego stanu sanitarno – technicznego dojazdów do budynku szkoły, ogrodzenia;
- zapewnienia właściwych standardów dostępności do urządzeń sanitarnych;
- zapewnienia właściwych wyników pomiarów natężenia oświetlenia.

4. Wobec istniejących i narastających zagrożeń i problemów zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży konieczne jest ciągłe rozwijanie współpracy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowotnego w szkołach i placówkach z organami prowadzącymi, organizatorami wypoczynku oraz wszystkimi służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w tych placówkach.

Stan sanitarno-higieniczny w placówkach oświatowo-wychowawczych poddanych kontroli w 2024 r. w powiecie drawskim należy ocenić jako dobry.

VI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w strukturze Państwowej Inspekcji Sanitarnej ma za zadanie prowadzenie działań zmierzających do zapobiegania możliwości powstania zagrożeń dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowia ludzi na etapie sporządzania dokumentacji projektowych nowych i modernizowanych obiektów oraz na etapie dopuszczenia tych obiektów do użytkowania. Zadania te zostały określone w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej* i są realizowane również w oparciu o szereg innych ustaw i rozporządzeń.

Realizacja zadań ustawowych w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wpływa na zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w planowaniu przestrzennym, projektowaniu obiektów budowlanych oraz w obiektach dopuszczanych do użytkowania. Ponadto w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć działanie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przyczynia się do podejmowania działań redukujących niekorzystny wpływ tych przedsięwzięć na zdrowie i warunki życia ludzi.

Ilość spraw rozpatrzonych przez obszar Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wynika z ilości realizowanych inwestycji na terenie powiatu drawskiego oraz wniosków zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu. Sprawy prowadzone w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego są o podobnej charakterystyce tematycznej w porównaniu do lat ubiegłych.

Liczba wydanych opinii sanitarnych, decyzji dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego oraz sprzeciwów w dopuszczeniu do użytkowania obiektu

W roku 2024 wydano 11 opinii sanitarnych dotyczących końcowych inwestycji w związku z realizacją budowy, rozbudowy, przebudowy, nadbudowy budynków. Nie wnoszono sprzeciwów do użytkowania ww. obiektów. W ramach uczestnictwa w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych dokonywano sprawdzenia zgodności realizacji obiektów z dokumentacją projektową w zakresie spełnienia wymagań sanitarnohigienicznych. Nie stwierdzono uchybień w ocenianym zakresie. Wydano również 6 zawiadomień o braku sprzeciwu do zamierzonego użytkowania obiektu budowlanego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dla obiektów w których odstąpiono od czynności kontrolnych.

Liczba uzgodnionych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych

W roku 2024 pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych uzgodniono jeden projekt budowlany dotyczący budowy kanalizacji sanitarnej Ostrowice – Rydzewo wraz z jej uzbrojeniem w miejscowościach: Ostrowice, Borne, Przytoń – przepompownia PS6.

Liczba przeprowadzonych kontroli, wizji lokalnych (w tym obiektów w trakcie budowy)

W roku 2024 przeprowadzono 11 kontroli obiektów budowlanych, w tym:

- 11 – oględziny wynikające z art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*, dla których nałożony został obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania,
- 0 – oględziny obiektów w trakcie budowy.

Do najczęściej odbieranych obiektów należały budynki mieszkalne wielorodzinne oraz lokale usługowo-handlowe.

Liczba wydanych opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

W roku 2024 nie wydawano uzgodnień dotyczących odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wydano 6 opinii sanitarnych uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Dla 4 projektów dokumentów wydano opinie sanitarne dotyczące oceny projektów dokumentów wraz z prognozami oddziaływania na środowisko.

Liczba wydanych opinii w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko

W roku 2024 wydano 37 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Przed wydaniem opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko analizowano przedstawione w karcie informacyjnej przedsięwzięcia informacje na temat planowanej inwestycji. W szczególności analizowano charakter planowanego zamierzenia inwestycyjnego, jego wielkość i rodzaj zajmowanego terenu, rodzaj technologii, wielkość produkcji, usytuowanie względem terenów chronionych, istniejący i planowany charakter zagospodarowania, przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, oraz przewidywaną wielkość emisji zanieczyszczeń do środowiska. W roku 2024 nie wydawano opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko. Nie wydawano również opinii przed wydaniem postanowienia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Wydano 4 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ważniejsze realizacje – inwestycje o charakterze szczególnym

W roku 2024 nie odnotowano inwestycji, które miałyby szczególnie istotny wpływ na stan sanitarny powiatu drawskiego.

Inne sprawy załatwiane w ramach zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W ramach innych zadań realizowanych przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w 2024 roku wydano:

- uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów decyzji o ustaleniu warunków zabudowy wynikające z art. 3 pkt 1a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* – 240 (w tym 1 stanowisko negatywnie),
- uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego wynikające z art. 3 pkt 1a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* – 26,
- decyzje finansowe – 13,
- zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego – 12,
- pisma ogólne m.in. podtrzymanie stanowiska, informacje, przekazanie wniosku zgodnie z kompetencją – 17.

Współpraca z innymi oddziałami PSSE

Współpraca z poszczególnymi obszarami Stacji, tj. Higiena Komunalna, Higiena Pracy, Higiena Dzieci i Młodzieży, Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku, Epidemiologia, prowadzona jest na bieżąco na etapie wydania stanowisk.

Współpraca z innymi organami

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny współpracuje z Urzędami Miast i Gmin oraz Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego oraz Starostwem Powiatowym w Drawsku Pomorskim. W związku z zamierzeniami inwestycyjnymi związanymi z wydawaniem opinii przed wydaniem decyzji środowiskowych uwarunkowań Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny współpracuje z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie Wydział Spraw Terenowych w Koszalinie.

Porównanie ilości prowadzonych spraw w 2023 i 2024 roku

Rodzaj zajmowanych stanowisk	2023 r.	2024 r.
Ilość wydanych opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego	33	11
Zawiadomienia o braku sprzeciwu do zamierzonego użytkowania obiektu budowlanego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dla obiektów w których odstąpiono od czynności kontrolnych	12	6
Ilość wydanych sprzeciwów w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego	0	0
Ilość uzgodnionych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych	2	1
Ilość przeprowadzonych kontroli, wizji lokalnych obiektów budowlanych	34	11
Ilość przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych w trakcie budowy	0	0
Ilość wydanych opinii dotyczących odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	0	0
Ilość wydanych opinii uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektów dokumentów strategicznych	8	6
Ilość wydanych opinii dotyczących oceny projektów dokumentów wraz z prognozami oddziaływania na środowisko	7	4
Ilość wydanych opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko	25	37
Ilość wydanych opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko	0	0

Ilość wydanych opinii uzgadniających realizację przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	1	4
Ilość opinii wydawanych w ramach przeprowadzonych ponownych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko	0	0
Ilość uzgadniań warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	43	266
Ilość stanowisk dotyczących właściwych warunków sanitarnych wydanych w ramach postępowania prowadzącego do uzyskania zezwolenia na prowadzenie apteki	1	0

VII. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia to obszar realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji działań prozdrowotnych dla wybranych grup odbiorców i dla całej lokalnej społeczności powiatu drawskiego. Edukacja zdrowotna realizowana jest poprzez wdrożenie w placówkach oświatowo-wychowawczych krajowych i wojewódzkich programów edukacyjnych, wieloletnich i cyklicznych zadań z zakresu zdrowia publicznego, zarówno dla placówek nauczania początkowego (żłobki, przedszkola) jak i placówek szkolno-opiekuńczych (szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, ośrodki opiekuńcze i wychowawcze oraz zespół placówek edukacyjno-terapeutycznych). Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia realizuje także akcje promocyjne cykliczne i okazjonalne, w zależności od bieżącej sytuacji epidemicznej w kraju, wg wytycznych i zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia, Wojewody Zachodniopomorskiego, we współpracy z Oddziałem Wojewódzkim NFZ.

Wiele działań edukacyjnych i promocyjnych przebiega w ścisłej współpracy z Jednostkami Samorządu Terytorialnego w powiecie drawskim, Służbami Mundurowymi (Policja, Straż Miejska i Gminna, Państwowa Straż Pożarna), Placówkami Edukacyjnymi, Podmiotami Działalności Leczniczej i innymi Instytucjami o zasięgu powiatowym, miejskim i gminnym.

W 2024 roku pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu drawskiego realizował - zgodnie z Planem Zasadniczych Zamierzeń - zadania ukierunkowane na zdrowy styl życia, promocję szczepień ochronnych, profilaktykę nadwagi i otyłości dzieci i młodzieży oraz profilaktykę chorób zakaźnych i stosowania używek, tj. substancji psychoaktywnych, gł. wyrobów tytoniowych i narkotyków, w tym tzw. nowych narkotyków - „dopalaczy”.

Profilaktyka nadwagi i otyłości

- **Interwencja programowa - program krajowy**
- Nazwa programu: „**Trzymaj Formę!**”

Grupa docelowa programu TF! - XVII edycja: uczniowie klas V, VI, VII i VIII w szkołach podstawowych, ich rodzice, nauczyciele i opiekunowie grup projektowych w programie.

Liczba odbiorców: 827 uczniów z 38 klas V - VIII w 12 SP w powiecie drawskim, 27 nauczycieli, 237 rodziców uczniów.

Główne działania w ramach interwencji: 6 wizytacji oceniających wdrożenie programu w szkołach realizujących program w roku szkolnym 2023-2024, 1 narada ze szkolnymi koordynatorami programu, 5 pism PPIS dot. rejestracji do programu, do konkursu i sprawozdawczości z programu, 10 dystrybucji materiałów edukacyjnych, 1 prelekcja dla uczniów trzech klas V w SP w Kaliszu Pomorskim.

Celem programu jest edukacja uczniów w klasach V - VIII szkół podstawowych o zdrowym trybie życia, prawidłowych zasadach odżywiania i prawach konsumenckich w kwestii zakupu zdrowej żywności oraz roli aktywności ruchowej.

Profilaktyka palenia tytoniu

- **Interwencje nieprogramowe – interwencje wojewódzkie**
- Nazwa interwencji: **Światowy Dzień bez Tytoniu 31 maja 2024**

Grupa docelowa akcji: mieszkańcy powiatu drawskiego (wszystkie grupy wiekowe) – dzieci przedszkolne, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dorośli aktywni zawodowo i seniorzy.

Liczba odbiorców: 444 osoby.

Główne działania w ramach interwencji: 4 stoiska profilaktyczno-edukacyjne na imprezach lokalnych (gminnych i powiatowych), 4 prelekcje dla uczniów, nauczycieli, rodziców i gości dwóch imprez powiatowych, event – przemarsz dzieci przedszkolnych ulicami miasta, 4 dystrybucje materiałów edukacyjno-informacyjnych, 2 pisma PPIS dot. obchodów ŚDbT 2024.

- Nazwa interwencji: **Światowy Dzień Rzucania Palenia 21 listopada 2024**

Grupa docelowa akcji: mieszkańcy powiatu drawskiego (wszystkie grupy wiekowe) – dzieci przedszkolne, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dorośli aktywni zawodowo i seniorzy.

Liczba odbiorców: 236 osób.

Główne działania w ramach interwencji: organizacja komisji konkursowej (4 osoby) i ocena prac konkursowych na etapie powiatowym wojewódzkiego konkursu plastycznego „Palenie i wapowanie to życia skracanie” (9 prac uczniów klas VI-VIII z 3 SP), praca w komisji konkursowej XIV Drawskiego Przeglądu Artystycznych Form Profilaktycznych i prelekcja dla uczestników imprezy (97 osób), 5 prelekcji dla uczniów i nauczycieli w trzech placówkach edukacyjnych (SP 2 w Drawsku Pomorskim, MOW w Czaplinku, SP w Nowym Worowie), 3 dystrybucje materiałów edukacyjno-informacyjnych na obchody ŚDRP 2024. Celem akcji jest zapobieganie inicjacji tytoniowej (nikotynowej) wśród dzieci i młodzieży, promocja stylu życia bez nałogu nikotynowego i zachęta osób już palących / wapujących / używających e-papierosy do porzucenia zgubnego dla zdrowia nałogu.

Profilaktyka innych uzależnień

- **Interwencja programowa – program wojewódzki**
- Nazwa programu: „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”

Grupa docelowa programu: uczniowie klas V - VII szkół podstawowych, ich rodzice i nauczyciele.

Liczba odbiorców: 570 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 13 prelekcji dla uczniów i nauczycieli w 9 szkołach podstawowych (437 osób), 1 prelekcja w 1 SP dla rodziców uczniów kl. VIII (39 osób), 1 wizytacja (SP nr 2 w Drawsku Pomorskim), 3 warsztaty z uczniami z użyciem narko- i alkoholii (70 osób), 3 dystrybucje materiałów edukacyjno-informacyjnych, 1 pismo PPIS dot. wojewódzkiego konkursu pn. „Artystycznie o uzależnieniach”, odbiór w KWP w Szczecinie i wręczenie nagród laureatce III miejsca w województwie – uczennicy SP w Pomierzynie.

Celem programu jest edukacja uczniów w starszych klasach szkół podstawowych o zdrowotnych następstwach używania substancji psychoaktywnych przez młodych ludzi, o sile nałogów (tytoń, alkohol, narkotyki) i ich niszczycielskim oddziaływaniu na jednostkę i całe społeczeństwo.

- **Interwencja nieprogramowa – interwencja wojewódzka**
- Nazwa interwencji: „Profilaktyka Używania Nowych Narkotyków”

Grupa docelowa programu: uczniowie klas VI - VIII szkół podstawowych i klas I - IV szkół ponadpodstawowych, ich rodzice i nauczyciele.

Liczba odbiorców: 619 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 10 prelekcji dla uczniów i nauczycieli w 7 szkołach podstawowych, 3 klubach sportowych i placówce opiekuńczej (314 osób), 1 projekcja filmu edukacyjnego „Wieczne dziecko” w MOW w Czaplinku (47 osób), 7 warsztatów z uczniami z użyciem narko- i alkoholigli (255 osób), 3 dystrybucje materiałów edukacyjno-informacyjnych.

Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS

- **Interwencje programowe**
- **Interwencja programowa – program krajowy**
- **Nazwa programu: „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS**

Grupa docelowa programu: uczniowie klas VII - VIII szkół podstawowych i klas I - IV szkół ponadpodstawowych, ich rodzice i nauczyciele, osoby dorosłe aktywne zawodowo z wybranych grup społecznych i zawodowych.

Liczba odbiorców: 349 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 5 prelekcji (4 dla uczniów i nauczycieli w 4 szkołach ponadpodstawowych i 1 w szpitalu MSWiA (245 osób), 1 organizacja i prowadzenie konferencji powiatowej (prelekcja, dystrybucja informatorów) dla uczniów kl. I - IV szkół średnich, nauczycieli, przedstawicieli instytucji powiatowych (68 osób) w ZS w Czaplinku, 5 dystrybucji materiałów edukacyjno-informacyjnych, 16 pism PPIS dot. powiatowej konferencji i nowej kampanii informacyjnej KC ds. AIDS pn. „#mój pierwszy raz”.

Celem Ogólnokrajowego Programu Edukacyjno - Informacyjnego i Profilaktycznego dla całego społeczeństwa (edukacja dla uczniów klas VII - VIII w szkołach podstawowych i I - IV w szkołach ponadpodstawowych, ich nauczycieli, rodziców i opiekunów, działania kampanijne kierowane do wybranych grup społecznych i zawodowych) koordynowany przez agendę Ministerstwa Zdrowia - Krajowe Centrum ds. AIDS jest ciągłe podnoszenie świadomości osobniczej i społecznej nt. HIV i AIDS oraz promocja testowania w kierunku nosicielstwa HIV.

- **Interwencje programowe – programy wojewódzkie**
- **Nazwa interwencji: „Higiena naszą tarczą ochronną”**

Grupa docelowa programu: uczniowie klas I - III szkół podstawowych.

Liczba odbiorców: 461 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 15 prelekcji dla uczniów i nauczycieli w 4 szkołach podstawowych (430 dzieci i 21 nauczycieli), 1 narada z nowym koordynatorem szkolnym w SP nr 1 w Drawsku Pomorskim (2 osoby), 1 wizytacja oceniająca wdrożenie programu w szkole realizującej program w roku szkolnym 2023-2024, 4 dystrybucje materiałów edukacyjno-informacyjnych w czterech placówkach edukacyjnych.

- **Nazwa interwencji: „Zdrowe zęby mamy - marchewkę zajadamy”**

Grupa docelowa programu: dzieci w żłobkach, przedszkolach i uczniowie klas 0 w szkołach podstawowych.

Liczba odbiorców: 281 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 11 prelekcji dla dzieci i nauczycieli w 5 placówkach wychowania przedszkolnego (226 osób), 3 wizytacje w 3 placówkach, klubach sportowych i placówce opiekuńczej (314 osób), 1 pismo PPIS dot. wojewódzkiego konkursu plastycznego na plakat pn. „Jak dbam o swój uśmiech” (23 odbiorców), 1 „warsztaty łązienkowe” z uczniami OP w SP w Nowym Worowie (23 osoby), 5 dystrybucji materiałów edukacyjno-informacyjnych do programu.

- **Interwencja programowa – program lokalny**
- Nazwa interwencji: „**Podstępne WZW**”

Grupa docelowa programu: młodzież w szkołach ponadpodstawowych.

Liczba odbiorców: 10 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 1 narada z nowym koordynatorem szkolnym i dyrekcją w ZS w Czaplinku (3 osoby), 1 pismo PPIS dot. konferencji szkoleniowej online dla nauczycieli – realizatorów programu we współpracy z fundacją „Gwiazda nadziei” (6 odbiorców), 1 dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych do programu (113 szt. publikatorów).

- **Interwencje nieprogramowe**
- **Interwencje nieprogramowe – kampanie lokalne**
- Nazwa interwencji: „**Uwaga - kleszcz! Uwaga - borelioza!**”

Grupa docelowa: lokalna społeczność, uczestnicy spotkań edukacyjnych (osoby dorosłe aktywne zawodowo z wybranych grup społecznych i zawodowych).

Liczba odbiorców: 103 osoby.

Główne działania w ramach interwencji: 1 stoisko informacyjno-edukacyjne na powiatowej imprezie masowej „Mój ogród”, we współpracy z Organizatorem - dyrekcją w ZS w Drawsku Pomorskim (85 odbiorców), 1 prelekcja o boreliozie dla personelu i pacjentów szpitala MSWiA w Kańsku (18 odbiorców).

- Nazwa interwencji: „**Uwaga - GRYP! Uwaga - ODRA! Profilaktyka infekcji wirusowych**”

Grupa docelowa: lokalna społeczność, uczestnicy spotkań edukacyjnych (osoby dorosłe aktywne zawodowo z wybranych grup społecznych i zawodowych, dzieci i młodzież w placówkach edukacyjnych).

Liczba odbiorców: 298 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 6 prelekcji w 4 przedszkolach (256 osób), 2 prelekcje w dwóch środowiskach seniorskich (30 osób), 10 dystrybucji informatorów (12 odbiorców).

INNE

- **Interwencje nieprogramowe**
- **Interwencje wojewódzkie**
- Nazwa interwencji: Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania - **kampania „#MojaSzkołaZdrowaSzkoła”**

Wojewódzka kampania Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa zachodniopomorskiego we współpracy z Polskim Towarzystwem Higienicznym Oddział Szczecin w drugiej i trzeciej edycji – rok szkolny 2023/2024 i 2024/2025.

Celem kampanii jest podniesienie stanu wiedzy dyrektorów szkół w zakresie warunków higieniczno-zdrowotnych dzieci i młodzieży: przedstawiciele systemu oświaty dowiadują się, jak prawidłowo stosować zasady ergonomii mebli szkolnych, poznają wytyczne i zalecenia w zakresie obciążenia uczniów tornistrami, prawidłowego żywienia dzieci i doświetlenie stanowisk miejsc pracy ucznia w kontekście zdrowia wzroku. Grupa docelowa: nauczyciele i uczniowie klas I - VIII szkół podstawowych.

Liczba odbiorców: 395 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 8 prelekcji (dla uczniów i nauczycieli w 5 szkołach podstawowych (213 osób), 2 procesy pomiarowe uczniów (wzrost i masa ciała uczniów, masa uczniowskich plecaków w dwóch szkołach podstawowych (SP Nowe Worowo i SP Nętno), we współpracy z ONS - HDiM, 1 pismo PPIS dot. wojewódzkiej konferencji nt. kampanii „#MSZS” (17 odbiorców).

- Nazwa interwencji: Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania - **kampania „#EFSA IV edycja”**

Wojewódzka kampania Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa zachodniopomorskiego w czwartej edycji - rok 2024 pn. „#Safe2EatEU”.

Celem kampanii jest podniesienie stanu wiedzy wśród lokalnej społeczności w zakresie zasad, wytycznych i zaleceń Unii Europejskiej dot. ekologicznych produktów rolno-spożywczych, prawidłowego żywienia oraz obróbki, przechowywania i dystrybucji żywności. Grupa docelowa: wszystkie grupy odbiorców lokalnej społeczności.

Liczba odbiorców: 367 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 10 komunikatów na stronie internetowej PSSE o kampanii, 5 prelekcji z dystrybucjami materiałów edukacyjnych (307 odbiorców, w 2 placówkach - POW i MOW, 2 przedszkolach i w Drawskim Kole Diabetyków), 1 stoisko edukacyjne we współpracy ze Stowarzyszeniem i UM w Drawsku Pomorskim na imprezie plenerowej (50 odbiorców).

- Nazwa interwencji: Profilaktyka chorób nowotworowych, w tym wojewódzka kampania **„Bądź swoją bohaterką”**

Wojewódzka kampania Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa zachodniopomorskiego we współpracy z OW NFZ Szczecin i ZCO w Szczecinie.

Celem kampanii jest podniesienie stanu wiedzy wśród lokalnej społeczności o chorobach nowotworowych oraz zachęta do badań profilaktycznych w ramach propozycji NFZ dla grup wiekowych (m.in. kampania „Planuję długie życie”), prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej.

Grupa docelowa: młodzież w szkołach ponadpodstawowych, nauczyciele i rodzice uczniów, dorośli aktywni zawodowo w różnych grupach zawodowych, seniorzy.

Liczba odbiorców: 495 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 1 prelekcja o czerniaku z dystrybucją dla personelu i pacjentów szpitala MSWiA w Kańsku (35 odbiorców), 2 prelekcje w ZS Drawsko Pomorskie (LO i Technikum - 45 osób), 9 prelekcji - w dwóch obiektach zakładu KTP Czaplinek i w drawskim Stowarzyszeniu Amazonek (115 osób), organizacja konferencji powiatowej PIS - NFZ - ZCO, stoiska

edukacyjnego oraz prelekcja na powiatowej konferencji (87 odbiorców), 8 dystrybucji materiałów edukacyjnych na spotkaniach (89 osób), stoisko edukacyjne MOVEMBER we współpracy ze szpitalem powiatowym i OW NFZ w Szczecinie (personel i pacjenci szpitala w Drawsku Pomorskim - 44 osoby), organizacja dwóch wyjazdów grupowych na badania mammograficzne w ZCO w Szczecinie, we współpracy ze Stowarzyszeniem Amazonek (21 pań z powiatu drawskiego).

- Nazwa interwencji: **Promocja bezpiecznego grzybobrania i profilaktyka zatruć grzybami**

Celem kampanii jest podniesienie stanu wiedzy wśród lokalnej społeczności o grzybach i bezpieczeństwie w lesie podczas grzybobrania oraz o zdrowotnych następstwach zatruć grzybami niejadalnymi.

Grupa docelowa: dzieci i młodzież w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, nauczyciele i rodzice uczniów, dorośli aktywni zawodowo w różnych grupach zawodowych, seniorzy.

Liczba odbiorców: 160 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 3 prelekcje z dystrybucją - 2 dla uczniów i nauczycieli w dwóch SP w Drawsku Pomorskim (35 odbiorców) i 1 dla seniorów-diabetyków (54 osób), 4 prelekcje w SP Mielenko Drawskie (69 osób), 2 dystrybucje w 2 SP (20 szt. informatorów).

- Nazwa interwencji: **Promocja szczepień ochronnych**

Celem kampanii jest podniesienie stanu wiedzy wśród lokalnej społeczności o najskuteczniejszej metodzie profilaktyki chorób zakaźnych – immunizacji poprzez szczepienia ochronne.

Grupa docelowa: cała lokalna społeczność – dzieci w żłobkach i przedszkolach, ich rodzice i opiekunowie, dzieci i młodzież w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, nauczyciele i rodzice uczniów, dorośli aktywni zawodowo w różnych grupach zawodowych, seniorzy.

Liczba odbiorców: 296 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 1 stoisko edukacyjne w przychodni lekarskiej Szpitala Powiatowego w Drawsku Pomorskim (16 osób), 3 prelekcje (2 w dwóch szpitalach, 1 dla rodziców uczniów i nauczycieli w SP - 106 odbiorców) i 2 dla seniorów- w kole Diabetyków i Klubie Seniora (36 osób), 3 dystrybucje w 3 placówkach (20 szt. informatorów), 8 pism PPIS do instytucji powiatowych i gminnych (133 odbiorców).

- Nazwa interwencji: **Wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka (PEM, RADON)**

Celem kampanii jest podniesienie stanu wiedzy wśród lokalnej społeczności o zagrożeniach w środowisku pracy, zamieszkania, relaksu i in. – czynniki fizyczne, chemiczne, biologiczne, radiacyjne.

Grupa docelowa: kadra pedagogiczna i pracownicy wytypowanych placówek edukacyjnych.

Liczba odbiorców: 52 osoby.

Główne działania w ramach interwencji: 2 prelekcje dla pracowników SP w Nętynie (8 osób) i ZS w Drawsku Pomorskim (44 osoby) – placówki wytypowane po diagnozie na podstawie pomiarów radonowych.

- Nazwa interwencji: **Europejski Dzień i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach**

Celem kampanii jest podniesienie stanu wiedzy wśród lokalnej społeczności o zagrożeniach w środowisku pracy, zamieszkania, relaksu i in. – czynniki fizyczne, chemiczne, biologiczne, radiacyjne.

Grupa docelowa: kadra pedagogiczna i pracownicy wytypowanych placówek edukacyjnych.

Liczba odbiorców: 66 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 2 pisma PPIS do placówek edukacyjnych w powiecie o kampanii „Edukuj. Wspieraj. Działaj teraz”.

- Nazwa interwencji: **Bezpieczne Wakacje 2024**

Akcja informacyjno-edukacyjna prowadzona cyklicznie w ramach współpracy Lokalnej Koalicji na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży wypoczywających w czasie letnich wakacji na terenie powiatu drawskiego, zarówno na zorganizowanych turnusach wypoczynku letniego jak i w miejscu swojego zamieszkania.

Liczba odbiorców: 3 204 osoby.

Główne działania w ramach interwencji: 1 narada Lokalnej Koalicji (14 osób), 3 pisma – listy intencyjne PPIS do partnerów akcji (16 odbiorców), 12 prelekcji profilaktycznych - przed feriami - we współpracy z Policją, w placówkach edukacyjnych (1442 osoby), 3 dystrybucje w 3 SP, 2 warsztaty zajęciowe z użyciem gogli (w 2 SP - 179 uczestników), 6 prelekcji w 3 OW u 6 organizatorów - 224 odbiorców i 6 dystrybucji na 6 turnusach, 4 narady na 4 turnusach (18 osób), 1 pismo PPIS do JST o wojewódzkim konkursie wakacyjnym (6 odbiorców), 18 prelekcji (807 odbiorców), 21 dystrybucji informatorów i materiałów edukacyjnych, 7 warsztatów z narko- i alkoholami (467 osób).

- Nazwa interwencji: **Bezpieczne Ferie 2024**

Celem akcji jest zapewnienie bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych we współpracy z partnerami akcji w powiecie, poprzez edukację zdrowotną uczestników ferii.

Akcja informacyjno-edukacyjna w ramach współpracy Lokalnej Koalicji na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży wypoczywających w czasie zimowych ferii na terenie powiatu drawskiego, zarówno na turnusach wypoczynku zimowego jak i w miejscu swojego zamieszkania.

Liczba odbiorców: 906 osób.

Główne działania w ramach interwencji: 4 narady z Organizatorami i partnerami akcji (27 osób), 3 pisma PPIS do JST i służb mundurowych dot. współpracy podczas ferii (3 odbiorców), 19 prelekcji (862 odbiorców), 13 dystrybucji informatorów i materiałów edukacyjnych (13 osób), 5 informacji na stronie internetowej PSSE Drawsko Pomorskie.

- Nazwa interwencji: **Profilaktyka pedikulozy**

Celem akcji jest edukacja w zakresie profilaktyki wszawicy wśród dzieci i młodzieży, w miejscu zamieszkania i w placówkach oświatowo-wychowawczych i edukacyjnych (żłobki, przedszkola, szkoły, ośrodki wychowawcze i opiekuńcze). Realizacja działań w razie lokalnych potrzeb, we współpracy z dyrektorami placówek w powiecie drawskim.

Liczba odbiorców: 53 osoby.

Główne działania w ramach interwencji: 5 prelekcji dla rodziców dzieci i nauczycieli w 1 placówce wychowania przedszkolnego (51 osób), 2 dystrybucje materiałów edukacyjnych dla rodziców przedszkolaków, 1 informacja na stronie internetowej PSSE Drawsko Pomorskie.

Podsumowanie i wnioski

Zadania Edukacji Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej były realizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim i pracowników Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Drawsku Pomorskim, w oparciu o wytyczne i zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego i Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie.

Finansowanie działalności Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w całości pochodziło z budżetu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim

Powiatowy Inspektor Sanitarny i pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Drawsku Pomorskim pozostawali w ścisłej współpracy w trakcie roku szkolnego 2023/2024 i 2024/2025 oraz w całym 2024 roku z Jednostkami Samorządu Terytorialnego, Służbami Mundurowymi, Placówkami Oświatowymi i Kulturalnymi, Podmiotami Działalności Leczniczej i innymi instytucjami i podmiotami w powiecie drawskim:

- Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego
- Komendy Powiatowe Policji i Państwowej Straży Pożarnej
- Straż Miejska i Straż Gminna
- Starostwo Powiatowe i inne JST
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Placówki Oświatowo-Wychowawcze (żłobki, kluby malucha, przedszkola, szkoły i MOW-y)
- Ośrodki Kultury
- Nadleśnictwa
- Stowarzyszenie Diabetyków i Klub Seniora
- Stowarzyszenie Amazonek
- media: Drawskie Strony Internetowe i portal LokalnyReporter

Festiwal POL'AND'ROCK 2024

Obszar Higieny Komunalnej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim po otrzymaniu w dniu 12.06.2024r. wniosku od Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy - reprezentowanej przez Prezesa Zarządu Pana Jerzego Owsiaka zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o bezpieczeństwie imprez masowych, wydał w dniu 24.06.2024r. opinię sanitarną nr N.HK.9020.149.2024.KH, opiniując pozytywnie organizację w dniach 31 lipca – 4 sierpnia 2024r. imprez masowych w ramach Pol'and'Rock 2024 na terenie Lotniska Czaplinek-Broczyno, obejmujących cykl trzech imprez masowych oraz organizację pola namiotowego:

- 1) Impreza masowa Pol'and'Rock 2024 - Duża Scena – liczba uczestników 45 000 o powierzchni 22 500 m²
- 2) Impreza masowa Pol'and'Rock 2024 - Akademia Sztuk Pięknych/Mała Scena – liczba uczestników 10 000 o powierzchni 5 000 m²
- 3) Impreza masowa Pol'and'Rock 2024 - Wioska Lech- liczba uczestników 1 000 o powierzchni 500 m² oraz

- 4) pola namiotowego z podziałem na 259 sektorów.

Po spełnieniu warunków w zakresie:

- jakości zdrowotnej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (w tym wody do picia, wody do mycia i na cele żywieniowe oraz wody przeznaczonej do ochładzania ciała),
- zapewnienia dostępu do urządzeń sanitarno- higienicznych
- zapewnienia bezpieczeństwa medycznego

PPIS w Drawsku Pomorskim wydał również trzy pozytywne opinie na pola namiotowe zorganizowane w ramach Festiwalu Pol'and'Rock 2024:

- 1) Opinia nr N.HK.9020.157.2024.KH pole namiotowe Rock Camp, usytuowane na terenie Łądowniska Czaplinek- Broczyno, w gminie Czaplinek, powiat drawski, woj. zachodniopomorskie podczas Pol'and'Rock Festival organizowanego w okresie od dnia 31 lipca 2024r. do dnia 4 sierpnia 2024r., pod warunkiem spełnienia na terenie pola namiotowego- zgodnie z Załącznikiem nr 7 Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy 1 z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie- minimalnych wymagań co do wyposażenia dla innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie tj.
  - Teren obozowiska wyrównany, suchy, ukształtowany w sposób zapewniający odprowadzenie wód opadowych i uprzątnięty z przedmiotów mogących zagrażać bezpieczeństwu,
  - Punkt poboru wody do picia i potrzeb gospodarczych. Dopuszcza się miejsca biwakowania przy szlakach wodnych bez punktu poboru wody do picia
  - Miejsce wylewania nieczystości płynnych odpowiednio zabezpieczone i oznakowane
  - Pojemnik na śmieci i odpady stałe, regularnie opróżniany
  - Ustęp utrzymywany w czystości
- 2) Opinia nr N.HK.9020.158.2024.KH pole namiotowe Rock Camp 2, usytuowane na terenie Łądowniska Czaplinek- Broczyno, w gminie Czaplinek, powiat drawski, woj. zachodniopomorskie podczas Pol'and'Rock Festival organizowanego w okresie od dnia 30 lipca 2024r. do dnia 4 sierpnia 2024r., pod warunkiem spełnienia na terenie pola namiotowego- zgodnie z Załącznikiem

nr 7 Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy 1 z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie- minimalnych wymagań co do wyposażenia dla innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie tj.

- Teren obozowiska wyrównany, suchy, ukształtowany w sposób zapewniający odprowadzenie wód opadowych i uprzątnięty z przedmiotów mogących zagrażać bezpieczeństwu,
- Punkt poboru wody do picia i potrzeb gospodarczych. Dopuszcza się miejsca biwakowania przy szlakach wodnych bez punktu poboru wody do picia
- Miejsce wylewania nieczystości płynnych odpowiednio zabezpieczone i oznakowane
- Pojemnik na śmieci i odpady stałe, regularnie opróżniany
- Ustęp utrzymywany w czystości

3) Opinia nr N.HK.9020.159.2024.KH pole namiotowe Rock Camp Camper, usytuowane na terenie Łądowniska Czaplinek- Broczyno, w gminie Czaplinek, powiat drawski, woj. zachodniopomorskie podczas Pol'and'Rock Festival organizowanego w okresie od dnia 30 lipca 2024r. do dnia 4 sierpnia 2024r., pod warunkiem spełnienia na terenie pola namiotowego- zgodnie z Załącznikiem nr 7 Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy 1 z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie- minimalnych wymagań co do wyposażenia dla innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie tj.

- Teren obozowiska wyrównany, suchy, ukształtowany w sposób zapewniający odprowadzenie wód opadowych i uprzątnięty z przedmiotów mogących zagrażać bezpieczeństwu,
- Punkt poboru wody do picia i potrzeb gospodarczych. Dopuszcza się miejsca biwakowania przy szlakach wodnych bez punktu poboru wody do picia
- Miejsce wylewania nieczystości płynnych odpowiednio zabezpieczone i oznakowane
- Pojemnik na śmieci i odpady stałe, regularnie opróżniany
- Ustęp utrzymywany w czystości

Na terenie organizowanego Festiwalu Pol'and'Rock funkcjonowały 4 indywidualne ujęcia wody wraz z tymczasową siecią wodociągową, zasilane przez studnie S1, S2, S3, S4 dla których organizator zapewnił stacje uzdatniania wody.

Przed rozpoczęciem imprezy masowej jaką był Festiwal Pol'and'Rock 2024 zorganizowany na lotnisku Broczyno -Czaplinek w okresie 31 lipca - 4 sierpnia 2024 r. zostały podjęte następujące zadania z zakresu Higieny Komunalnej:

- 1) W dniu 11.06.2024r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim oraz upoważnieni przedstawiciele PPIS w Drawsku Pomorskim dokonali sprawdzenia oraz wyznaczenia punktów poboru wody zdatnej do spożycia przez ludzi na polach namiotowych w Trzcińcu i Broczynie. Ustalenie punktów poboru wody było istotne ze względu na późniejszy pobór wody w celu jej zbadania oraz jej dostępności dla osób, które będą przebywały na polach namiotowych. Poinstruowano organizatorów pól namiotowych o konieczności zapewnienia infrastruktury sanitarnej (toalety, umywalnie, prysznice) oraz o wyposażenie terenu w pojemniki na odpady komunalne. Dla każdego organizatora przygotowano w wersji papierowej wymagania odnośnie dokumentacji jaką należy złożyć do PPIS w Drawsku Pomorskim w celu uzyskania pozytywnej opinii sanitarnej. W dniu 24.06.2024r. przedstawiciele PSSE w Drawsku Pomorskim w ramach badań zleczanych dokonali poboru próbek wody w punktach zgłoszonych przez organizatorów pól namiotowych. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono

zanieczyszczenie mikrobiologiczne w postaci przekroczenia liczby bakterii grupy coli w wodzie do spożycia. Przeprowadzono działania naprawcze (dezynfekcja sieci wodociągowej) i dokonano powtórnego poboru próbek wody w punktach wskazanych przez organizatorów pól namiotowych. Analiza otrzymanych sprawozdań z badań próbek wody wykazała, że doprowadzono parametry mikrobiologiczne do wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- 2) W dniach 15.05.2024 r. i 27.05.2024 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Czaplinku odbyły się spotkanie dotyczące zabezpieczenia sanitarnego miejsc noclegowych na terenie gminy Czaplinek podczas trwania 30. festiwalu Pol'and' Rock na terenie łądowiska Czaplinek- Broczyno.
  - ✓ Omówiono kwestie związane z procedurą otrzymania pozytywnej opinii sanitarnej w sprawie spełnienia wymogów zawartych w załączniku nr 3 i nr 7 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów w których są świadczone usługi hotelarskie tj.:
    - przekazano informację o wymaganiach które zapewnią utrzymanie właściwych warunków sanitarnych- higienicznych i sanitarno- technicznych na terenie pola namiotowego, pola biwakowego i pola kampingowego.
    - przedstawiono i omówiono wzory wniosków o wydanie opinii sanitarnej przez PPIS w Drawsku Pomorskim w sprawie spełnienia wymogów sanitarnych przez osoby planujące zorganizować miejsca noclegowe,
    - przedstawiono sprawy związane z zapewnieniem punktu poboru wody do spożycia przez ludzi spełniającego wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294),
  - ✓ Przekazano informacje dotyczące ryzyka jakie niesie za sobą organizacja miejsc noclegowych bez stosownych zezwoleń,
- 3) Przeprowadzono czynności kontrolne 4 gospodarstw agroturystycznych znajdujących się na terenie gminy Czaplinek.
- 4) Przeprowadzono czynności kontrolne 2 dworców PKP i 1 przystanku autobusowego w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dot. utrzymania należytego stanu higienicznego obiektu użyteczności publicznej oraz przestrzeganie obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 5) Przeprowadzono czynności kontrolne w 2 ustępach publicznych w Czaplinku. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 6) Skontrolowano 23 pola namiotowe powstałe na potrzeby uczestników festiwalu. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 7) Na terenie Gminy Czaplinek na lotnisku Czaplinek-Broczyno w dniu 09.07.2024 r. pobrano do badania laboratoryjnego próbki wody pochodzących z ujęcia wody na lotnisku Czaplinek-Broczyno, ze studni S1, S2, S3 i S4 w zakresie następujących parametrów: Ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22±2°C (jtk/1ml), Liczba bakterii grupy coli (jtk/100 ml), Liczba bakterii Escherichia coli (jtk/100 ml), Liczba enterokoków kałowych (jtk/100 ml), Mętność, Barwa, Zapach, Smak, Przewodność elektryczna (właściwa), Stężenie jonów wodoru (pH), Żelazo, Mangan.

Z uwagi na stwierdzenie podwyższonych wartości żelaza w wodzie pochodzącej ze studni S2 - 272 µg/l w dniu 22.07.2024 r. w ramach kontroli wewnętrznej została pobrana próbka wody do badań w zakresie parametru fizykochemicznego – żelazo. Przeprowadzona analiza sprawozdania z poboru próbki wody pobranej ze studni S2 wykazała, iż doprowadzono parametr fizykochemiczny w wodzie pochodzącej z indywidualnego ujęcia wody – S2 do wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W dniu 23.07.2024 w ramach nadzoru sanitarnego dokonano poboru wody do spożycia z punktów poboru dla uczestników festiwalu znajdujących się przy studniach S1, S2, S3 i S4. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono przekroczenie liczby bakterii grupy coli w ilości 39 jtk/100ml - punkt poboru wody dla uczestników festiwalu Pol'and'Rock przy studni S2 oraz przekroczenie liczby bakterii grupy coli w ilości 21 jtk/100ml - punkt poboru wody dla uczestników festiwalu Pol'and'Rock przy studni S3. Wydano decyzje o braku przydatności wody do spożycia. Jednocześnie stwierdzono przekroczenie parametru mikrobiologicznego tj. ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C > 300 jtk/1ml dla punktów poboru wody dla uczestników festiwalu Pol'and'Rock przy studni S1, S2 i S3. Prowadzono działania naprawcze i dokonano poboru próbek wody w dniach 26.07.2024r. oraz 27.07.2024r. Analiza otrzymanych sprawozdań wykazała iż doprowadzono *ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C* w wodzie pochodzącej z wodociągu Broczyno-Czaplinek.

Podczas trwania Pol'and'Rock Festival przeprowadzano dwuzmianowo kontrole i wizytacje z zakresu Higieny Komunalnej. Prowadzono wzmożony nadzór nad trasami turystycznymi oraz wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi na polach namiotowych organizowanych w ramach festiwalu.

Strefy sanitarne objęte nadzorem podczas trwającego festiwalu:

- 1) Strefa Sanitarna Alfa, w tym:
  - umywalnie
  - przenośne kabiny ustępowe
  - kabiny umywalkowo- natryskowe
  - pojemniki na odpady komunalne
- 2) Strefa Sanitarna Bravo, w tym:
  - Umywalnie
  - przenośne kabiny ustępowe
  - kabiny umywalkowo- natryskowe
  - pojemniki na odpady komunalne
- 3) Strefa Sanitarna Charli, w tym:
  - Umywalnie
  - przenośne kabiny ustępowe
  - kabiny umywalkowo- natryskowe
  - pojemniki na odpady komunalne
- 4) Strefa Sanitarna ROCK CAMP, w tym:
  - Umywalnie
  - przenośne kabiny ustępowe
  - kabiny umywalkowo- natryskowe
  - pojemniki na odpady komunalne
- 5) Strefa Sanitarna ROCK CAMP 2, w tym:

- przenośne kabiny ustępowe
  - pojemniki na odpady komunalne
  - umywalki
- 6) Strefa Rock Camp Camper, w tym:
- przenośne kabiny ustępowe
  - pojemniki na odpady komunalne
  - umywalki
- 7) Strefa sanitarna przy Shopping Center
- Umywalnie
  - przenośne kabiny ustępowe
  - pojemniki na odpady komunalne
- 8) Strefa Sanitarna przy PLAY i ASP
- Umywalnie
  - przenośne kabiny ustępowe
  - pojemniki na odpady komunalne
- 9) Strefa Sanitarna przy Głównej Scenie:
- Umywalnie
  - przenośne kabiny ustępowe
  - pojemniki na odpady komunalne
- 10) Strefa Sanitarna przy parkingach
- Umywalnie
  - przenośne kabiny ustępowe
  - pojemniki na odpady komunalne

Nieprawidłowości usuwane były na bieżąco po zgłoszeniu upoważnionego przedstawiciela PPIS w Drawsku Pomorskim. W ramach kontroli wewnętrznej nad jakością wody, organizator cyklicznie wykonywał pomiar zawartości chloru w wodzie przeznaczonej na potrzeby techniczne, w którą zaopatrzone były strefy organizatora festiwalu. Wyniki tych pomiarów niezwłocznie przekazywane były do PPIS w Drawsku Pomorskim.

Obszar Epidemiologii

Zabezpieczenie medyczne imprezy masowej artystyczno-rozrywkowej festiwalu „30 Pol’and’Rock” Lotnisko Broczyno- Czaplinek 2024 stanowiły:

- Centrum Dowodzenia: dyspozytorzy odpowiedzialni za dysponowanie zespołów-pracują w systemie dwuzmianowym, na każdej zmianie co najmniej dwóch dyspozytorów
- Zespoły terenowe w ilości 4 (T1 ASP, T2 PASAŻ, T3 HEL, T4 GUCIO)
- Zespół T5 Scena działający w godzinach odbywania się koncertów zlokalizowany przy głównej scenie
- Zespoły Wyjazdowe w ilości 14 (S1, S2, S3, P1,P2,P3, P4, Trx1, Trx2, Trx3, Trx4, Trx5, Trx 6, Trx7, których zadaniem jest podejmowanie interwencji medycznych na terenie festiwalu
- Punkt pomocy medycznej (dalej zwany szpitalem polowym)

W ramach obszaru Epidemiologii przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim przeprowadzili czynności kontrolne w zakresie:

- przestrzegania przepisów dotyczących realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych – ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U z 2024 r., poz. 924), w tym w odniesieniu do wymagań dot. zabezpieczenia pod względem medycznym imprezy masowej,
- przestrzegania przepisów dotyczących warunków higieniczno-sanitarnych podmiotu wykonującego działalność leczniczą na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (tekst jednolity Dz.U z 2022 r. poz. 402)
- przestrzegania obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity Dz. U z 2023 r., poz. 700 ze zm.)
- przestrzegania przepisów dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi i medycznymi na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (tekst jednolity Dz.U z 2023 r. poz. 1587 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 roku w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz.U. 2017 r. poz.1975).
- wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakresie utrzymania należytego stanu higienicznego urządzeń i obiektu użyteczności publicznej,

Punkt testowania HCV i HIV

Podczas trwania festiwal „30.Pol’and’Rock” ponownie odbywała się akcja edukacyjno-profilaktyczna Towarzystwa Rozwoju Rodziny – oddział w Zielonej Górze, w ramach której prowadzone było m.in. anonimowe i bezpłatne testowanie szybkimi testami w kierunku HIV i HCV. Punkt testowania zlokalizowany był w dwóch namiotach. W pierwszym namiocie odbywały się rejestracja i poradnictwo. Każde testowanie według standardów Krajowego Centrum ds. AIDS było poprzedzone poufną rozmową przeprowadzoną przez certyfikowanych doradców. W drugim namiocie odbywało się testowanie oparte na standardach wg wytycznych Krajowego Centrum ds. AIDS

Obszar Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Podczas trwania Pol’and’Rock Festival przeprowadzono kontrole obiektów prowadzących działalność gastronomiczną. Przeprowadzone kontrole odbiorowe w związku ze złożonymi wnioskami o zatwierdzenie i o wpis zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie spełnienia wymagań koniecznych do zapewnienia higieny w procesie transportu, przechowywania i wprowadzania do obrotu handlowego środków spożywczych i ich właściwej jakości zdrowotnej podczas ich wprowadzenia do sprzedaży.

Prowadzono wzmożony nadzór nad zakładami żywienia zbiorowego w zakresie:

- warunków żywienia zbiorowego,
- jakości zdrowotnej żywności,
- jakości wody do spożycia przez ludzi.

Nieprawidłowości usuwane były na bieżąco po zgłoszeniu upoważnionego przedstawiciela PPIS w Drawsku Pomorskim. Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie produkcji i obrotu żywnością musieli spełnić określone wymagania. Podczas kontroli punktów gastronomicznych prowadzących działalność w zakresie produkcji i/lub obrotu żywnością na Pol'and'rock Festival 2024 przedstawiciele PPIS sprawdzali wymagane w ww., zakresie dokumenty, tj.:

- aktualne orzeczenia lekarza o zdolności do wykonania prac, przy wykonywaniu których istnieje ryzyko przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby,
- dokumentację HACCP z opracowanymi Instrukcjami Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej wraz z zapisami z prowadzonej kontroli wewnętrznej,
- wynik badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi używanej w punkcie gastronomicznym,
- dokumenty umożliwiające śledzenie pochodzenia produktów i półproduktów (m.in. faktury i paragony sprzedaży),
- opracowany wykaz składników, w tym alergennych powodujących alergie lub reakcje nietolerancji w produkowanej i oferowanej do sprzedaży żywności,
- umowy ze specjalistyczną firmą usługową na wywóz nieczystości płynnych i odpadów komunalnych

Prowadzenie działalności w zakresie produkcji i obrotu żywnością wymagało od przedsiębiorców zapewnienia m.in.:

- dopływu bieżącej ciepłej i zimnej wody odpowiadającej wymaganiom jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- właściwych warunków do mycia i dezynfekcji sprzętu i wyposażenia (odrębne stanowiska mycia rąk oraz mycia i dezynfekcji sprzętu i wyposażenia),
- dostępu do urządzeń mających na celu utrzymanie właściwej higieny pracowników wykonujących prace przy produkcji i/lub obrocie żywnością, w tym dostęp do urządzeń do mycia i suszenia rąk, higienicznie utrzymane sanitariaty i szatnie (możliwość przebierania się w czystą odzież roboczą i właściwego zabezpieczania odzieży własnej),
- osobom pracującym podczas produkcji i/lub obrotu żywnością orzeczeń lekarskich/książeczek zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych oraz właściwej odzieży roboczą,
- prawidłowych warunków przechowywania produktów i półproduktów, w tym wymagających zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego (m.in. dostęp do sprawnych urządzeń chłodniczych oraz monitorowanie warunków przechowywania poprzez wyposażenie urządzeń w termometry, przechowywanie środków spożywczych w sposób zabezpieczający przed zanieczyszczeniami, tj. pyłem, kurzem, piskiem),
- odpowiedniego stanu techniczno-sanitarnego pomieszczeń punktu gastronomicznego, w tym powierzchni pozostających w kontakcie z żywnością – poprzez stosowanie gładkich, zmywalnych, łatwych do utrzymania w czystości, odpornych na korozję i nietoksycznych materiałów,
- właściwej ilości urządzeń umożliwiających usuwanie odpadów stałych i ciekłych, wraz z zapewnieniem właściwego usuwania ścieków do sieci kanalizacyjnej lub zbiornika bezodpływowego,
- odpowiedzialności za bieżący stan higieniczno-sanitarny również wokół terenu przy gastronomii (część konsumencka) przez podmiot prowadzący działalność gastronomiczną.

Wydano 20 decyzji zatwierdzających. Przeprowadzono: 24 kontrole sanitarne, w tym 20 kontroli odbiorowych, 2 kontrole interwencyjne, 2 kontrole tematyczne. Nadzór nad Pol'and'Rock Festival 2024 z PSSE w Drawsku Pomorskim prowadziły, Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Szczecinie oraz Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne w Świdwinie, Łobzie, Choszczynie, Szczecinku, Wałczu, Stargardzie, Białogardzie.

PODSUMOWANIE

W 2024 r. pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Drawsku Pomorskim znajdowało się 1 755 obiektów, w których wykonano 1 215 kontroli i wizytacji.

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 541 wywiadów epidemiologicznych, wydano 480 decyzji merytorycznych, 318 decyzji płatniczych, 306 postanowień, 37 tytułów wykonawczych, nałożono 72 mandaty karne na kwotę 17 200 zł.

Na podstawie przeprowadzonej oceny, ogólną sytuację epidemiologiczną i zdrowotną w powiecie drawskim w 2024 r. należy uznać za dobrą.

Nieprzerwanie należy podejmować działania promocyjne i oświatowe w zakresie programów krajowych oraz innych przedsięwzięć prozdrowotnych obejmujących problematykę zdrowia publicznego, a mających na celu propagowanie wiedzy w zakresie zagrożeń środowiska w jakim żyjemy oraz kształtowanie zdrowego stylu życia. Realizacja działań edukacyjnych winna być ukierunkowana na zwiększenie świadomości i odpowiedzialności za własne zdrowie. Takie działania należy skierować do szerokiej i różnorodnej grupy odbiorców.

W dalszym ciągu należy prowadzić działania mające na celu poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektów zewidencjonowanych w PSSE w Drawsku Pomorskim, w szczególności w tych, w których wydano decyzje administracyjne z tytułu stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie higieniczno-sanitarnym.

Należy uznać, iż zapewnione jest bezpieczeństwo zdrowotne żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu drawskiego o czym świadczy wzrost świadomości i podejmowane działania przez producentów i sprzedawców środków spożywczych. Obok obiektów, w których nie stwierdza się uchybień sanitarnych zdarzają się również obiekty o złym stanie sanitarnym. W takich przypadkach nakładane są grzywny w drodze mandatu karnego oraz wydawane decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości.

Na podstawie prowadzonych systematycznie kontroli obiektów użyteczności publicznej będących pod nadzorem PPIS w Drawsku Pomorskim należy stwierdzić, że realizacja utrzymania należytego stanu sanitarno-higienicznego obiektów jest prowadzona właściwie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim
mgr Małgorzata Janda